
Helyi Esélyegyenlőségi Program

Csomád Község Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	6
Értékeink, küldetésünk	13
Célok	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	58
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	65
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	72
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	74
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	78
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	79
1. A HEP IT részletei	79
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	79
A beavatkozások megvalósítói	80
Az intézkedési területek részletes kifejtése	81
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	97
3. Megvalósítás	104
A megvalósítás előkészítése	104
A megvalósítás folyamata	104
Monitoring és visszacsatolás	105
Nyilvánosság	106
Érvényesülés, módosítás	107
4. Elfogadás módja és dátuma	108

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Csomád Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

1.1. Értékek, elvek, fogalmak

Az esélyegyenlőség egy olyan általános, egyetemes alapelv, melyet alkalmazni kell az élet minden területén, és amelynek érvényesülni kell mindig és mindenhol, különös tekintettel a gazdasági, társadalmi, kulturális és családi életre.

A diszkrimináció olyan megkülönböztető bánásmód, cselekedet, tevékenység, mely az egyén vagy csoport esélyegyenlőségére hat, pozitív vagy negatív értelemben.

A pozitív diszkrimináció, a hátrányt csökkentő megkülönböztetés is ezt a célt szolgálja; a rosszabb helyzetben lévők felzárkóztatását a többség helyzetéhez.

A hátrányos megkülönböztetés, a negatív diszkrimináció ösztönös vagy tudatos kirekesztő vagy megalázó cselekedet, mely által jön létre az esélyegyenlőtlenség, a gazdasági, társadalmi igazságtalanság.

A hátrányos megkülönböztetést minden polgári demokratikus állam alkotmánya, valamint az ENSZ alapokmánya is tiltja.

Az egyenlő bánásmód elve a diszkrimináció tilalmának jogi megnevezése. Az egyenlő bánásmód elve azt jelenti, hogy mindenkit úgy kell elfogadni, mindenkinek ugyanannyi lehetőséget kell adni, mindenkivel úgy kell bánni, mint a többiekkel, még akkor is, ha más, mint a többiek. Eszerint minden embert ugyanazok a jogok és lehetőségek illetnek meg, függetlenül az ő nemétől, korától, bőrszínétől, vallásától, nemzetiségétől, nyelvétől, politikai hovatartozásától, gondolataitól, beállítottságától, fogyatékoságától.

Az Európai Unió alapvető értékei közé tartozik az egyenlőség és a szolidaritás. A szolidaritás jelenti az egymás különbözőségének elismerését és elfogadását, az egymás iránti tiszteletet és megértést is egyaránt. Közös, kölcsönös kötelesség és segítségvállalás, melynek célja, az

¹ Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

embercsoportok közötti gazdasági, társadalmi igazságtalanság enyhítése, az esélyegyenlőség megteremtése.

1.2. Történeti áttekintés

Az ókori görögök esetében az egyenlőségnek többféle jelentéstartalma volt; egyrészt vonatkozott a jogi-politikai egyenlőségre, mely révén a törvény előtti egyenlőség magában foglalta azt is, hogy semmiféle vallási, faji, társadalmi, etnikai, nemi vagy más ok nem magyarázhatta az egyenlőtlen bánásmódot, egyenlőtlenséget és diszkriminációt; másrészt értelmezték, mint a gazdasági, társadalmi státusztól független esélyegyenlőséget is. Az egyenlőség igénye jelentkezett szintén a vélemény kinyilvánítása, a politikai-jogi megnyilatkozások valamint a törvény előtti egyenlőség terén is.

A törvény előtti egyenlőség gondolatát már Periklész is felvetette, i.e. 430 táján, amikor egy gyászbeszédben szólt a törvény előtti egyenjogúság elképzeléséről.

1789. január elsején lépett életbe az amerikai „Bill of Rights” dokumentuma, mely alkotmánymódosításokat tartalmazott és mely a polgárok számára biztosította a törvény előtti egyenlőséget, és amelyben az egyenlőség elve kitüntetett szerepet kapott.

1789. augusztus 26-án fogadta el az Alkotmányozó nemzetgyűlés Franciaországban „Az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozatát”, a francia forradalom egyik alapvető dokumentumát, mely az emberek egyéni és közösségi jogait határozta meg, és amely többek között említést tesz arról, hogy a törvény előtt minden polgár egyenlő és nem lehet különbséget tenni az egyének között.

1948. december 10-én fogadták el Az Emberi Jogok egyetemes nyilatkozatát. A nyilatkozat egy bevezetőből és 30 cikkből áll, melyben megfogalmazza az emberi jogokat (az alapvető polgári, kulturális, gazdasági, politikai és szociális jogokat), amelyek megilletnek minden embert, fajra, színre, nemre, nyelvre, vallásra vagy politikai meggyőződésre való tekintet nélkül.

1999. május 1-én, az Amszterdami szerződés hatálybalépésével egy új, a diszkrimináció tilalmáról szóló cikkely erősíti meg az esélyegyenlőség elvét, mely kimondja, hogy az Európai Unió a szabadság elvén, a demokrácián, az emberi jogok tiszteletben tartásán, az alapvető szabadságon, a törvények tiszteletén alapszik, melyek az Unió minden egyes tagjának alapvető szempont kell, hogy legyen.

1.3 Törvényi szabályozás

Magyarországon az egyenlő bánásmód követelménye több szinten fogalmazódik meg, melynek első szintje Magyarország Alaptörvénye, mely kimondja, hogy az emberi és állampolgári jogok mindenkit egyenlő mértékben illetnek meg, különbségtétel nélkül, így az Alaptörvényben felsorolt szempontok (faj, nem, bőrszín, vallás, nyelv... nyitva hagyva a felsorolást) alapján tilos a diszkrimináció. Az Alaptörvény utal pozitív diszkriminációs megoldásokra is, tiltja a hátrányos megkülönböztetést.

Emellett több hatályos jogszabály ad részletes útmutatást az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítás követelményének értelmezéséhez és megvalósításához, melyek tükrében érdemes a komplex esélyegyenlőséget vizsgálni Csomád településen.

1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról

1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2000. évi LX. törvény a foglalkoztatásból és a foglalkozásból eredő hátrányos megkülönböztetésről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1958. évi 42. ülészakán elfogadott 111. számú Egyezmény kihirdetéséről

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról kiemelkedik a jogrendszer adta szabályozások sorában. A 2003-ban elfogadott esélyegyenlőségi törvény egy átfogó és részletes áttekintés, amelynek célja az Európai Unió joganyagával való összhang megteremtése, de túl is mutat az európai szabályozáson. A törvény általános szabályozásokat tartalmaz, illetve külön fejezetben foglalkozik a foglalkoztatás, oktatás, szociális biztonság és egészségügy, a lakhatás, az egészségügyi ellátás területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetéssel is.

97/2005. (XII. 25.) OGY határozat az Országos Területfejlesztési Konceptióról

96/2005. (XII. 25.) OGY határozat az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptióról

10/2006. (II. 16.) OGY határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról

Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról

119/2010. (IV. 16.) Korm. rendelet az országos Esélyegyenlőségi Szakértői Névjegyzékről, az esélyegyenlőségi szakértői tevékenység végzéséről és annak feltételeiről, a szakértő működéséről

120/2010. (IV.16.) Korm. rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjairól

2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

2011. évi CXCV. törvény a köznevelésről

32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 771/2006/EK határozata (2006. május 17.) az „Esélyegyenlőség mindenki számára” európai évről (2007) – az igazságos társadalom irányában.

A 2007 - *Egyenlő Esélyek Mindenki Számára Európai Év* célkitűzése az volt, hogy az európai társadalom figyelmét az igazságos és összetartó, vagyis a mindenki számára egyenlő esélyeket biztosító társadalom előnyeire irányítsa. Ez megköveteli a társadalmi érvényesülést gátló akadályok elmozdítását, valamint egy olyan légkör kialakítását, melyben Európa sokféleségére a társadalmi-gazdasági életerő forrásaként tekintenek.

1.4. Csomád Község Esélyegyenlőségi Programjának hatálya

Időbeli hatály: 2018. július 01-től 2023. június 30-ig (5 év).

Területi hatály: Csomád település közigazgatási területe.

Felelősségi hatály: Csomád Község Önkormányzata.

Személyi hatály: **Csomád közigazgatási területén élők**

Felülvizsgálat szükségessége: A 2003. évi CXXV. törvény Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról (Ebkvtv.) 63/A. § (4) bekezdésében foglaltak alapján Csomád Község Esélyegyenlőségi Programjának **felülvizsgálata** és esetleges módosítása először **2020. május 31-én** esedékes. A felülvizsgálat során vizsgálni szükséges a program időarányos megvalósulását, a hátrányos helyzetű, kijelölt célcsoportok (fogyatékosok, romák, nők, idősek, mélyszegénységben élők) oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetének alakulását, változásait és a szükséges intézkedések beiktatásának szükségességét.

A település bemutatása

Csomád község Pest megye északi részén fekszik. Korábban a váci járáshoz és 1973-tól 1990-ig, mint társközség az Órbottyáni közös tanácshoz tartozott, jelenleg önálló község: a budapesti agglomeráció tagja. A Pesti-síkság keleti oldalán, a Gödöllői dombvidék észak-nyugati szélén, az Oldal-hegy, a Magas-hegy és a Hátulsó-hegy lábánál 200-210 tengerszint feletti magasságban helyezkedik el.

Az Alföld és az Északi-középhegység között enyhén kiemelkedő terület a földtörténeti felsőpleisztocén időszakban keletkezett, keresztrétegezett homokkal, löszös takaróval és agyagos, iszapos lösszel fedett. Jellegzetesen alföldi klímájú. A belterülettől nyugatra két csekély vízű, időszakos vízfolyás található, melyek a Sződrákosi-patakba folynak. Határának természetes növénytakaróját kisebb akác- és tölgyerdők alkotják. A mezőgazdaságilag művelt területek főként szántók és gyümölcsösök.

A község lakóinak száma jelenleg meghaladja az 1600 főt és további emelkedő tendenciát mutat. A település tiszta, rendezett, gondozott, az infrastruktúra teljes körű. Az óvodai nevelés, iskolai oktatás, az egészségügyi ellátás szervezett. A Művelődési ház és a Könyvtár mellett sportélet is jelentős.

Településünk tagja a Verezegyházi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulásnak. Az idősebb generáció még beszéli a szlovák nyelvet. A községben Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat működik, mely aktívan segíti a hagyományok megőrzését.

Csomád története régebbi időkre nyúlik vissza, mint más településeké. FAJSZ-fejedelem (?-955) idejében, a honfoglaláskor már létezett Csanád, a mai Csomád. 1219-ben fordult elő először SUNAD alakban. Anonymus, 1280 körül írt munkájában a GESTA HUNGARORUM-ban Csanád vezér nevét szintén SUNAD-nak írja, olvasva: CSUNAD.

Az 1520-as évek elején, a reformáció hatására a falu lakossága evangélikus vallású lett. 1546 körül egy legenda keletkezett a falu teljes elpusztulásáról, mely szerint az itt állomásozó török csapatok vezérének fia beleszeret a csomádi evangélikus pap leányába, és feleségül kéri. Kérésének megtagadása esetén a falu felégetésével és elpusztításával fenyegetőzött. A lelkész szóban ígéretet tett a házasságra. Ki is tűzték a menyegző napját, folytak az előkészületek. A lakodalmat megelőző éjszakán azonban a lelkész családjával együtt elmenekült Csomádról. Lánya nem lett a hódító, pogány vezér fiának

felesége. Az, éktelen haragjában, beváltotta ígéretét, a falut felégette, és teljesen elpusztította.

Az 1546-os török adóösszeírásban Csomád már nem szerepel, 1559-ben pedig pusztá, elhagyott helyként említik. Ettől az időtől kezdve közel 200 évig lakatlan Csomád területe. 1710-es évek vége felé kezdett benépesülni. Ekkor kezdett kialakulni, épülni a falu azon a helyen, ahol most áll. Kezdetben csak néhány házból álló pusztá volt.

1711-ben telepedett le ide 4 jobbágy a Hont megyei Klasszitáról, 4 a Veszprém megyei Iszkáról, 3 pedig Tapolcsányról származott. Ők alapították a községet. 1729 után a betelepítés vegyesen történt, szlovák ajkú telepeseikkel. A község neve ekkor már Csomád volt.

"A legrégebb emlékezetnél fogva, a községnek nem vala más neve csak az, a melyet mostanában visel. A község a legrégebbi időtől óta más nevet nem viselt csak Csomád." Pesty Frigyes: Helynévtár Pest-Pilis Solt vármegye 1800 89. oldal 3-4. bekezdés

Az 1760. évben Csomádon már 553 ember élt. 1742-től indult az iskolai oktatás szlovák nyelven. 1810 júniusában a falu újra elpusztult, a tűz martaléka lett, csupán hat ház és az iskola maradt meg, majd néhány éven belül magyar nyelvű családok költöztek a szlovák ajkú telepések közé.

1835-ben érkezett Csomádra Esztergály Mihály és családja. Esztergály Mihály evangélikus lelkész nagy erőfeszítéseket tett a faluban a magyar nyelv tanítása és megtanulása, az olvasás és kultúra meggyökerezése terén. Lényegileg az ő ideje alatt kezdődött a magyar nyelv gyakori használata a gyülekezeti alkalmakon, a magyar nyelv tanítása az iskolában, az olvasás első helyre kiemelése, a tantárgyak közül.

1860. július 1-jén halt meg, itt temették el, sírja az ótemetőben található. Az evangélikus lelkész, főesperes nevét utca, az iskola és a róla elnevezett alapítvány őrzi a faluban.

1838-ban Petőfi Sándor is járt Csomádon. Itt tartózkodásának emlékére emelték és szentelték fel a paplak kertjében álló Petőfi követ. Él ma egy legenda mely szerint az e kő mellett álló olajfa alatt írta a fiatal Petőfi egyik versét.

1880-ban a falu lakossága 622 fő, evangélikus. Ezekben az években Csomád lakossága főleg a mezőgazdaságból, földművelésből és állattenyésztésből élt. A földművelés és az állattartás az élelem megszerzésének egyik legfontosabb tevékenysége, alapja.

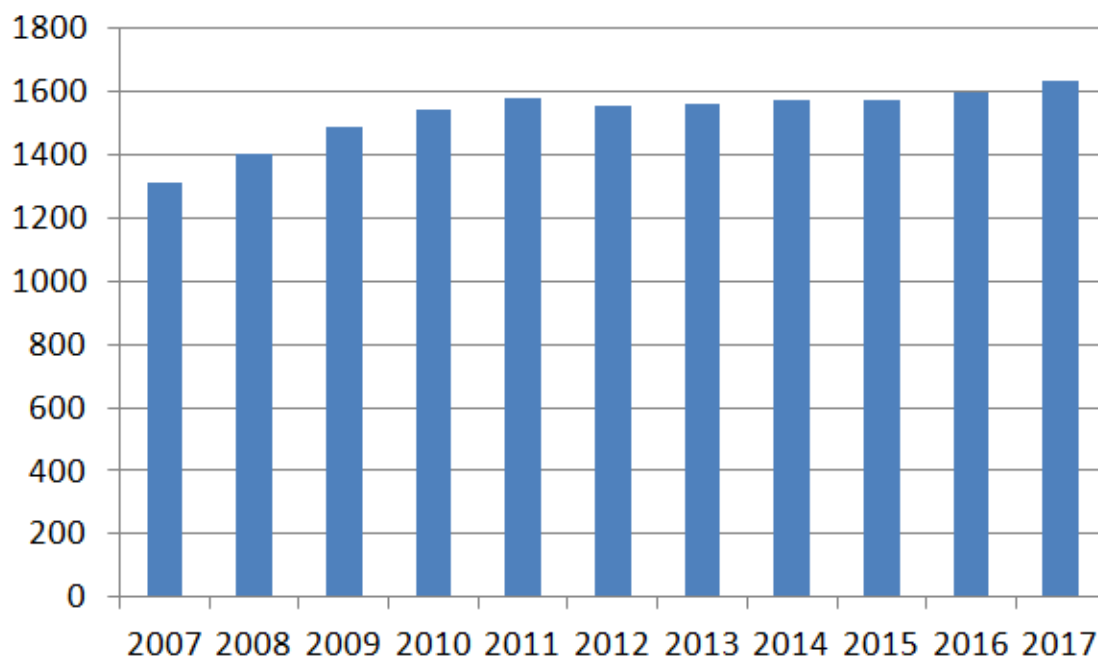
Az I. Világháború és az azt követő nehéz 3 évtized megviseli a község lakóinak életét. A világháborúban hullott bombák, a házak mögötti kerteket és néhány melléképületet rongálták meg.

1944-ben Csomád felszabadult. Ezzel a falu kialakulásának rövid története lezárul. Az ezt követő évtizedek a folyamatos fejlődést mutatják.

Statisztikai adatok a településről

1. számú táblázat - Lakónépesség		
	Fő	Változás
2007	1313	
2008	1405	107%
2009	1487	106%
2010	1546	104%
2011	1579	102%
2012	1553	98%
2013	1563	101%
2014	1571	101%
2015	1575	100%
2016	1599	102%
2017	1632	102%

Lakónépesség

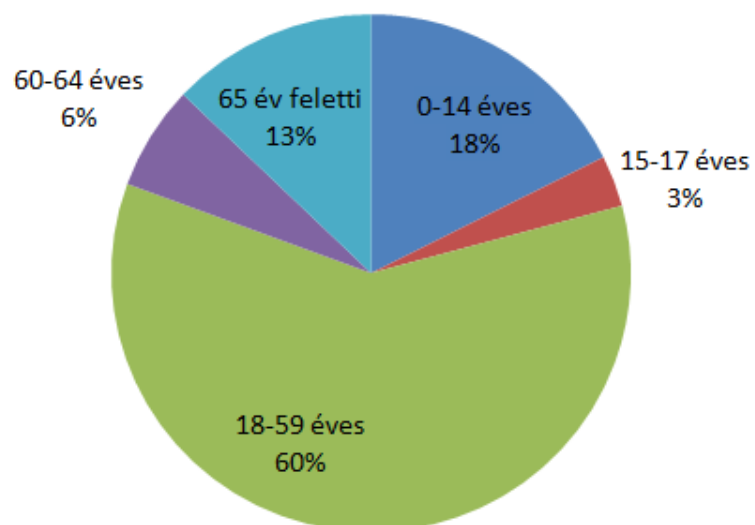

2. számú táblázat - Állandó népesség

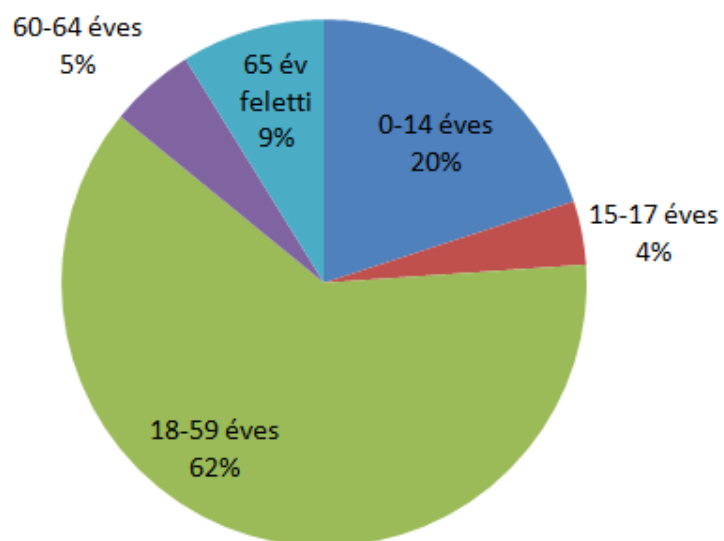
	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	767	757	1524	50%	50%
0-2 évesek			67		
0-14 éves	144	172	316	46%	54%
15-17 éves	27	25	52	52%	48%
18-59 éves	468	468	936	50%	50%
60-64 éves	44	43	87	51%	49%
65 év feletti	84	49	133	63%	37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők

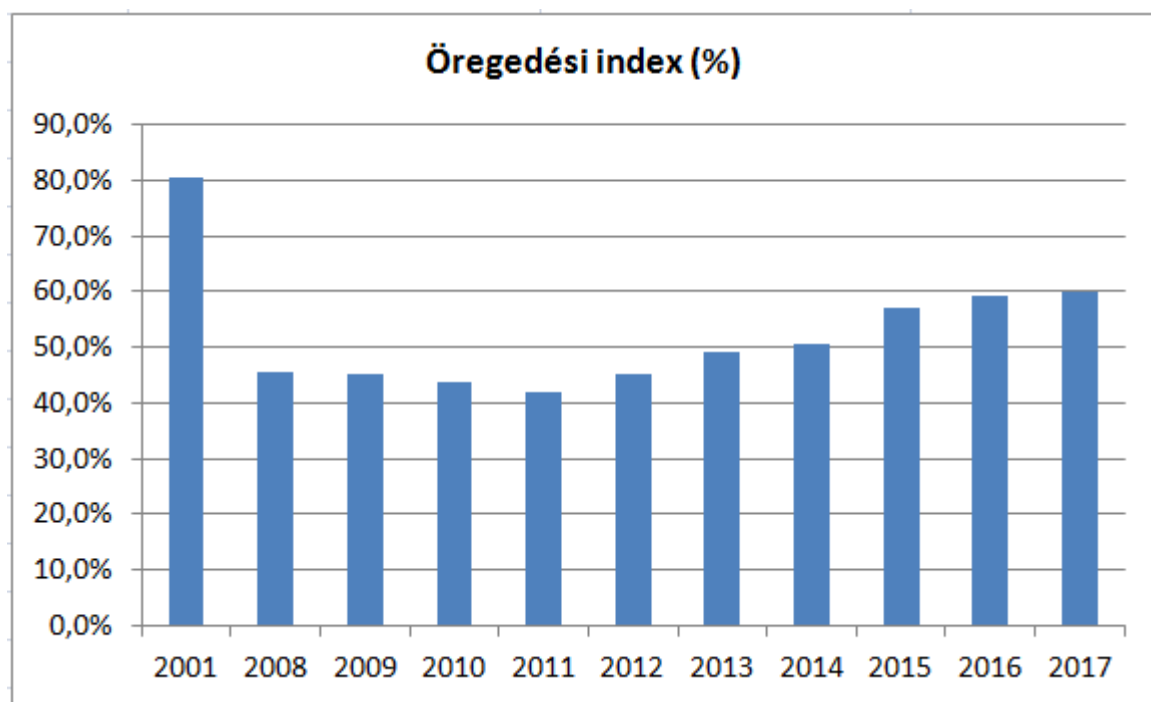

Állandó népesség - férfiak

3. számú táblázat - Öregedési index

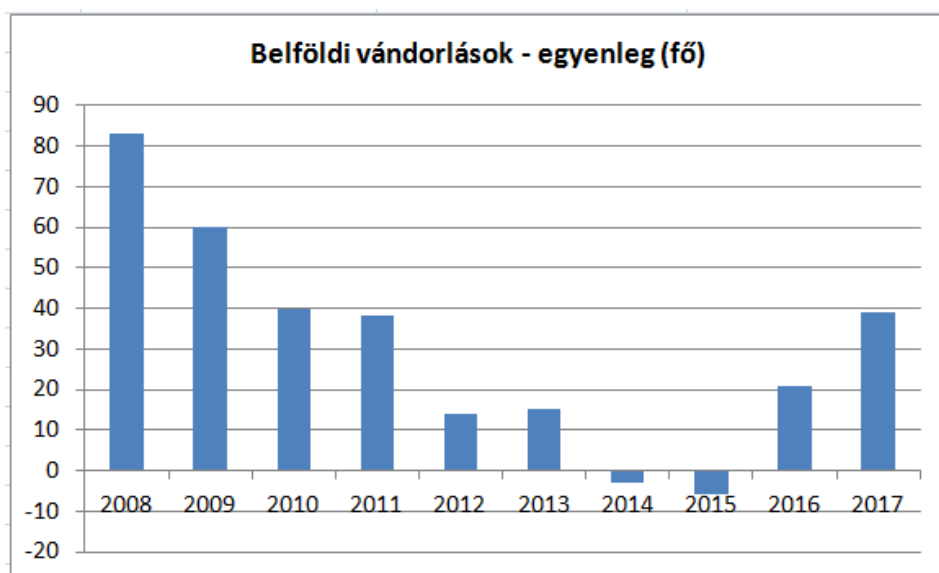
	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	98	122	80,3%
2008	122	267	45,7%
2009	128	283	45,2%
2010	130	296	43,9%
2011	133	316	42,1%
2012	141	312	45,2%
2013	150	306	49,0%
2014	152	300	50,7%
2015	170	297	57,2%
2016	178	301	59,1%
2017	186	310	60,0%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	94	11	83
2009	95	35	60
2010	67	27	40
2011	79	41	38
2012	43	29	14
2013	54	39	15
2014	33	36	-3
2015	52	58	-6
2016	86	65	21
2017	93	54	39

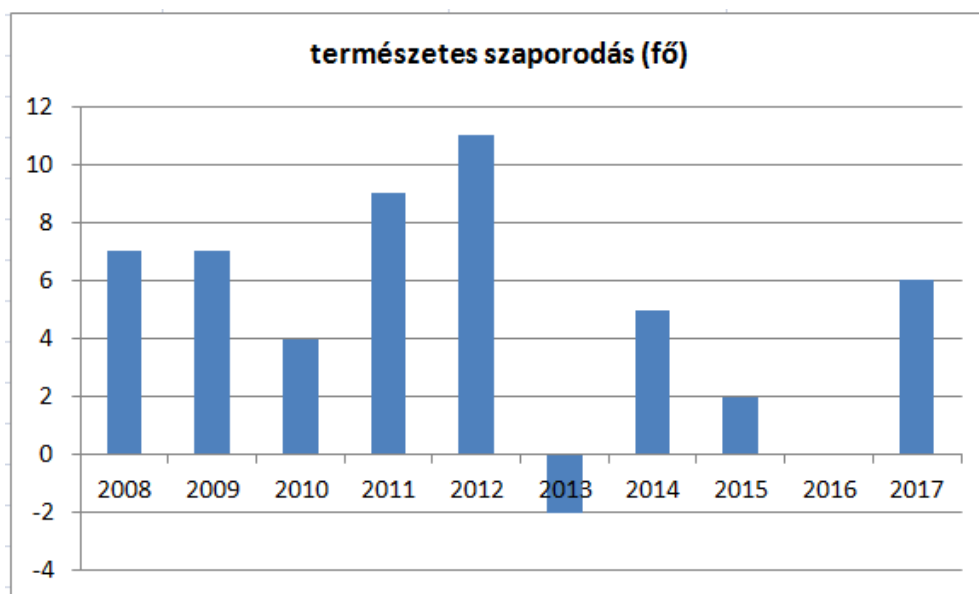
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	19	12	7
2009	18	11	7
2010	16	12	4
2011	20	11	9
2012	23	12	11
2013	13	15	-2
2014	16	11	5
2015	10	8	2
2016	15	15	0
2017	23	17	6

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

A program fő célja, hogy Csomád településen teljes mértékben és minél előbb megvalósuljon a teljes esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosítása a településen élő minden személy számára. A program fontos célkitűzése a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség. Az egyenlő esélyek biztosítása minden ember számára fontos az élete minden területén, mint lakhatás, foglalkoztatás, környezet, közlekedés, oktatás, valamint az egészségügyi- és szociális ellátáshoz való hozzájutás terén.

Az esélyegyenlőség biztosítása és érvényre juttatása nem pusztán követelmény, hanem az államnak, konkrétan az önkormányzatoknak hosszú távú érdeke is. Hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak egyenlő esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre és a jó minőségű szolgáltatások igénybevételére; függetlenül attól, hogy nő vagy férfi; egészséges vagy megváltozott munkaképességű vagy fogyatékossgal élő; továbbá hogy milyen a származása, a kultúrája vagy az anyagi helyzete.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Csomád település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell vonatkoznia elsődlegesen a helyzetelemzés adatait, összefüggéseit figyelembe véve, és minden itt élő személynek biztosítani kell az egyenlő esélyt az élet minden területén.

A jelen esélyegyenlőségi programnak az alábbi intézkedéseket kell kiemelten vizsgálnia:

- az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése hogyan működik a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy ellenőrzött/támogatott intézmények és szolgáltatások vonatkozásában;
- a közoktatás területén a jogellenes elkülönítés/megkülönböztetés megelőzése érdekében tett intézkedések hogyan valósulnak meg;
- a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében tett lépések mennyire szolgálják az esélyegyenlőséget;
- a hátrányos helyzetű és kisebbségi csoportok munkaerő-piaci érvényesülése és foglalkoztatási esélye javítása érdekében tett intézkedések megfelelően segítik-e az esélyegyenlőség biztosítását;
- lakóhelyi és bármilyen szegregáció felszámolása érdekében tett intézkedések megoldják-e a szükséges integrációt;

- a hátrányos helyzetű és kisebbségi csoportok tagjainak bevonásával aktív részvételük biztosítása a velük kapcsolatos közügyekben és a döntéshozatalban milyen mértékben működik;
- az esélyegyenlőségi területek települési szinten történő összehangolása érdekében a különböző területek esélyegyenlőségi felelőseinek együttműködése megfelelő-e a célok eléréséhez.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A települési Esélyegyenlőségi Program készítése során az alábbi stratégiákat, fejlesztési terveket, programokat, koncepciókat tekintettük át és gondoskodtunk a Községi Esélyegyenlőségi Program és az alábbiakban is felsoroltak összhangjának megteremtéséről a komplex esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

- Csomád Község Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve 2018-2023
- Csomád Község Esélyegyenlőségi Terve 2015.
- Település-szerkezeti és fejlesztési terv 2017 dec.
- Sportkoncepció.

Az Ebktv. 63 §(2) bekezdésében foglaltak alapján gondoskodni kell arról, hogy az Csomád Község Települési Esélyegyenlőségi Programja, valamint a Csomád Község Önkormányzat által készített fejlesztési tervek, programok és egyéb dokumentumok és koncepciók összhangban legyenek. A vizsgált dokumentumok összhangját községi szinten figyelemmel kísérik, és a folyamatos végrehajtást.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Veresegyházi Kistérség Pest megyében helyezkedik el Veresegyház városközponttal. A kistérséget 8 település alkotja. A népesség száma az országos tendenciáktól eltérően dinamikus növekszik, kedvező korstruktúrájú. A lakosságszám folyamatos növekedése egyik legfőbb jellemzője a térségnek.

Nem tartozik a hátrányos helyzetű területek közé. Ezért az országos felzárkóztatási stratégiában nem kiemelt.

A Többcélú Kistérségi Társulás operatív feladatait a kistérségi referens végzi, ám egy többcélú társulás optimális, hatékony működése ennél nagyobb intézményi háttérrel és humán infrastruktúrát igényelne. Szükséges, hogy ez az iroda folyamatosan bővítse a kistérségi adatbázist és létrehozson egyinformációs hálózatot, amelyben a kistérségi iroda, mint információs híd működik. A rendszerezett, feldolgozott és célzott információk megkönnyítik a munkát, elősegítik a projektek kidolgozását, csökkentik a ráfordított időt, és megsokszorozzák a hatékonyságot. Veresegyház Többcélú Kistérség Önkormányzatainak Társulása 2008-ban fogadta el Intézkedési Tervét az esélyegyenlőség érvényesítésére, az esélyegyenlőségi kockázatok kezelésére.

A közigazgatás átszervezésének eredményeként járásek alakultak, 2013. január 1. óta Csomád a Dunakeszi Járáshoz tartozik.

A térségben számos egyesület szerveződött, ilyen például:

Gödöllő és Térsége Látássérülteinek Egyesülete
Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesülete
Gödöllő és Térsége Mozgáskorlátozottak Egyesülete
Gödöllő és Térsége Turisztikai Egyesület
Egységes Pedagógiai Szakszolgálat

Társadalmi szervezetek

A községben számos társadalmi szervezet tevékenykedik. A teljesség igénye nélkül a helyi, térségi közösség életében jelentősebb, fontosabb civil szervezetek, szerveződések az alábbiak:

Esztergály Mihály Alapítvány
Csomádi Polgárórság
Fialka Hagyományőrző Csoport
Csomádi Polgárokért Közhasznú Egyesület

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

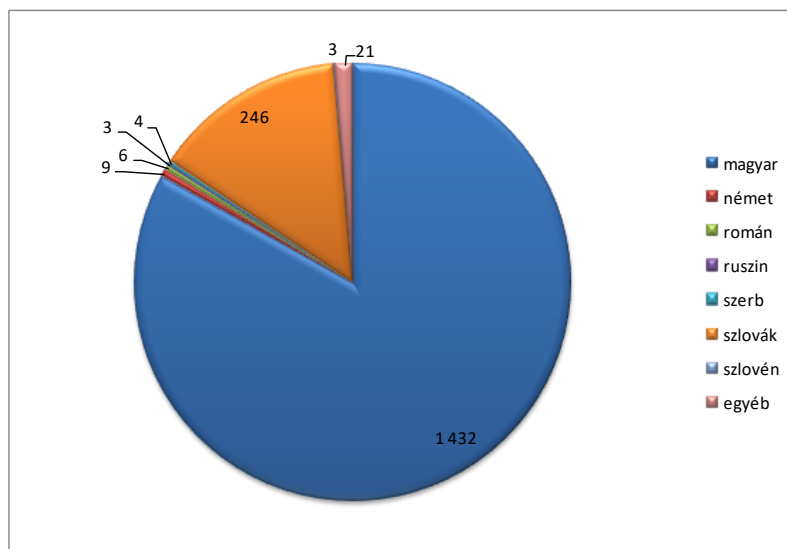
A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki. 2017-18. év adatai hiányosak több területen

3. A mélyszegénységben élők helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján az országban az egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. A 2011-es népszámlálási adatok szerint Csomádon nem vallotta magát egyetlen lakó sem roma nemzetiségűnek.

4.1.6.1 A népesség nemzetiség szerint, 2011

Terület	A nemzetiség, az anyanyelv, a családi, baráti közösségben használt nyelv válaszok legalább egyike szerint																			Összesen	Népesség	
	magyar	bolgár	cigány (romani, beás)	görög	horvát	lengyel	német	örmény	román	ruszin	szerb	szlovák	szlovén	ukrán	hazai nemzetiség ek együtt	arab	kinai	orosz	vietnami			egyéb
J05 K16 Csomád	1 432	0	0	0	0	0	9	0	6	3	4	246	3	0	276	0	0	0	0	21	1 730	1 545

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Csomád a főváros agglomerációs övezetéhez tartozó település, lélekszáma évről évre folyamatos emelkedést mutat. Statisztikai adatok alapján a 15-64 év közötti lakónépesség száma 2018-ben az 1118 fő.

A foglalkoztatottak nagy része naponta ingázik a környező városokban található munkahelyekre (Gödöllő, Fót, Dunakeszi, Budapest). Sokan saját személyautóval oldják meg a munkahelyre jutást, de legtöbbször a helyközi autóbuszjáratokat és a vonatközlekedést veszik inkább igénybe.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

A Csomádon élő lakosok jövedelmi helyzetén is jól érzékelhető a jelenlegi gazdasági, társadalmi változások hatása.

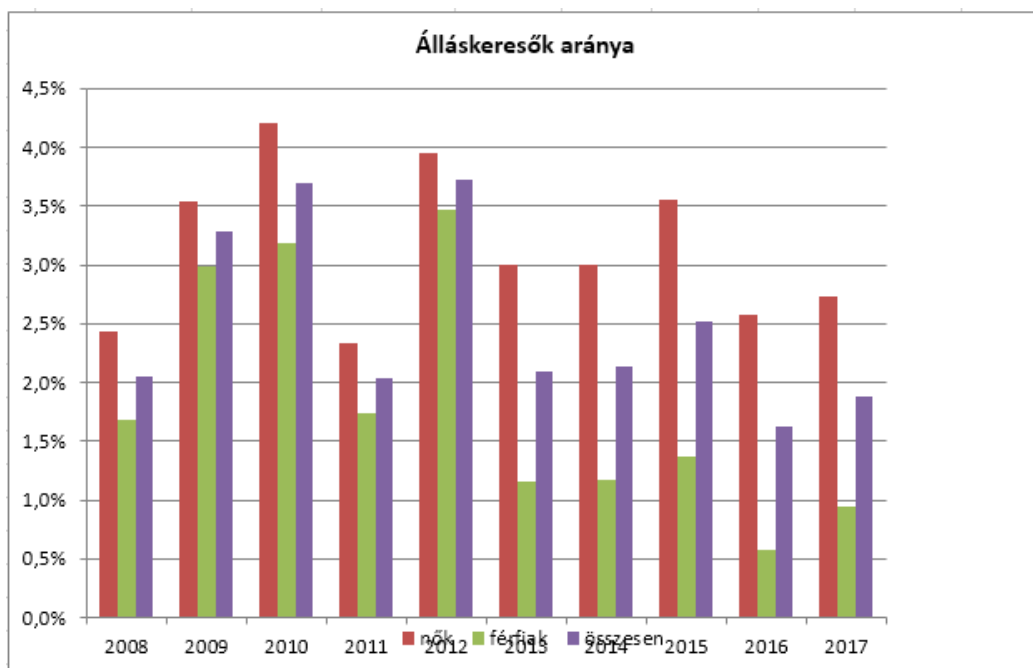
A statisztikai adatok és az önkormányzat felmérései és segélyezési mutatói alapján megfigyelhető, hogy a településen élők jövedelmi viszonyai is romlanak. Ha csekély számban is, de évente többen veszik igénybe a különböző, rendszeres szociális pénzbeli juttatásokat.

A település aktív korú lakosainak jelenleg kb. 2%-át érinti a munkanélküliség. Az elmúlt évek során a nyilvántartott, regisztrált álláskereső száma 0,3%-kal emelkedett, míg az álláskeresői járadékra jogosultak száma csökkent.

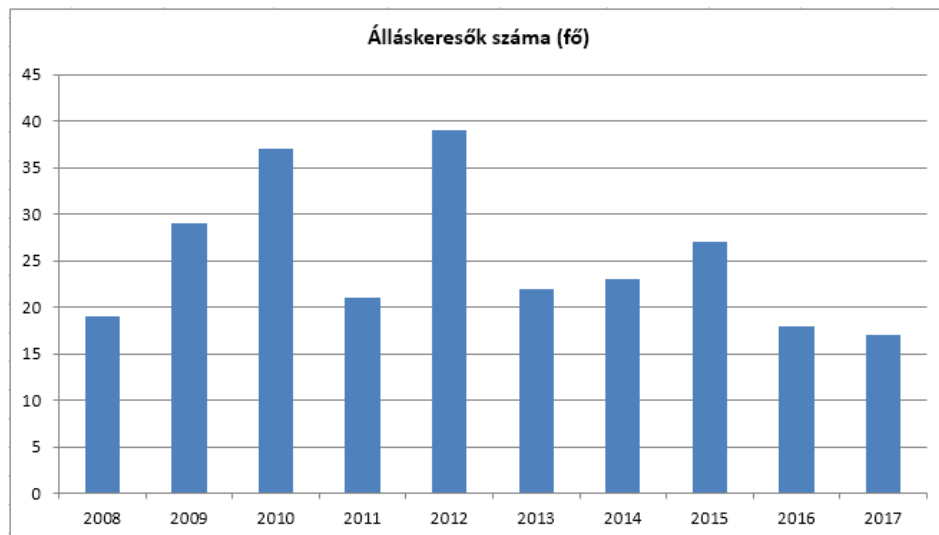
3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	453	476	929	11	2,4%	8	1,7%	19	2,0%
2009	480	402	882	17	3,5%	12	3,0%	29	3,3%
2010	499	503	1002	21	4,2%	16	3,2%	37	3,7%
2011	515	516	1031	12	2,3%	9	1,7%	21	2,0%
2012	531	518	1049	21	4,0%	18	3,5%	39	3,7%
2013	534	519	1053	16	3,0%	6	1,2%	22	2,1%
2014	566	514	1080	17	3,0%	6	1,2%	23	2,1%
2015	562	512	1074	20	3,6%	7	1,4%	27	2,5%
2016	581	527	1108	15	2,6%	3	0,6%	18	1,6%
2017	587	531	1118	16	2,7%	5	0,9%	21	1,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

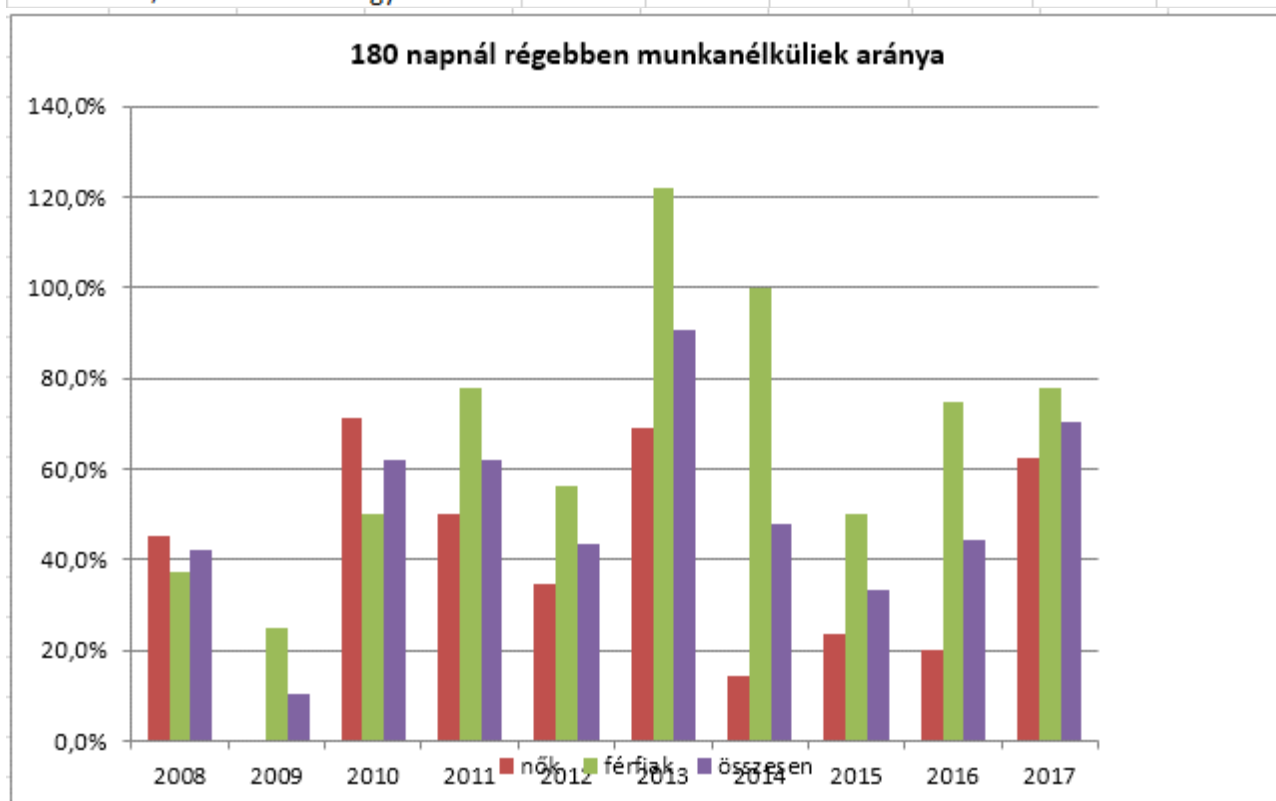
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint											
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	19	29	37	21	39	22	23	27	18	17
20 éves és fiatalabb	fő	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
21-25 év	fő	3	6	5	1	3	2	1	2	1	1
	%	15,8%	20,7%	13,5%	4,8%	7,7%	9,1%	4,3%	7,4%	5,6%	5,9%
26-30 év	fő	1	1	2	4	5	3	3	2	1	1
	%	5,3%	3,4%	5,4%	19,0%	12,8%	13,6%	13,0%	7,4%	5,6%	5,9%
31-35 év	fő	3	4	8	1	4	1	2	4	2	1
	%	15,8%	13,8%	21,6%	4,8%	10,3%	4,5%	8,7%	14,8%	11,1%	5,9%
36-40 év	fő	2	5	5	7	17	8	10	11	8	5
	%	10,5%	17,2%	13,5%	33,3%	43,6%	36,4%	43,5%	40,7%	44,4%	29,4%
41-45 év	fő	1	3	6	3	4	2	2	2	1	2
	%	5,3%	10,3%	16,2%	14,3%	10,3%	9,1%	8,7%	7,4%	5,6%	11,8%
46-50 év	fő	3	4	3	2	3	2	2	1	2	2
	%	15,8%	13,8%	8,1%	9,5%	7,7%	9,1%	8,7%	3,7%	11,1%	11,8%
51-55 év	fő	4	4	3	1	1	1	1	2	1	2
	%	21,1%	13,8%	8,1%	4,8%	2,6%	4,5%	4,3%	7,4%	5,6%	11,8%
56-60 év	fő	1	2	5	2	2	3	2	3	2	3
	%	5,3%	6,9%	13,5%	9,5%	5,1%	13,6%	8,7%	11,1%	11,1%	17,6%
61 év felett	fő	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	5,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal											

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/registrált			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	11	8	19	5	3	8	45,5%	37,5%	42,1%
2009	17	12	29	0	3	3	0,0%	25,0%	10,3%
2010	21	16	37	15	8	23	71,4%	50,0%	62,2%
2011	12	9	21	6	7	13	50,0%	77,8%	61,9%
2012	23	16	39	8	9	17	34,8%	56,3%	43,6%
2013	13	9	22	9	11	20	69,2%	122,2%	90,9%
2014	14	9	23	2	9	11	14,3%	100,0%	47,8%
2015	17	10	27	4	5	9	23,5%	50,0%	33,3%
2016	10	8	18	2	6	8	20,0%	75,0%	44,4%
2017	8	9	17	5	7	12	62,5%	77,8%	70,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján az ország egyik legsúlyosabb gondja a mélyszegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Mélyszegénységben él az, akinek a havi jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét. A mélyszegénységben élők száma a 2011-es adatokhoz képest ugyan csökkent, azonban a nagyon nehéz anyagi helyzetben levő, és a környező településen alacsony iskolázatlansága, szakképzetlensége miatt elhelyezkedni nem tudó romák száma még mindig magas. Csomádon ez a helyzet nem ilyen hangsúlyozottan jelenik meg. Részint, mert a településen nem élnek romák, a mélyszegénységet illetően pedig a jellemző, hogy az itt élő emberek között nagy az összetartás. A családok között és családon belül nem engedik meg a szociális leszakadást, segítik egymást a bajban. Az idősek közül manapság is sokan foglalkoznak gazdálkodással, művelik földjeiket, állatokat tartanak, megteremtik a család szükségleteinek nagy részét.

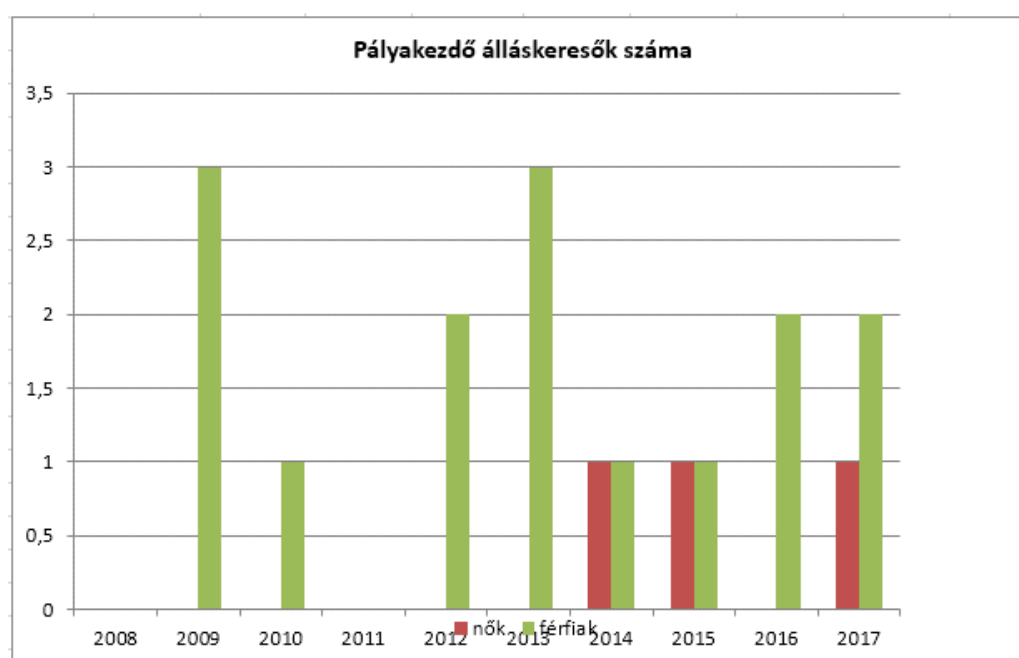
A települési önkormányzat saját fenntartású intézményeiben, ha teheti, felkarolja a szegénységben élőket, munkalehetőséget teremt számukra, annak érdekében, hogy anyagi lehetőségeiken helyben, és ily módon segítsen.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók még az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsonyabb a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja és a biztos nyelvtudás hiánya. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	90	100	190	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2009	98	91	189	0	0,0%	3	3,3%	3	1,6%
2010	95	90	185	0	0,0%	1	1,1%	1	0,5%
2011	101	93	194	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2012	102	89	191	0	0,0%	2	2,2%	2	1,0%
2013	108	88	196	0	0,0%	3	3,4%	3	1,5%
2014	105	99	204	1	1,0%	1	1,0%	2	1,0%
2015	107	98	205	1	0,9%	1	1,0%	2	1,0%
2016	101	101	202	0	0,0%	2	2,0%	2	1,0%
2017	103	102	205	1	1,0%	2	2,0%	3	1,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Ugyan a lakosságnak csak a töredék része tud a községben dolgozni, a jó közlekedési viszonyoknak és a főváros közelségének köszönhetően a településen nem jelent nagy problémát a helybeli munkalehetőségek hiánya, és hogy az emberek jó részének ingáznia kell nap, mint nap a munkahely és a lakóhely között.

A lakosság foglalkoztatottságára jellemző, hogy meghatározó a fővárosban történő munkavállalás. Az ipari szerkezet átalakulása és a nagyvállalatok részbeni megszűnése következtében kialakult kisebb létszámmal működő közép- és kisvállalati struktúrának már nincs akkora munkaerő felvevő igénye. További problémákat jelenthet az a tény, hogy az ingázó munkaerő nagy részét multinacionális nagyvállalatok foglalkoztatják.

A településen működő vállalkozások több mint a fele szolgáltató jellegű, a másik fele kereskedelmi, illetve termék előállító vállalkozás. A településen 751 regisztrált vállalkozás rendelkezik székhellyel.

Budapest vonzáskörzetében lévő településünk viszonylag kedvező helyzetben van képzés, továbbképzések elérhetőségének szempontjából. Gödöllőn a Szent István Egyetem, mint felsőfokú intézmény képzései, programjai, valamint Budapesten, Vácott számos képzési, továbbképzési lehetőség adott a fiatalok foglalkoztatását tekintve.

Az illetékes Váci Munkaügyi Központ számos eszközzel igyekszik a foglalkoztatásokat, elhelyezkedéseket támogatni (pl: képzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása stb.). Ugyanakkor a foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (megváltozott munkaképességűek, stb.) egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősíti pozitív intézkedések azért is szükségesek számukra, mert e csoportok a munkaerőpiacon összetett szemléletbeli hátrányokkal küzdenek, az aktív támogatásokban pedig munkanélkülieken belüli arányuknál sokkal kisebb arányban vesznek részt.

A mélyszegénységben élők körét tisztázni szükséges. Vannak ugyan szegényebb családok, de nem konkretizálható, hogy a mélyszegénységben élők kategóriába tartoznak-e.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Magyarországon a szociális ellátórendszert három szereplő biztosítja: az állam, az önkormányzatok, valamint a civil szektor és az egyház. Működésüket törvények és a törvényekhez kapcsolódó kormányrendeletek, ágazati rendeletek, helyi rendeletek határozzák meg. Az önkormányzatok számára a Szociális Törvény és Önkormányzati törvény írják elő, hogy mely ellátási formákat biztosítsák, valamint, a képviselő testületek határozata alapján költségvetésük terhére melyeket vállaljanak fel. Ezeket az önkormányzatok saját helyi rendeleteikkel szabályozzák. Ennek értelmében Csomád község Önkormányzata biztosítja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.

évi III. törvényben meghatározott rendszeres segélyeket, támogatásokat, valamint az eseti segélyeket.

- aktív korúak ellátásaként: foglalkoztatást helyettesítő támogatást, rendszeres ellátást a Járási Hivatal állapítja meg

A települési támogatásokat a Képviselő-testület állapítja meg, melyben a döntési hatáskört a polgármesterre ruházta át:

- ápolási támogatást,
- lakhatási -,
- gyógyszer -
- lakbér -
- temetési-
- rendkívüli –
- továbbtanulási támogatást állapít meg

Aktív korúak ellátása

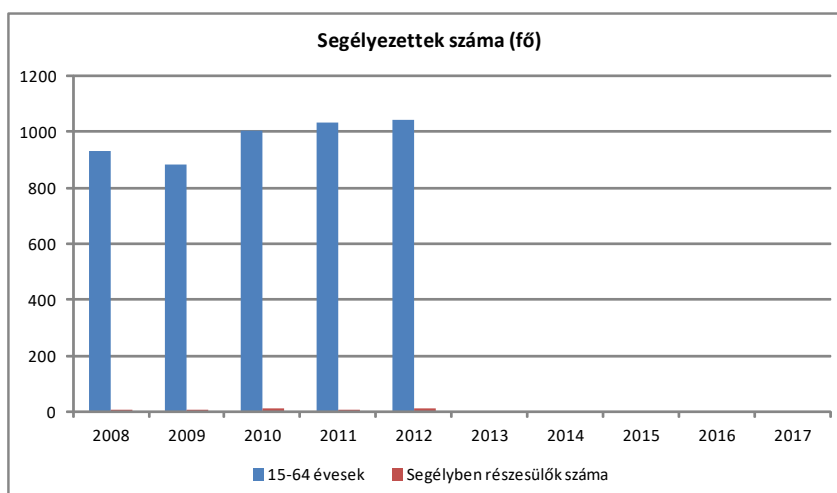
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT)

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás, feltéve, hogy saját maga és családja megélhetése más módon nem biztosított. Akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2018-ban 28.500.- Ft.) 90 %-át és vagyona nincs. Az ellátás havi összege 25.600.- Ft.

A támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A jogosultság fennállása alatt minden támogatottnak legalább 30 nap jogviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre több módon nyílik lehetősége az ellátottnak: nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet végez, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	929	3	0,3%
2009	882	2	0,2%
2010	1002	10	1,0%
2011	1031	2	0,2%
2012	1042	12	1,2%

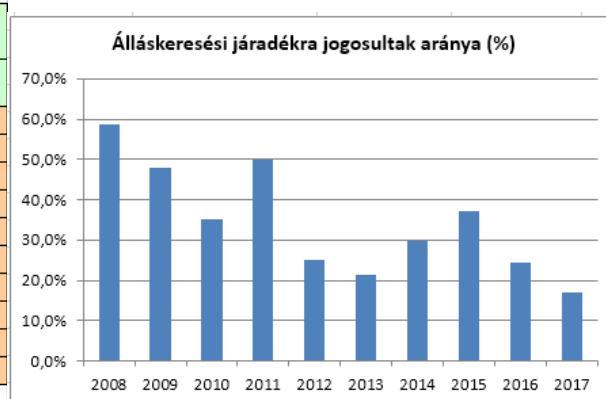
Az FHT-ra jogosult személy köteles a munkaügyi kirendeltséggel együttműködni és közfoglalkoztatásban részt venni. A közfoglalkoztatásra határozott idejű munkaviszonyt kell létesíteni.

A munkavégzés ideje alatt az FHT-t nem folyósítjuk, de a közfoglalkoztatott személy aktív korúak ellátására való jogosultsága fennáll.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskereső száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	17	10	58,8%
2009	25	12	48,0%
2010	40	14	35,0%
2011	22	11	50,0%
2012	40	10	25,0%
2013	42	9	21,4%
2014	37	11	29,7%
2015	35	13	37,1%
2016	45	11	24,4%
2017	47	8	17,0%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Felülvizsgálat során aki a 30 nap jogviszonyt nem tudja igazolni, annak az FHT-ra való jogosultsága megszűnik. Ismételt támogatás csak akkor állapítható meg – az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén –, ha a jogosultság megszüntetésének időpontját követően ismételt teljesíti a szociális törvényben foglalt feltételek valamelyikét. A jogosultság megszüntetését megelőzően teljesített együttműködés a megelőző együttműködés időtartamának számításánál nem vehető figyelembe.

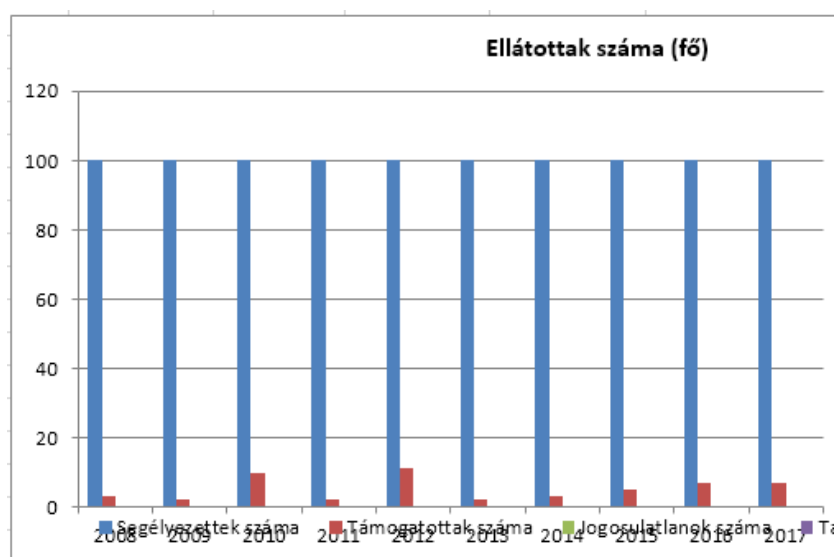
Rendszeres szociális segély

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételeknek megfelel, (pl. krónikus betegség), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. A Járási Hivatal hatáskörébe tartozik, mint aktív korú ellátás.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	100	10,7642626	3	17,64705882		
2009	100	11,3378685	2	8		
2010	100	9,98003992	10	25		
2011	100	9,69932105	2	9,090909091		
2012	100	9,52156789	11	27,5		
2013	100	10,5362736	2	12		
2014	100	11,5187541	3	16,75857894		
2015	100	9,24219783	5	21,45		
2016	100	9,23463662	7	19		
2017	100	10,9862982	7	11		

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segélyre jogosultak az arra kijelölt szervvel, Veresegyház Kistérség Esély Szociális Alapellátási Központ Családsegítő Szolgálatával kötelesek együttműködni.

Az együttműködés elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni.

A rendszeres szociális segély összege a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetét kifejező arányszámtól és a család összjövedelmétől függően változó. Minimum havi összeg: 1000.- Ft., maximum havi összeg: 44.508.- Ft. Jövedelemmel nem rendelkező egyedülálló személy részére folyósított összeg: 25.650.- Ft/ hó

Települési lakhatási támogatás

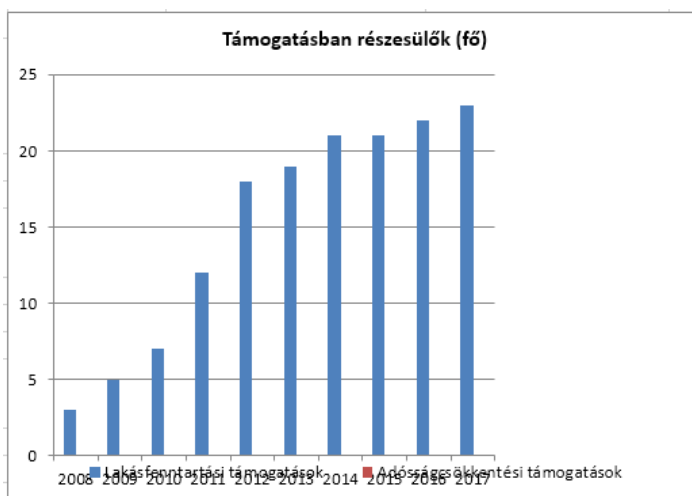
A Képviselő-testület természetben nyújtott szociális ellátásként Települési lakhatási támogatást nyújt a szociálisan rászorult személyeknek az általuk lakott lakás villanyáram költségeinek viseléséhez, ha a lakás fenntartási költségeinek összege eléri, illetve meghaladja a háztartás havi összjövedelmének 20 %-át és a háztartásban egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 250 %-át, egyedül élő esetén 300 %-át. A támogatás havi mértéke 3.000 Ft,

egy év időtartamra kerül megállapításra. A támogatás folyósítása a szolgáltató részére történik, annak összegét a szolgáltató írja jóvá a villanyszámlában.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	3	0
2009	5	0
2010	7	0
2011	12	0
2012	18	0
2013	19	0
2014	21	0
2015	21	0
2016	22	0
2017	23	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatást pénzbeli és természetbeni formában is nyújtjuk. A természetbeni ellátás esetén a támogatás folyósítása a szolgáltató részére történik és annak összegét a támogatással érintett költség tekintetében a szolgáltató írja jóvá.

Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától. A normatív lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani.

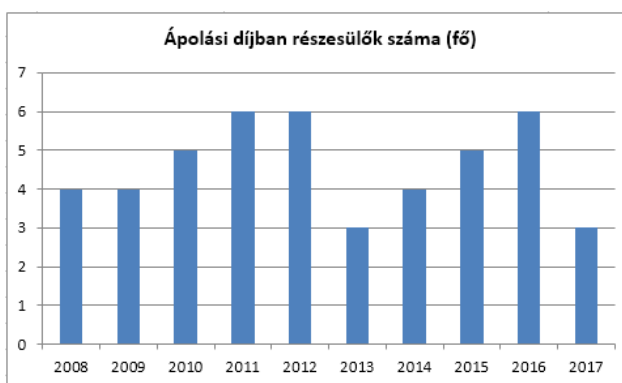
Önkormányzatunk önként vállalt feladata az adósságkezelési szolgáltatás, amely akkor nyújt segítséget, ha az adósság meghaladja az ötvenezer forintot és közüzemi szolgáltatók valamelyikénél fennálló tartozása legalább hat havi, vagy a közüzemi díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták. Az adósságkezelési szolgáltatás részletes feltételeit helyi rendeletünk tartalmazza.

Települési ápolási támogatás

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	4
2009	4
2010	5
2011	6
2012	6
2013	3
2014	4
2015	5
2016	6
2017	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A méltányossági ápolási díj önkormányzatunk önként vállalt feladata.

Az ápolási díj a 18. életévet betöltött tartósan beteg, 3 hónapnál hosszabb időtartamban gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított hozzájárulás.

Az ápolási támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének 150%-a, bruttó 23.600.-Ft

Települési támogatások

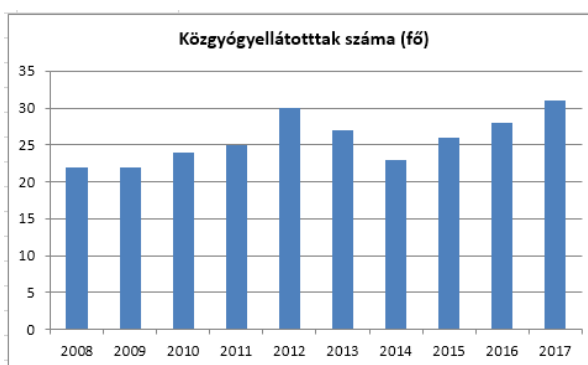
A szociális ellátások közül az **rendkívüli segély** iránti kérelmek száma tekinthető jelentősnek. Ezen ellátási formában az átlagosan kifizetett segélyösszeg alkalmanként változó - 10.000 Ft/fő volt.

A **temetési segély** nyújtható annak a szociális rászoruló személynek, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles volt ugyan, de a temetési költsége viselése saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti. A segély összege 20.000,- Ft alkalmanként.

A köztemetés a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatáskörben gondoskodik az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik. Településünkön köztemetést a Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthonának intézményvezetője kezdeményezett néhány esetben, elhunyt lakójuk hozzátartozójának hiánya miatt.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	
év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	22
2009	22
2010	24
2011	25
2012	30
2013	27
2014	23
2015	26
2016	28
2017	31

Forrás: TelR, KSH Tstar

A **méltányossági jogcímen** adható **gyógyszer támogatás** szintén önkormányzatunk önként vállalt feladata. A támogatás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítás által támogatott egyes gyógyszerekre, gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre, ideértve ezek javításának költségeit is, valamint a járóbeteg-szakellátás keretében gyógyfürdőben nyújtott fizioterápiás kezelésre. A gyógyszer-támogatás összege 6000.- Ft, mely támogatást hat hónapra állapítja meg a testület

Szociális étkezés támogatást kaphat az az idős lakos, aki kora vagy egészségi állapota miatt önmaga ellátására képtelen, nyugdíja mértékétől függően a teljes részbeni vagy a teljes térítési díjra.

Továbbtanulási támogatást kaphat az a közép- vagy felsőfokú nappali képzés keretében tovább tanuló diák, aki igényli, évi 10.000.-Ft támogatásban részesül.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakatáshoz kapcsolódó területet elemezzük. Az önkormányzat nem rendelkezik bérlakásokkal. A településen a lakhatási körülmények átlagosak vagy afölöttiek. Jellemzően kertes házak épültek, azonban az utóbbi néhány esztendőben megnövekedett az igény a fővárosban élők körében a vidéken történő letelepedésre. Három új lakópark épült, melyet főképp fiatal gyermekeket nevelő családok választottak lakóhelyül. veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

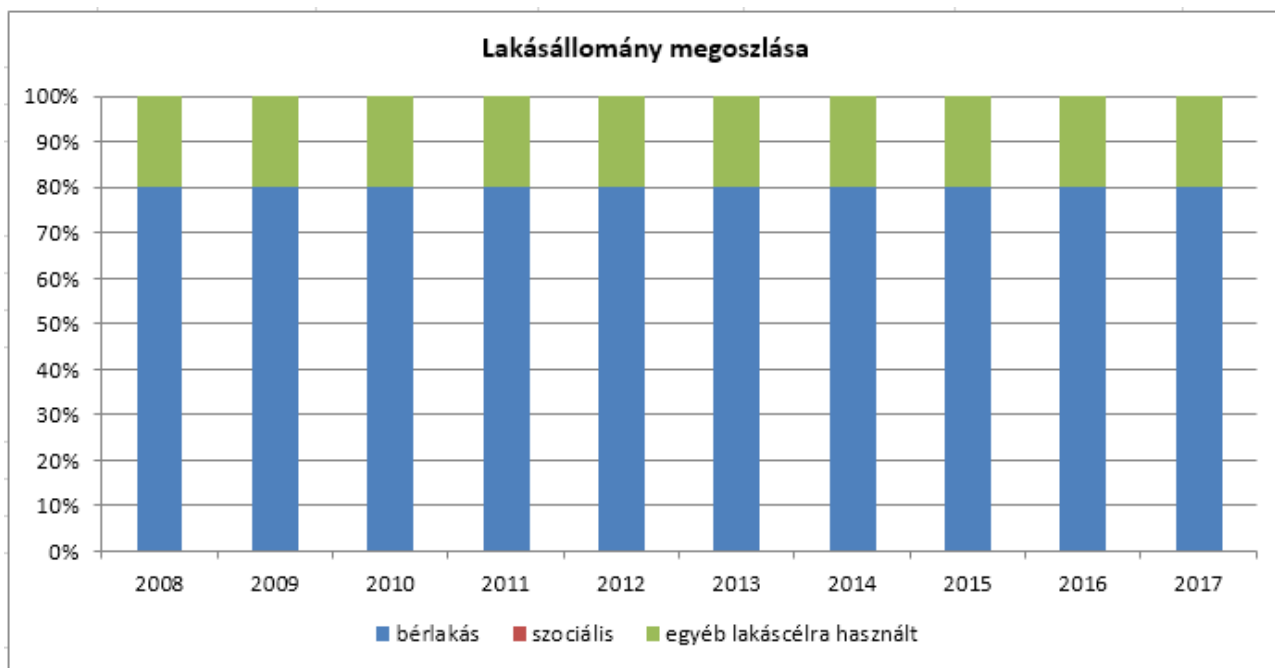
A település infrastrukturális feltételei megosztottak. Vezetékes ivóvíz a lakások 99%-ban van, a gáz hálózat a településen kiépült, a háztartások 70% - a veszi igénybe. Szennyvíz csatorna lefedettség 90%-os, azonban a nyomott rendszerű hálózat miatt sok technikai, üzemeltetési probléma adódott. Folyamatban van annak átalakítása. Az utcák 95%-ban aszfaltborításúak. Napjainkban épül új járda, ebben az esztendőben az Irtvány utca is aszfaltborítást kap, melyre nagy szükség van az általános iskola megközelíthetőségének javítása céljából.

Csomádon 648 lakást tartanak nyilván, bérlakás és szociális lakás nem épült. A településen nincs lakhatási szegregáció.

Csomád Budapesttől 20 km-re fekvő település. Autóval megközelíthető Budapestről Fóton keresztül, Vácraól Órbottyán felől Gödöllőről Veresegyházra érintve. Vasúttal a Veresegyház – Váci vonalon, a Nyugati

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	506	3	4	2	0	0	1	1
2009	532	3	4	2	0	0	1	1
2010	543	3	4	2	0	0	1	1
2011	551	3	4	2	0	0	1	1
2012	584	3	4	2	0	0	1	1
2013	584	3	4	2	0	0	1	1
2014	584	3	4	2	0	0	1	1
2015	587	3	4	2	0	0	1	1
2016	590	3	4	2	0	0	1	1
2017	593	3	4	2	0	0	1	1

pályaudvarról induló személyvonattal. Volán busszal az Újpest Városkaputól induló járatokkal. Állandó lakosainak száma növekszik. Az állandó lakosok száma meghaladja a 1600 főt. A munkanélküliek aránya a 2 %-os. A munkába járók 80%-a naponta ingázik a közelben lévő települések, városok és Csomád között. Helyben főleg az önkormányzat és annak intézményeiben 80-an dolgoznak.

A hajléktalan Csomádon nyilvántartásunk szerint nem él. 2018-ben a település szintű bejelentett lakosok száma kettő.

Az Önkormányzat a helyi szociális rendeletben, valamint a szociális törvényben meghatározott jogszabály alapján lakásfenntartási támogatással segíti a lakhatási feltételeket.

A gazdasági változások a településen élőket is súlyosan érintette. A szegénység, az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újra termelődése szerepel. A lakossági adósságállomány növekedését okozza, hogy az újonnan beköltöző gyermekes családok a lakásvásárláshoz felvett banki hiteleiket nehezen tudják fizetni, vagy a munkahely megszűnése, vagy a devizalapú hitelek törlesztő részleteinek emelkedése miatt. Sokszor olyan súlyos anyagi válsággal küzdenek a családok, hogy a mindennapi megélhetésük finanszírozása is gondot okoz számukra, ezen kívül még tetemes közüzemi tartozásokat is felhalmozhatnak. Az anyagi ellehetetlenülés, kilátástalanság kihat a családi életre, a fogyasztás színvonalára is

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Csomád községben nem alakultak ki szegregátumok.

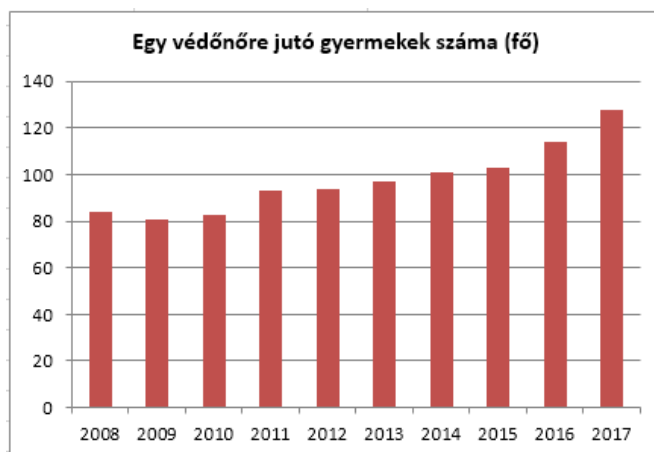
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ 4. pontja az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5.§-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

Védőnői szolgálatról - A 0-16 éves korosztály ellátása érdekében 2008-tól egy védőnői körzet működik, melyekben az ellátottak száma összesen közel száz fő. A védőnő munkája során szinte napi kapcsolatban van a várandós anyákkal, gyermekeikkel.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	84
2009	1	81
2010	1	83
2011	1	93
2012	1	94
2013	1	97
2014	1	101
2015	1	103
2016	1	114
2017	1	128

Gyermekorvosi ellátásról - A megnövekedett gyermeklétszám miatt a gyermekek ellátását hetente két napon látják el helyben rendelési időben. A többi napokon a gyermekeket a közeli veresegyházi Misszió Egészségügyi Központ látja el, itt van hétvégi ügyelet is. A gyermekorvos különös odafigyeléssel követi az óvodás és iskolás gyermekek egészséges életmódját támogató programokat, az egészséges táplálkozást propagáló rendezvényeket, aktívan harcol a túlsúlyos gyermekek egészséges életmódjának kialakításáért.

Általános orvosi ellátásról - Jelenleg egy önálló körzetben, egy családorvos látja el a hozzájuk forduló betegeket. Az orvos munkáját egy asszisztens és egy körzeti ápolónő segíti. Az otthon ellátott betegeket az orvos megbízásából az ápolónők rendszeresen látogatják. Az orvosi rendelő az Egészségházban kapott helyet.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás			
év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	3	2	
2009	3	2	
2010	3	2	
2011	3	2	
2012	2	1	
2013	2	1	
2014	2	1	
2015	2	1	
2016	2	1	
2017	2	1	
Forrás: TelR, KSH Tstar			

Fogorvosi ellátásról - egy fogorvos tart iskolai és lakossági fogászati rendelőt. A rendelő örbottyánban található, korszerű technikai felszereléssel várja a betegeket. Nagy hangsúlyt kap a településen a gyermekkorú szűrővizsgálatok rendszeressége és az után követés lehetősége.

Egészségügyi szakellátás

Csomádtól mintegy négy kilométernyi, autóval nyolcpercnyi távolságra található Veresegyház területén a Misszió Egészségügyi Központ és Nappali Kórház, ahol nap, mint nap várják a szakellátásra szoruló betegeket. A beutaló rendszerrel működő rendelő kulturált környezetben, fontosnak tartva a rövid várakozási időt, jó közlekedési lehetőséggel közelíthető meg. A település éjszakai és hétvégi ügyeletét szintén itt oldják meg. Településünkéről naponta buszjárat segítségével jutnak el a betegek a korszerű betegközpontú szakellátásra. Az elmúlt két évben azonban jelentősen megváltozott az igénybevehetőség aránya. Gyakran előfordul, hogy egy-egy beutalóval akár több hónapot is kell várnia a betegeknek, ezért elindult egy tendencia, miszerint újra a Vácott található egészségügyi szakellátó központba mennek lakosaink és ott várnak akár egy teljes napot, hogy sorra kerülhessenek. Az egynapos sebészeti ellátás, az intézmény speciális szolgáltatása.

Kórházi ellátás - A Kistarcsai Flór Ferenc Kórház, a Váci Jávorszki Ödön Kórház biztosít további járó- és fekvőbeteg és szakellátást a településen élők számára.

Az egészségügyi szolgálat évente több alkalommal szervez általános szűrési, megelőző, felvilágosító programokat. Ehhez a programhoz a Szociális Alapellátási Központ és a Művelődési Ház is csatlakozik. A klubokban rendszeresen szerveznek egészséges életmóddal kapcsolatos főző, illetve mozgás programot. Heti rendszerességgel az idősebb korosztálynak ülőtornát, vízi-tornát szerveznek. Az Intézmény havonta egyszer szűrőnapot tart. Lehetőséget biztosítva vérnyomás-, cukor-, testsúlymérésre és 2008 szeptemberétől, koleszterinmérésre is. A szűrőnapokon alkalmanként 20-30 fő vesz részt. Ezt a szolgáltatást Kistérség többi településén is bevezették. Mivel a körzeti orvosokkal szoros együttműködésben állnak, a kiszűrt lakosokat tovább tudja küldeni a megfelelő szakemberhez.

A fejlesztő ellátáshoz való hozzáférést a Dunakeszi tankerület Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Pedagógiai Szakszolgálat, Nevelési Tanácsadó, Korai Fejlesztő és Gondozó Központ, a rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférést a Misszió Egészségügyi Központ Rehabilitációs osztálya biztosítja.

Csomádon a közétkeztetést a helyi Napsugár Óvoda-Bölcsőde konyhája biztosítja. A konyha vezetője a mai kor elvárásainak megfelelő étrendet alakít ki.

Településünkön a **gyermek**ek részére az Községi Sportkör labdarugó szakosztálya biztosít edzési lehetőséget. Az egyesületben játszó gyermekek létszáma kb. 60 fő.

Az egyesület minden évben több sport rendezvényt szervez. ezek a következők:

- Bozsik focitorna (évente 1 alkalommal)
- Falunap (foci - , játékos sportvetélkedők)
- Március – június, augusztus – november felnőtt, illetve ifjúsági labdarugó mérkőzés hazai és idegenben hetente kerül megrendezésre.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 2. § -a kimondja, hogy „ A szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl - az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata”.

Ellátási kötelezettségek két részre oszthatók a szociális törvény értelmében:

- lehetnek pénzbeli és/vagy természetbeli szociális ellátások és,
- személyes gondoskodást nyújtó szociális alap/ szakellátás.

Csomádon A szociális feladatok ellátás két intézmény között oszlik meg: Veresegyház Kistérség Esély Szociális Alapellátási Központ (ESZAK) és a Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény (ESZEI) között.

A gyermekjóléti szolgáltatást és a családsegítést az ESZEI végzi. A házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást az ESZAK végzi.

A szakmai feladatokat tekintve a következő szolgáltatásokat nyújtja:

Gyermekjóléti szolgáltatás: A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez.

Családsegítés: A Családsegítő Szolgálat segítséget nyújt az illetékességi területén élők számára a szociális és mentálhigiénés problémák, illetve a krízishelyzet megoldásában az ilyen élethelyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából.

Házi Segítségnyújtás: Az önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, célja a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes 65 év feletti időszerű, vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek jelzése alapján, az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása.

Szociális étkeztetés: Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik ezt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen: koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzatok rendeleteiben határozzák meg.

Az ESZEI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által biztosított tanácsadások:

Információs szolgáltatások

- állás- és átképzési lehetőségekről a Munkaügyi Központ tájékoztatása szerint
- albérleti lehetőségekről
- a szociális ellátás módjáról, rendszeréről
- ifjúsági ügyekben (iskolai közösségi szolgálat)
- ügyintézés segítése (kérvények, beadványok)

A Család- és gyermekjóléti szolgálat által biztosított tanácsadások: (előzetes időpont egyeztetés szükséges)

- adósságkezelési tanácsadás
- jogi tanácsadás (folyamatban)
- mediációs (konfliktuskezelési) tanácsadás
- egyéni, pár és családterápia
- pszichológiai

Nappali ellátást biztosító Idősek Klubja

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor, illetve pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Nincs olyan információnk, hogy bármely szolgáltatás nyújtásakor a szolgáltatást igénybe vevőt hátrányos megkülönböztetés, vagy az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése érte volna.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Sokrétű értelmes, szabadidős tevékenységek lehetőségét nyújtja, a Művelődési Ház és Könyvtár. Csomád közösségi életének egyik jelentős színtere, hiszen a művészeti élmények mellett (színházi előadások, folyamatosan megújuló időszak kiállítások) az önképzés és az önkifejezés fontos helyszíne is. Különböző klubokban, művészeti csoportok tevékenységeibe a lakosok 20-30%-a rendszeresen bekapcsolódik. Az ismeretterjesztő, valamint a színházi előadásokat pedig a lakosság nagy része látogatja. Rendszeres programjai között minden korosztály, minden réteg megtalálja a számára megfelelő programot. A fogyatékkal élők számára is jól megközelíthető, teljeskörűen akadálymentesített. Központi szerepet tölt be az intézmény a település szintű nemzeti, szlovák nemzetiségi és társadalmi ünnepek szervezésében és lebonyolításában is (Falunap, Majális, Idősek napja, Karácsony).

3.8 Szlovák nemzetiségi Önkormányzat

A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi ügyek ellátása körében biztosítja a nemzetiségi jogok érvényesülését, ellátja a település kulturális szolgáltatással, nyilvános könyvtári ellátással, muzeális intézmények fenntartásával, közművelődéssel, tájékoztatással, a nemzetiség szellemi, épített és tárgyi örökségével, írott és elektronikus sajtójával, a szociális alapellátással, a helyi közfoglalkoztatással kapcsolatos helyi önkormányzati feladatokat.

Képviselő-testülete a helyi nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete kezdeményezésére a nemzetiségek ügyeivel foglalkozó bizottságot hoz létre, vagy e feladattal megbízza valamely bizottságát. A nemzetiségi ügyekkel foglalkozó bizottságban a helyi nemzetiségi önkormányzat képviselő-testület kijelölt tagja részt vesz és a napirendi pontokhoz hozzászólhat.

Pénzügyi, ügyviteli, ügyintézési és egyéb alapvető feladatai egységes szabályok szerinti elvégzése, átláthatósága érdekében kapcsolódik a helyi önkormányzat által működtetett – az állami informatikai

rendszerrel összekapcsolható – informatikai rendszerhez, amely a folyamatos pénzügyi állami ellenőrzés eszközeként is szolgál.

A helyi nemzetiségi önkormányzat részére – annak székhelyén – biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá a közös önkormányzati hivatal útján gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

A lehetőségei és költségvetési helyzetének figyelembe vétele mellett, a helyi nemzetiségi önkormányzattal történő előzetes egyeztetést követően az adott évi költségvetési rendeletében – egyes feladatellátáshoz – pénzügyi támogatást biztosíthat.

A helyi önkormányzat a közös önkormányzati hivatal munkatársai közreműködésével segíti a helyi nemzetiségi önkormányzat pályázati lehetőségeinek a feltárását és azok elkészítését.

A Fóti Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője a Csomád Község Önkormányzata és a Csomádi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat közötti kapcsolattartással a közös önkormányzati hivatal munkaköri leírás szerinti köztisztviselőjét bízta meg. A helyi önkormányzat megbízásából és képviselőjében a jegyző vagy annak – a jegyzővel azonos képesítési előírásoknak megfelelő – állandó vagy eseti megbízottja vesz részt a helyi nemzetiségi önkormányzat testületi ülésein és jelzi, amennyiben törvénysértést észlel.

Az oktatás területén kiemelt figyelemmel kísérik a szlovák nemzetiségű gyermekek továbbtanulásának lehetőségeit, annak segítése érdekében a tehetséges tanulók a helyi önkormányzat és a helyi nemzetiségi önkormányzat döntése alapján támogatásban részesülnek. A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére havonta igény szerint, de legalább harminckét órában, az önkormányzati feladat ellátásához, működéséhez (a testületi, tisztségviselői, képviselői feladatok ellátásához) szükséges tárgyi, technikai eszközökkel felszerelt helyiség ingyenes használatát biztosítja. A helyiség infrastruktúrájához kapcsolódó rezsiköltségeket és fenntartási költségeket a helyi önkormányzat viseli. A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat feladatellátásához – térítésmentesen – külön helyiséget biztosít a helyi önkormányzat tulajdonában álló 2161 Csomád, Kossuth Lajos út 103. szám alatti ingatlanában.

Roma nemzetiségi önkormányzat nem tevékenykedik a településen

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A foglalkoztatási helyzet javítása, a szakképzetlenek számának csökkentése	Képzés Munkahelyteremtés helyben
Egészségügyi problémák fokozott jelenléte	Felvilágosítás, szűrés
Adósságrendezés, az eladósodás kiútjai, a megelőzés lehetőségei	Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

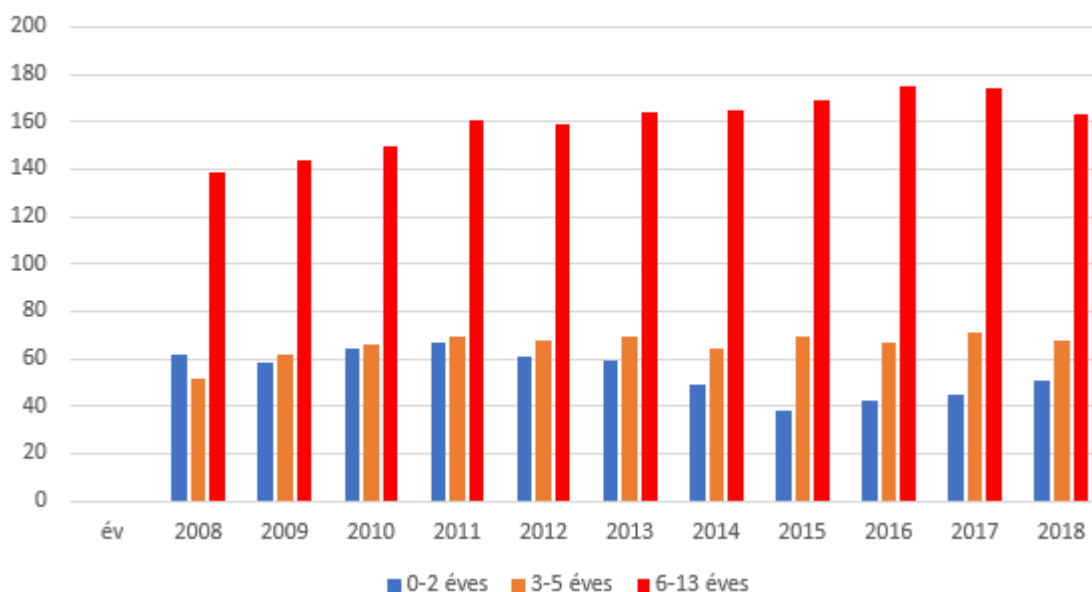
Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. Törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A gyermekek helyzetének általános jellemzői

Csomád község lakosainak száma lassan emelkedő tendenciát mutat, Budapest agglomerációs hatásának köszönhetően. A beköltözések és a születések számának köszönhetően a gyermekek és a fiatalok aránya magas. A 1627 főből álló lakosságból 441 fő 0-17 év közötti gyermek, 267 fő pedig 60 éven fölülű felnőtt. A 441 főnyi 0-17 évesek közül a 0-2 éves korú gyermekek száma emelkedő értéket mutat.

év	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	0-13 éves
2008	62	52	139	253
2009	58	62	144	264
2010	64	66	150	280
2011	67	69	161	297
2012	61	68	159	288
2013	59	69	164	292
2014	49	64	165	278
2015	38	69	169	276
2016	42	67	175	284
2017	45	71	174	290
2018	51	68	163	282

A 0-13 éves gyermekek száma

Az óvodai nevelés, általános iskolai oktatás, gyógypedagógiai ellátás, korai fejlesztés és gondozás, fejlesztő felkészítés, logopédiai ellátás, családvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatások, nevelési tanácsadás, bölcsőde 50%-ban helyben, 50%-ban Veresegyházon és a térségben, maximum 10-15 kilométeren belül elérhetőek.

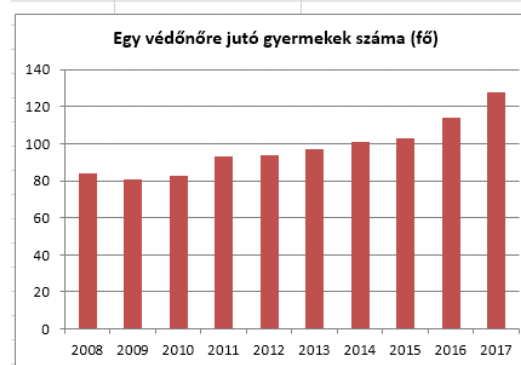
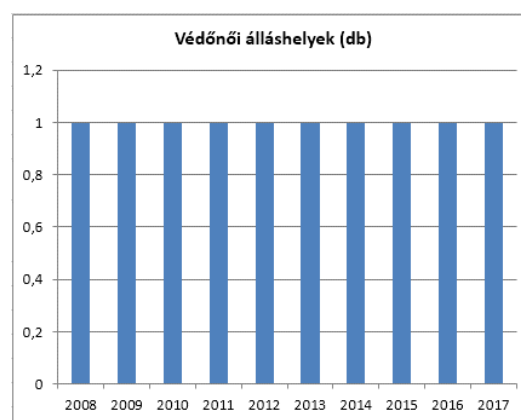
Csomádon épült egy két csoportos bölcsőde, rendelkezik egy óvodával – Napsugár Óvoda és Bölcsőde, egy iskolával – Esztergály Mihály Általános Iskola, EGYMI Általános Iskola Veresegyházon az SNI-s gyermekeket fogadja, egy gyermekorvosi praxissal és egy fő védőnővel, akik egy körzetet lát el.

Védőnő

A **védőnői ellátási** standard szerint ellátható gondozotti létszámot meghaladó létszámmal dolgozik védőnőnk.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	84
2009	1	81
2010	1	83
2011	1	93
2012	1	94
2013	1	97
2014	1	101
2015	1	103
2016	1	114
2017	1	128

A táblázatban megadott gyermekszám a védőnők által 0-7 éves korig gondozottakat fed, az iskolába kerülésig.

Iskola létszámtól függően gondozza védőnőnk az ott tanulókat is, közel 179 tanulót. Iskolai védőnői ellátást biztosítja az Esztergály Mihály Általános Iskolában is. Védőnőnk tapasztalata hogy a várandós kismamák száma lassan, de növekszik.

Gyermekorvos

A **gyermekorvosi ellátás**, egy fő gyermekorvos alkalmazásával megoldott, a feladatot Dr. Kicsiny Emese látja el, tanácsadást csütörtökönként 13-14 óra között, a rendelési idő hétfőn

8-9, csütörtökön 14-15 óra között van. Gyermekorvosunk 3.000 –nél több esetet lát el évente.

Év	Esetszám
2008	3253
2009	3643
2010	3241
2011	3344
2012	3542

Év	Esetszám
2013	3492
2014	3502
2015	3497
2016	3507
2017	3654

Gondot jelent a hétvégi és ünnepnapi ügyeleti idő, mert csak szombat délelőtt van gyermekorvosi ügyelet Veresegyházon.

A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermek szakrendelések elérhetősége, időben és távolságban igen változatos képet mutat. Legközelebbi szakrendelést (szemészet, fül-orr-gégészet, radiológia, orthopédia, labor) Veresegyházon, a szomszédos településen vehetik igénybe a gyermekes családok, azonban itt 2-3 (vagy még több) hónapos előjegyzési, várakozási idővel kell számolni, mivel a Misszió Egységügyi Központ a környék több települését is ellátja. Gyermek szakrendelés igénybe vehető még Vácott, a 19 km-re lévő Gödöllőn, valamint Budapest számtalan kórházában, azonban amikor egyes családok megélhetése bizonytalan, akkor a szakrendelésre utazás nehéz.

A 0-5 éves korúak speciális, korai fejlesztésére azok a gyermekek jogosultak, akik megfelelő diagnosztikai vizsgálómódszerrel jelentős elmaradást mutatnak egy vagy több fejlődési területen. Ezek a területek:

- mozgásfejlődés,
- értelmi fejlődés,
- hallás- és látásfejlődés,
- kommunikáció- és beszédfejlődés,
- szociális, érzelmi fejlődés,
- viselkedésbeli eltérés
- olyan diagnosztizált állapotokban, amelyek fejlődési elmaradást eredményeznek
- akik a diagnosztikai folyamatot követően, nagy valószínűséggel fejlődésükben tartós elmaradást mutatnak, vagy fognak mutatni.

Az értelmi fejlődés, a szociális és érzelmi fejlődés, és a viselkedésben tapasztalható eltérések időben történő felismerésében egyre nagyobb szerep hárul a szülőre és az óvónőkre. Az óvoda pedagógusi létszám bővítésére lenne szükség a településen.

A csomádi gyermekek számára, Veresegyházon a Veresegyház Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (Pedagógiai Szakszolgálat, Nevelési Tanácsadó, Korai Fejlesztő és Gondozó Központ) biztosítja a korai fejlesztést. A nagyon súlyos fejlődési elmaradást mutató gyermekek kapnak fejlesztést. Az intézmény leterhelt. Az enyhébb fejlődési zavarok kezelése magán úton a szülők pénztárcájától függően oldható meg más intézmények, szakemberek segítségével.

Védőnőnk és gyermekorvosunk egyre több gyermek részére javasolják ezt az ellátást, azonban az ellátás csak korlátozott számban vehető igénybe. Itt is hosszú várakozási idővel kell a szülőknek számolni, sokszor kifutva a korai fejlesztés idejéből.

3-7 éves korig intézményes fejlesztés az óvodai ellátás keretében történik, fejlesztő pedagógusi jogosítvánnyal rendelkező óvónő végzi. Az óvoda logopédiai kapacitása azonban kevés. Csak a nagycsoportosok ellátására nyílik lehetőség, amely sok esetben megkésett és kevés.

A logopédiai ellátás a nagy létszámok miatt csak részben tölti be funkcióját, halmozott probléma esetén, nem elég egy tanév a logopédiai problémák kezelésére, javítására.

Rehabilitáció Veresegyházon a Veresegyház Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben, Dévény-torna, HRG, TSMT, Konduktív terápia, Logopédia, Pszichológiai gondozás, gyermekpszichiáter érhető el, szintén hosszú várakozási idővel.

Súlyosabb esetben a szakellátó intézmény a távolság miatt nehezen hozzáférhető. (Vadaskert, Heim Pál Gyermekkorház)

Területi gondozási Központ

Fóton 1977. szeptember 27 - én nyílt meg. A Vöröskereszt és az orvosok által beindult a házi szociális gondozás is. A házi segítségnyújtást több tiszteletdíjas gondozónő is segítette, 4,- majd 2 saját autóval szállították az ebédet.

A felkészült szociális szakemberek készséggel segítenek a szociálisan rászorulóknak saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi-, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

1996 - től családsegítést is végzünk. 1998-tól Gyermekjóléti, majd a Családsegítő Szolgálat jött létre szakmailag önálló egységként, akkor részben önálló intézményként működő Gondozási Központ részeként.

2000 - től összevontan működik Szociális, Egészségügyi, Pedagógiai szolgálatként.

2012 - től Fót Város Egyesített Szociális Egészségügyi Intézmény tagintézménye.

2006 - től bővültek az ellátási formák, így a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást is igénybe tudják venni a jogosultak. Az ellátások formái:

- ☐ étkeztetés
- ☐ házi segítségnyújtás
- ☐ jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- ☐ nappali ellátás

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

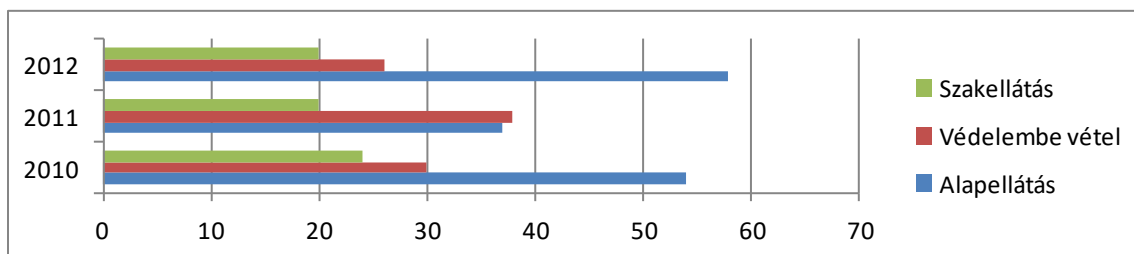
Minden egyén, gyermek, család életében lehetnek olyan átmeneti időszakok, amikor nem képes egyedül szembe nézni, megbirkózni gondjaival, problémáival. (A szolgálatunkkal önkéntes megkeresés vagy jelzőrendszeri jelzés alapján lehet kapcsolatba kerülni.) Így ha megtisztelti a Szolgálatunkat bizalmával és felkeres minket ügyfélfogadási időben, akkor szakember segítségével közösen végiggondolhatja, hogy mi a valós probléma, és hogy hogyan lehet rá megoldást találni

Az alábbi gondokkal, problémákkal fordulhatnak a csomádiak a Szolgálathoz bizalommal:

- ügyintézésben való segítségnyújtás (családtámogatási ellátások, hivatalos levelek, önkormányzati támogatások, részletfizetési kérelem, nyugdíjkérelem)
- életviteli tanácsadás,
- gyermeknevelési kérdésekben,
- gyermek tanulási, magatartásbeli nehézségei okán.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai:

- a gyermek/ek veszélyeztettségének megismerése, felismerése, kezelése
- a jelzőrendszer megszervezése és működtetése
- esetmegbeszélések szervezése a gyermekek, egyének családok érdekében szakemberek bevonásával
- családsegítés
- szociális segítő tevékenység
- prevenció célú gyermekprogramok szervezése

A gyermekvédelmi szakellátások a Pest Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és Intézményei által biztosítottak.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. Csomád lakosainak 3%-a szociális problémákkal küzd. A munkanélküliek aránya eléri a 2%-ot. A szegény gyerekek közül többen élnek munkanélküli családban.

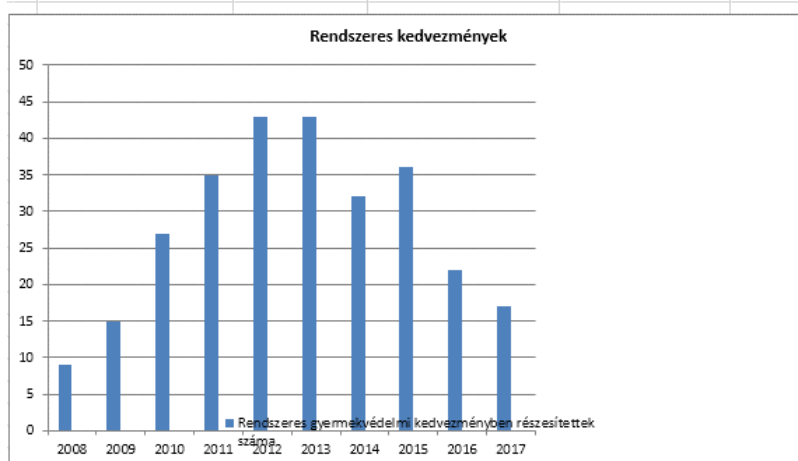
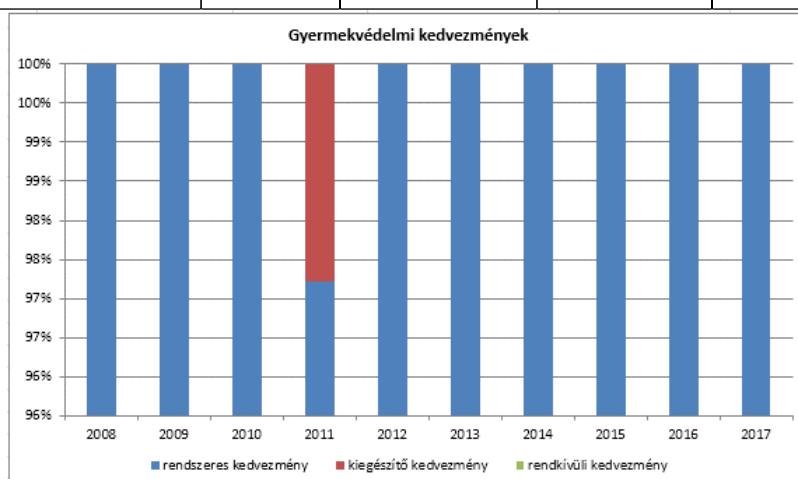
A családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell, a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz. Továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését.

A csomádi önkormányzat rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel, kiegészítő gyermekvédelmi kedvezménnyel, rendkívüli gyermekvédelmi támogatással támogatja a gyermekes családokat, a támogatottak száma 2016 óta csökkenő tendenciát mutat.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	9				
2009	15				
2010	27				
2011	35		1		0
2012	43				
2013	43				
2014	32				
2015	36				
2016	22				
2017	17				

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A szegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az iskolában és az óvodában az önkormányzat által

biztosított étkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvoda és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezhethetnek.

A törvény által meghatározott ingyenes, valamint az önkormányzat térítési és egyedi esetekben az önkormányzat által nyújtott tankönyvtámogatás is nagy segítség a szociálisan rászoruló családoknak.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók közoktatási lehetőségei

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) 6. pontja szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: óvodai ellátás

Óvoda

A Napsugár Óvoda-Bölcsőde két telephelyen működik, az óvoda három csoporttal, 90 férőhellyel, a bölcsőde két 12 fős csoporttal működik a településen.

Az óvodában a nevelő feladatot hét óvodapedagógus látja el, és három dajka illetve gondozónő segíti munkájukat.

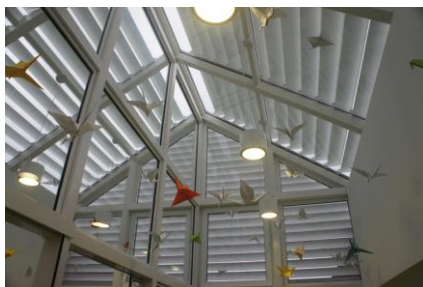
A régebbi helyéről (Kossuth Lajos út 71.) 2009-ben költözött át az önerőből épült korszerű konyhával is felszerelt új épületbe, mely 2012-ben pályázati forrásból új csoportszobával és tornaszobával bővült, ezzel nagy részben megoldódik a településünkön élő gyermekek óvodai elhelyezése. Az épület akadálymentesített, a csoportszobák, kiszolgáló helyiségek és berendezéseik korszerűek, magas színvonalon biztosítják az óvodai munkához, neveléshez szükséges feltételeket. Az udvar gondozása, a játszóeszközök karbantartása folyamatos feladatot igényel. A fából készült játékok és kerítés esztétikus és biztonságos környezetet biztosít gyermekeink számára. Az óvoda infrastrukturális feltételeiről az önkormányzat messzemenőig gondoskodik. Helyhiány miatt gyermeket nem utasítottak még el.

Az óvodaudvar, óriás várral

Közép-Magyarországi Regionális Operatív Program keretében megvalósuló „Új bölcsőde létesítése Csomádon” című, KMOP-4.5.2-11-2012-0024 azonosító számú projekthez kapcsolódóan a településen mintegy százötven millió Ft-os támogatással 2014. őszén új bölcsőde épült, mely két csoportba 24 gyermeket fogad. A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését és gondozását végző intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, a bölcsődei nevelés-gondozási év végéig maradhat az intézményben. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	45	3	90	1	45	0
2009	54	3	90	1	54	0
2010	55	3	90	1	55	0
2011	69	3	90	1	69	0
2012	76	3	90	1	76	0
2013	75	3	90	1	75	0
2014	81	3	90	1	81	0
2015	77	3	90	1	77	0
2016	73	3	90	1	73	0
2017	74	3	90	1	74	0

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	90	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.30 - 17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	5 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	7	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	5	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beiratott gyermekek létszáma	29	29	2	14	0	74
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
az intézménybe beiratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
a beiratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	0	1	2	2	0	5
a beiratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0
tagóvoda						
Az intézménybe beiratott gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
az intézménybe beiratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
a beiratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0
a beiratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma
Székhely	
Csoport 1	1
Csoport 2	2
Csoport 3	2

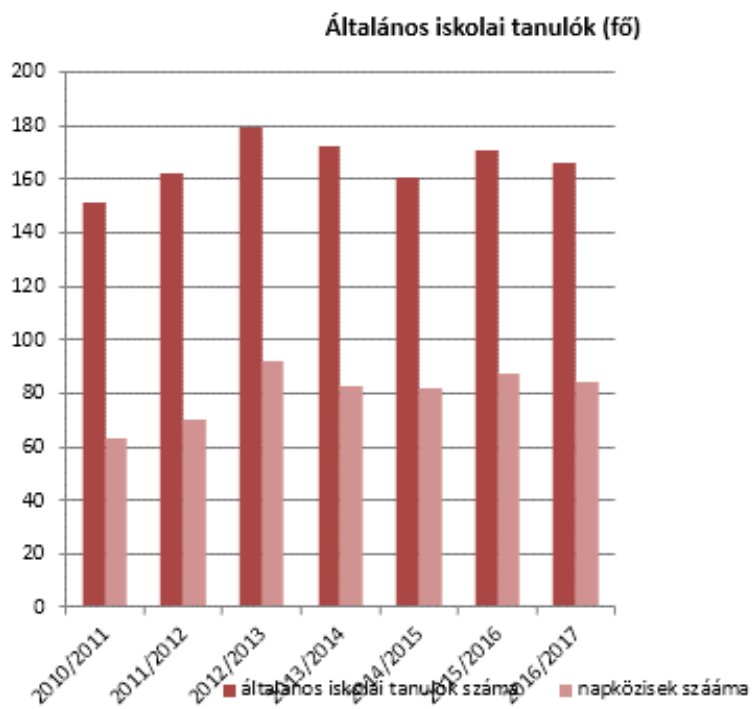
4.4.6. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzeten-kénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)
Körzet 1	90			78	5	6%	0	0%

Nincs a beíratottak között más településről bejáró, 20%-ot meghaladóan hiányzott, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

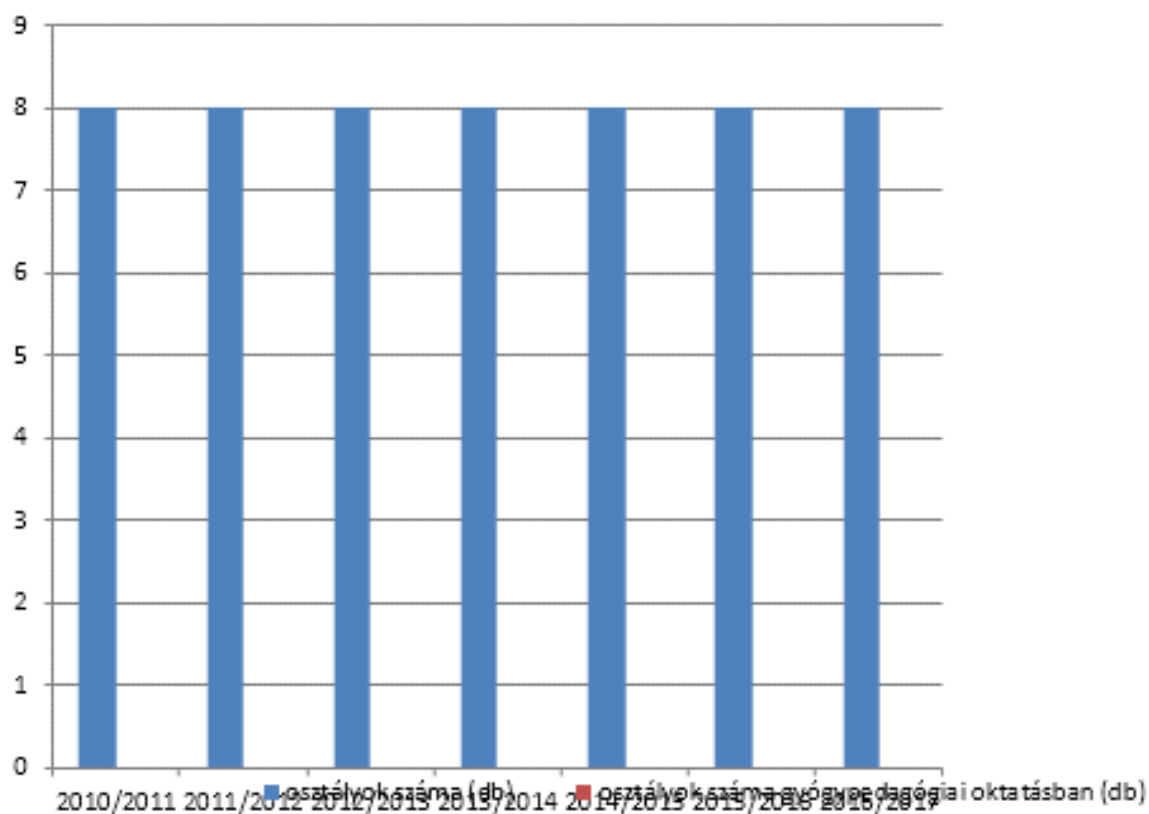
tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	78	73	151	63	41,7%
2011/2012	85	77	162	70	43,2%
2012/2013	98	81	179	92	51,4%
2013/2014	96	76	172	83	48,3%
2014/2015	92	69	161	82	50,9%
2015/2016	97	74	171	87	50,9%
2016/2017	90	76	166	84	50,6%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat- ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	1
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1
2013/2014	4	4	8	0	0	0	1
2014/2015	4	4	8	0	0	0	1
2015/2016	4	4	8	0	0	0	1
2016/2017	4	4	8	0	0	0	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar							

Általános iskolák adatai - gyógypedagógia

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

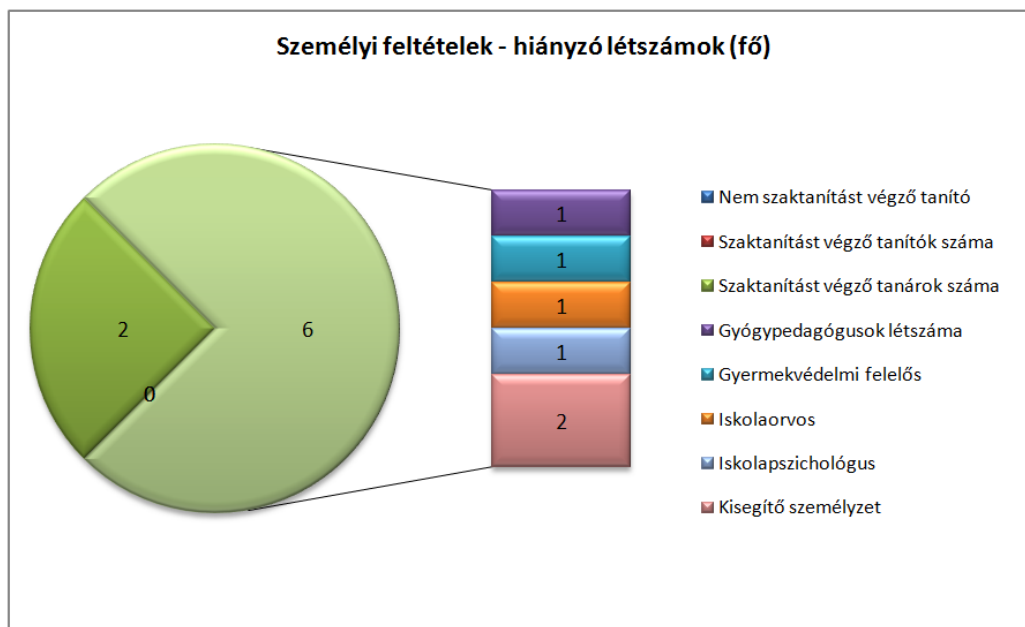
A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma	192
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	20
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	46
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	2
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	4	0
Szaktanítást végző tanítók száma	4	0
Szaktanítást végző tanárok száma	6	2
Gyógypedagógusok létszáma	0,15	1
Gyermekevédelmi felelős	0	1
Iskolaorvos	0	1
Iskolapszichológus	0	1
Kisegítő személyzet	4	2

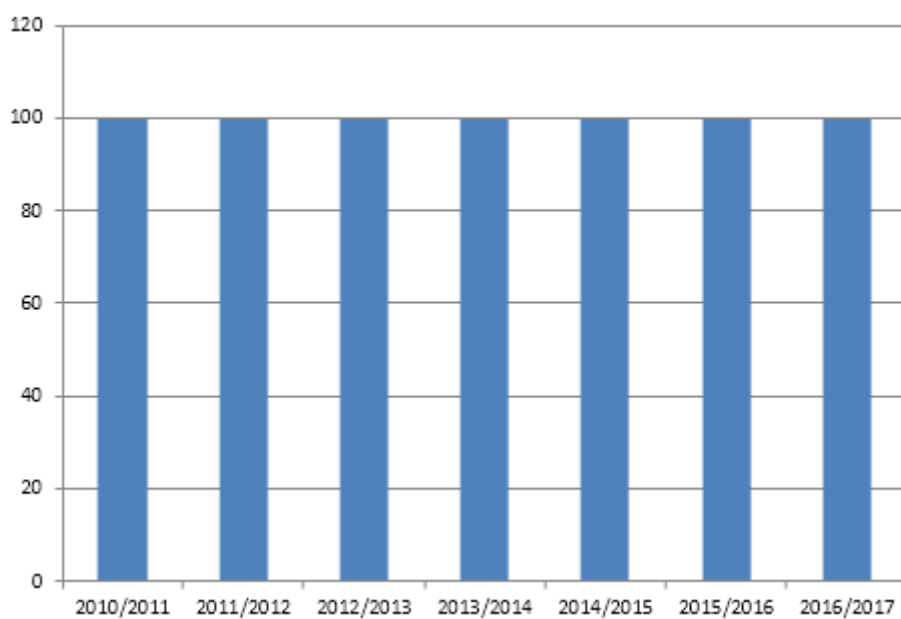
Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	11	100
2011/2012	16	100
2012/2013	17	100
2013/2014	20	100
2014/2015	20	100
2015/2016	16	100
2016/2017	14	100

8. évfolyamot eredményesen befejezők aránya

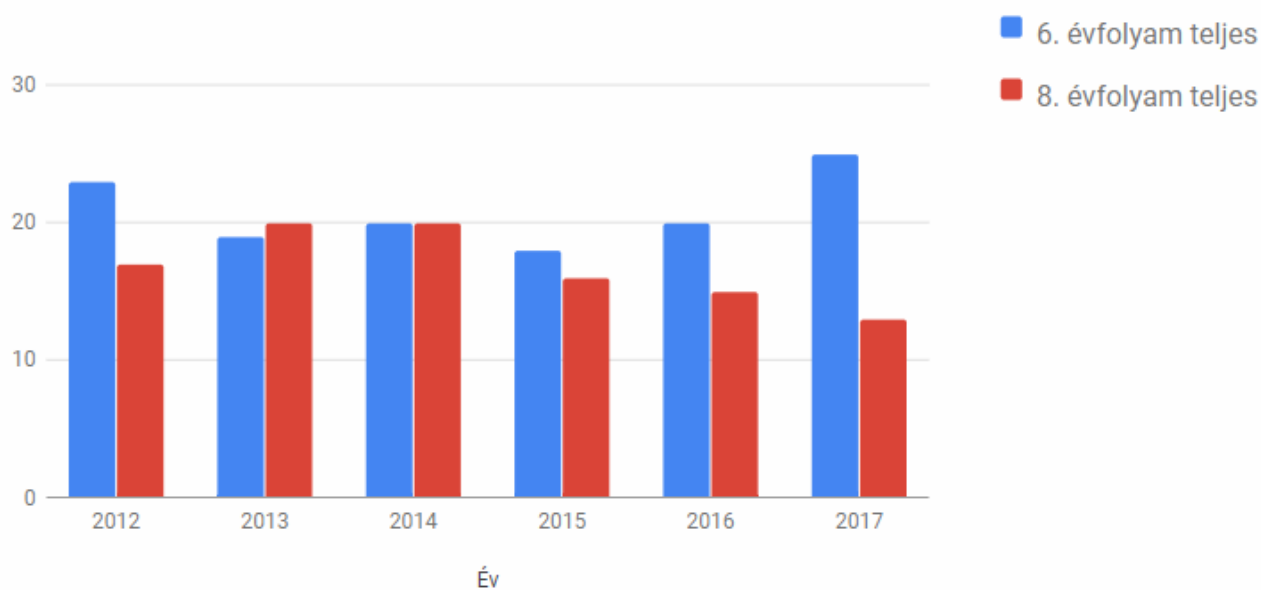

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele

2012-2013. tanév										
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva
1. évfolyam A osztály		29	27	5	3	10%	1	3%		0%
1. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
2. évfolyam A osztály		25	24	1	7	28%		0%		0%
2. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
3. évfolyam A osztály		22	19	10	3	14%		0%		0%
3. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
4. évfolyam A osztály		22	22	11	0	0%		0%		0%
4. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
5. évfolyam A osztály		21		11	4	19%		0%	2	10%
5. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
6. évfolyam A osztály		19		8	3	16%	1	5%		0%
6. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
7. évfolyam A osztály		21		9	0	0%		0%		0%
7. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
8. évfolyam A osztály		20		5	6	30%		0%		0%
8. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
Összesen:		179	92	60	26	15%	2	1%	2	1%

Kompetenciamérés évében az évfolyam létszáma

Képzési forma: Általános iskola

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
6. évfolyam	1479	1483	1484	1465	1444		1472
8. évfolyam	1631	1583	1640	1577	1631		1567
10. évfolyam							
6. évfolyam	1491	1498	1469	1486	1453		1489
8. évfolyam	1696	1622	1723	1601	1677		1612
10. évfolyam							

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségig adó képzés) (%)		Szakiskolai
	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül
2008/2009	78,60%		14,3		7,1
2009/2010	63,6		27,3		9,1
2010/2011	43,75		37,5		18,75
2011/2012	23,53		52,94		23,53

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	0	0	0	0	0	0
2009/2010	0	0	0	0	0	0
2010/2011	1	0	0	0	0	0
2011/2012	1	0	0	0	0	0

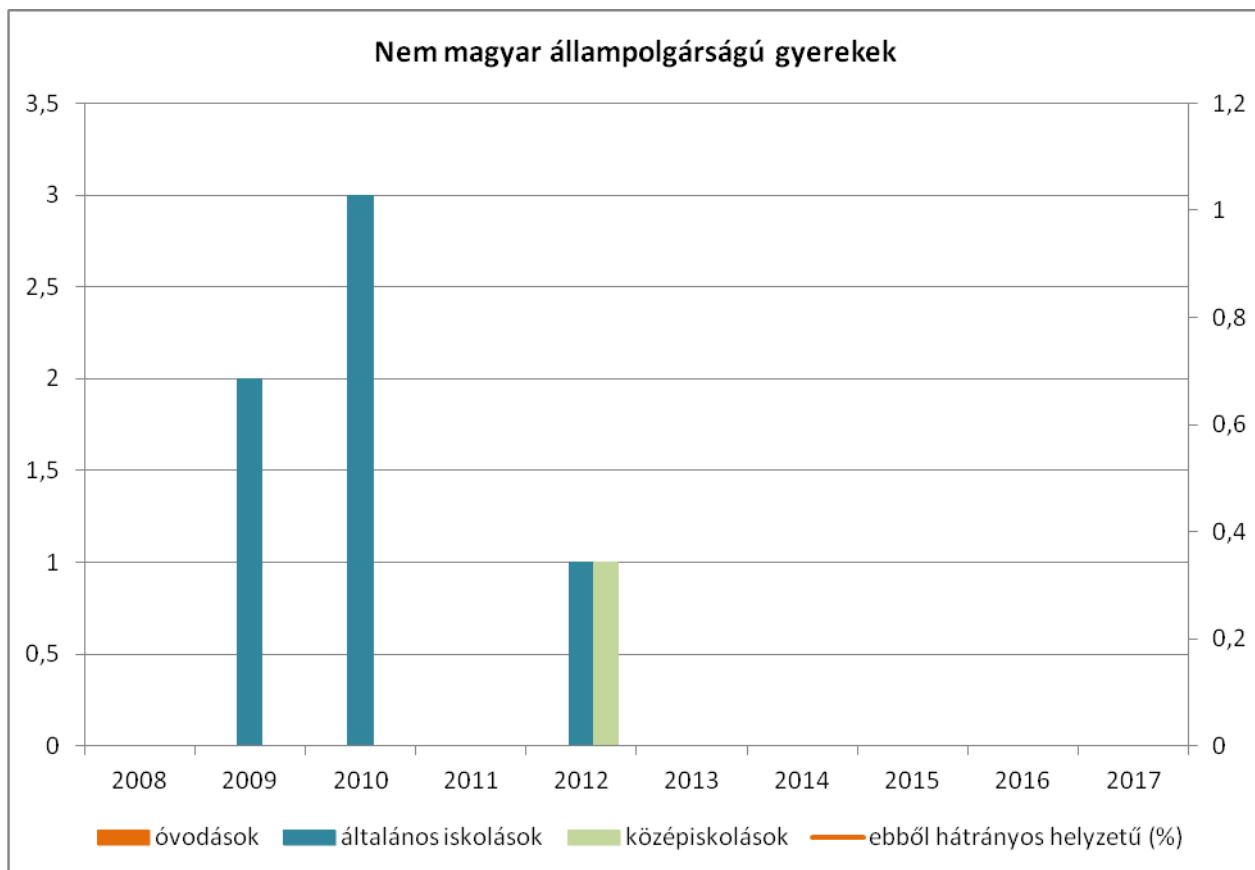
Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	2	4,9	13,8	29	0	0
2009	2	4,6	20,7	51	0	0
2010	2	7,6	25	63	0	0
2011	4	14,1	30,1	84	0	0
2012	5	23,6	45,2	108	0	0

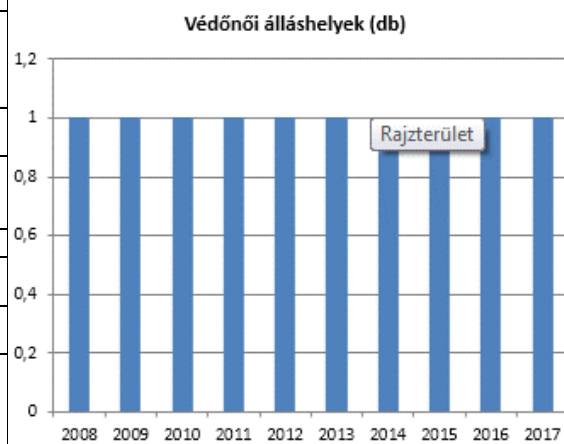
4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyerekek helyzete, esélyegyenlősége

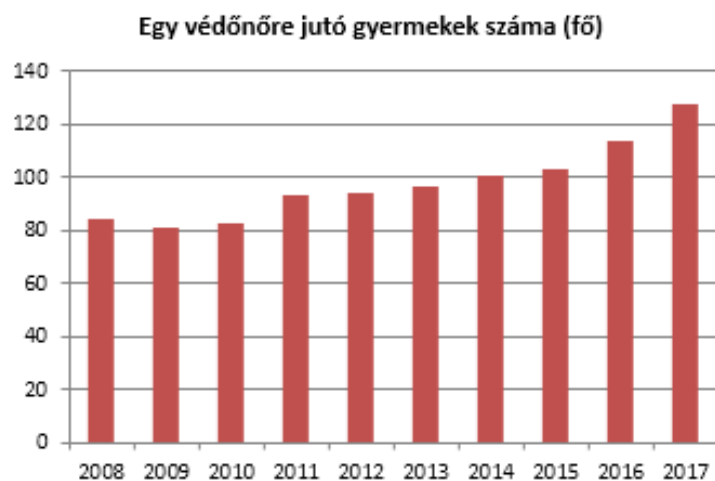
Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyerekek léte a településen nem jellemző, így vizsgálatuk nem releváns.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	84
2009	1	81
2010	1	83
2011	1	93
2012	1	94
2013	1	97
2014	1	101
2015	1	103
2016	1	114
2017	1	128

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	3233	0	nincs adat
2009	0	3643	0	nincs adat
2010	0	3241	0	nincs adat
2011	0	3344	0	nincs adat
2012	0	3281	0	nincs adat
2013	0	3311	0	nincs adat
2014	0	5706	0	nincs adat
2015	0	5554	0	nincs adat
2016	0	4895	0	nincs adat
2017	1	4978	0	nincs adat

A 2011. évi CXC tv. a nemzeti köznevelésről határozta meg a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók körét. A 4.§ 12. pont alapján: kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló. A jogszabály hatásba lépése 2012. szeptember 01.

A szocioökonómiai helyzetből fakadó hátrányt, a sajátos nevelési igénnyel rendelkezők élethelyzetét és a veszélyeztetettséget hátrányos helyzetnek tekintjük, mert ha elmarad ezen csoportok számára a társadalmi mobilitást lehetővé tevő iskolai siker, akkor ezek a gyerekek felnőtt korukra olyan csoportok valamelyikének válhatnak tagjává, amelyek a társadalmi lét peremére szorultak. Ha a családban munkanélküliség van, akkor növekszik az elszegényedés kockázata. Ez az állapot sajátos negatív irányú életmódváltozással jár együtt, amely befolyással van a családtagok életstílusára, hatást gyakorol a gyerek tanulási motivációjára is.

Más családokhoz viszonyítva nagyobb valószínűséggel rendelkezik nyelvi hátránnyal az a gyermek, ahol a szülők iskolai végzettsége alacsony, 8 általános vagy ez alatti. Az idegrendszeri különbségeken túl a szocializáció eltérő vonásai miatt nagy képességbeli különbségekkel érkeznek a gyerekek az első osztályba. Ezek az eltérő családi hatások különböző eredményeket hoznak létre a gyerekekkel felvett verbális intelligencia tesztek pontszámaiban és az iskolai eredményekben is.

A veszélyeztetettség fennállása esetén a gyermekvédelmi felelős, a pszichológus, a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálat munkatársainak a segítségét szükséges igénybe venni a nevelési folyamatban.

Továbbtanulás

Differenciált képességfejlesztéssel felzárkóztatunk, tanulmányi versenyeket szervezünk és felvételi előkészítőkkal segítjük a továbbtanulást és pályaválasztást.

Tanórán kívüli programok

A mindennapos testnevelés keretein belül a délutáni sportfoglalkozások: iskolai sportkupa, labdajátékok, diáksportkör, ping-pong, futóversenyek, gyógytestnevelés az egészséges életmód iránti igény kialakítását, a sport megszerettetését és a folyamatos testedzés feltételeit biztosítja iskolánk.

Humán erőforrás

179 gyermeket, 8 osztályban, 4 fő alsós tanító, 6 felsős tanár tanítja.

Infrastruktúra

Számítógépes tantermeinkben, tanulóink 1-8 évfolyamon tanórai és szakköri keretek között ismerkedhetnek az informatika alapjaival és ECDL Start vizsgát tehetnek.

Az angol nyelvet kis létszámú csoportokban, korszerű nyelvi tanterem segítségével sajátíthatják el a tanulók.

Iskolaudvar, sportpályák biztosítják a tanulás mellett a szabadidő egészséges és tartalmas eltöltését.

Intézményi kapcsolatok

Az iskola a Családsegítővel, a Gyermekjóléti szolgálattal és a községben dolgozó védőnővel szoros együttműködésben látja el feladatát.

A Szó-fogadó Általános Iskolát 2007-ben alapította Veresegyház Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény intézményegységeként. A Kincs-tár Általános Iskola a Veresegyház Kistérség

Önkormányzatainak Többcélú Társulása az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény egység tagjaként tevékenykedett.

További működésük egyelőre bizonytalan. Az állam vette át feladatukat, a tevékenységüket szabályozó szerződés még nem került megújításra

Problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek

- Csomád folyamatosan bővülő, fejlődő település. A lakosságszám növekedéséért a születésszámok emelkedésén túl a beköltözések számának emelkedése játszik szerepet. A beköltözött lakosok között egyre több a fiatal, akik munkájukat megtartva a környező településeken, főképp Budapesten dolgoznak, csak aludni járnak haza. Ennek köszönhetően Csomádon nincsenek barátok, családtagok, rokonok. Közösségi kapcsolataik hiányában nem tudnak igazán kire számítani.
- Jellemző, hogy a helyi iskolába, óvodába járó gyermekek iskolai időn túli szabadidejüket nem tudják ellenőrizni.
- Nagyobb gondot jelent a nyári szünet, az iskolában tanítási szünet és az óvoda öthetes leállása alatt. A szülők a gyerekek felügyeletét nem tudják a szünet teljes időtartama alatt megoldani, még akkor sem, ha felváltva mennek szabadságra.
- Kontroll, felügyelet hiányában, jó esetben szabadidejüket a televízió, vagy a számítógép előtt töltik, keveset mozognak.
- A gyermekek körében magas számot mutatnak a mozgáshiány következtében kialakuló, mozgásszervi deformitások, elváltozások. Ennek következtében sok gyermek szorul gyógytestnevelésen kívül további ellátásra. A gyermekek, több mint 50%-át érinti ez a probléma.
- Településünkön az úszás lehetősége csak nagyon kevés gyermeknek és felnőttnek adatik meg. Jelenleg már az óvodáskorúak közül is kevesen járnak szervezeten úszni. Ennek legtöbbször gazdasági oka vannak. A Veresegyházon található uszodát, nehézkesen tudják igénybe venni.
- A megfelelő orvosi szakellátások igénybe vételét nehezíti a hosszú várakozási idő, a közlekedés hiányossága. Sokszor többszöri átszállással, és hosszú várakozási idő után lehet megközelíteni a szükséges szakorvosi szolgáltatást.
- A településen kevés ugyan a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a fejlesztésükhöz szükséges valamennyi segítséget eredményességük érdekében megkaphassák.
- 2014. szeptember 01-től a 3 éves korú kisgyermekek óvodáztatását az önkormányzatnak biztosítani kell. Jelenleg az intézmény kihasználtsága 100% -os. Célszerű felmérni a várható igényeket és ennek megfelelően a férőhelyeket számba venni, továbbá az óvodában a rendelkezésre álló humán erőforrás kevés, a foglalkoztatás tervezésekor a jogszabályok betartása mellett törekedni kell a megfelelő végzettségű pedagógusok foglalkoztatására.
- Az egészségvédelemre, egészségtudatos életvitelre és a megelőzésre vonatkozó ismereteket beépítése a közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjába (a

közüoktatás minden szintjén, óvodától a középiskoláig); és az óvoda és iskolás korosztályt közvetlenül célzó helyi egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése és támogatása, kiemelt figyelemmel a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek és családjaik aktív bevonására.

4.3 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szülők tájékoztatása, szakmai konzultációk szervezése	Szemléletformálás, fokozott odafigyelés
Iskola támogatása, az óvoda és bölcsőde fenntartása, fejlesztése	Az oktatási-nevelési intézményekben járó gyermekek életkörülményeinek javítása
Jelzőrendszer működésének támogatása	Résztveők együttműködjenek, egymást kölcsönösen tájékoztatják

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában kevés adattal rendelkezik a szempontok és problémák tekintetében.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

A településen nincsenek szervezett programok, de a Gödöllői régióban az Ökomama Program és a Munka- Család- Egyensúly Program kifejezetten a Gyes-ről, Gyed-ről visszatérő kismamák munkaerőpiacra való visszatérésének megkönnyítésére, továbbképzésére szerveződött.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 51%-a nő (767 fő);
- a női lakosokból 18-64 éves, tehát aktív korú (512 fő);
- a regisztrált munkanélküliek 50%-a nő, (15 fő)
- a pályakezdő 18-29 évesekből nő 52% (103 fő)

- közfoglalkoztatásban résztvevő nők aránya: 41%;
- a nyugdíjas nők száma 84 fő.

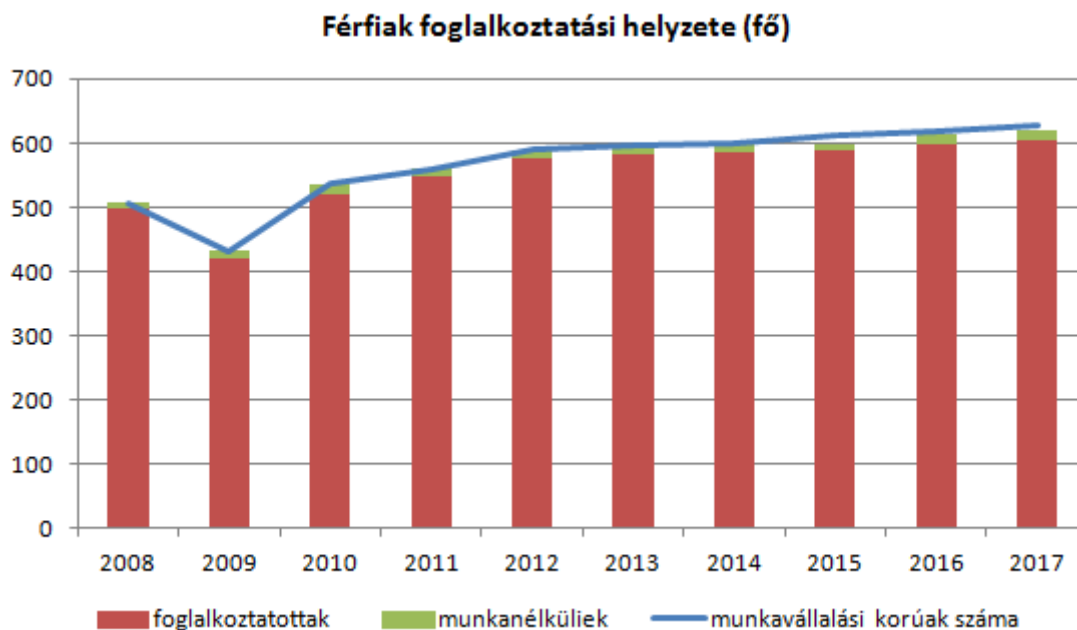
A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban 51% maradt.

A nem szerinti megosztásban a női munkanélküliek aránya jelenleg 50 %.

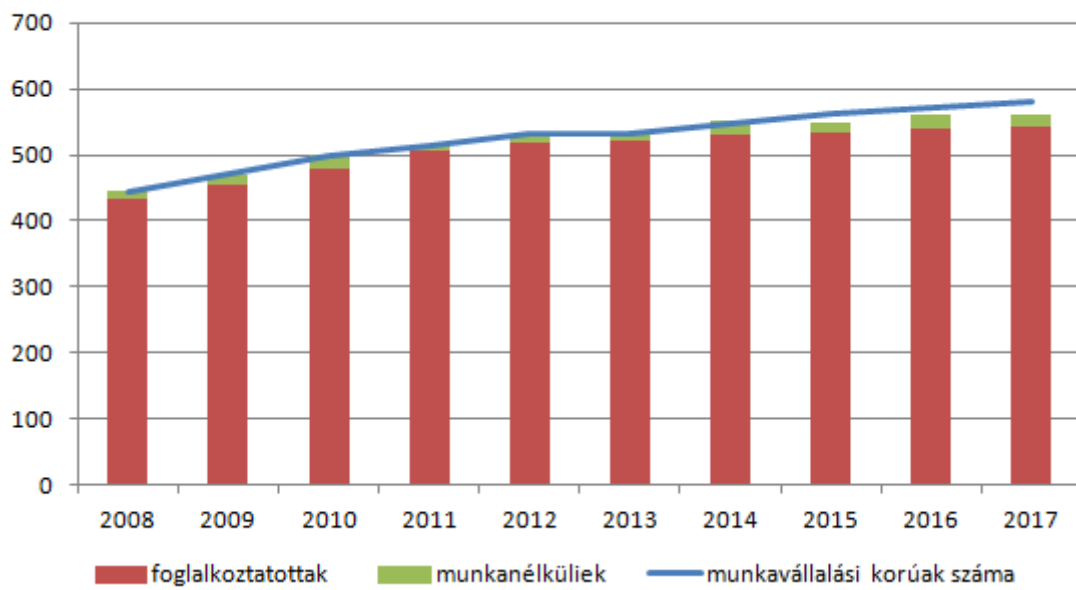
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	507	445	499	434	8	11
2009	431	471	419	454	12	17
2010	536	499	520	478	16	21
2011	559	515	547	506	12	9
2012	590	531	577	519	13	12
2013	597	533	581	523	11	8
2014	601	547	585	531	16	22
2015	611	564	590	533	9	17
2016	617	573	597	541	16	21
2017	627	581	603	543	17	18

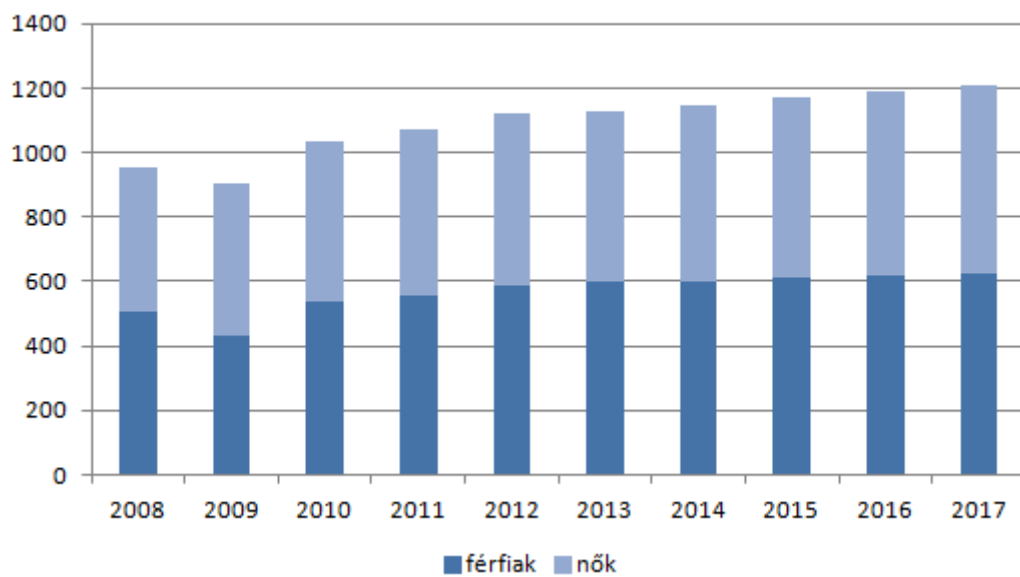
Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

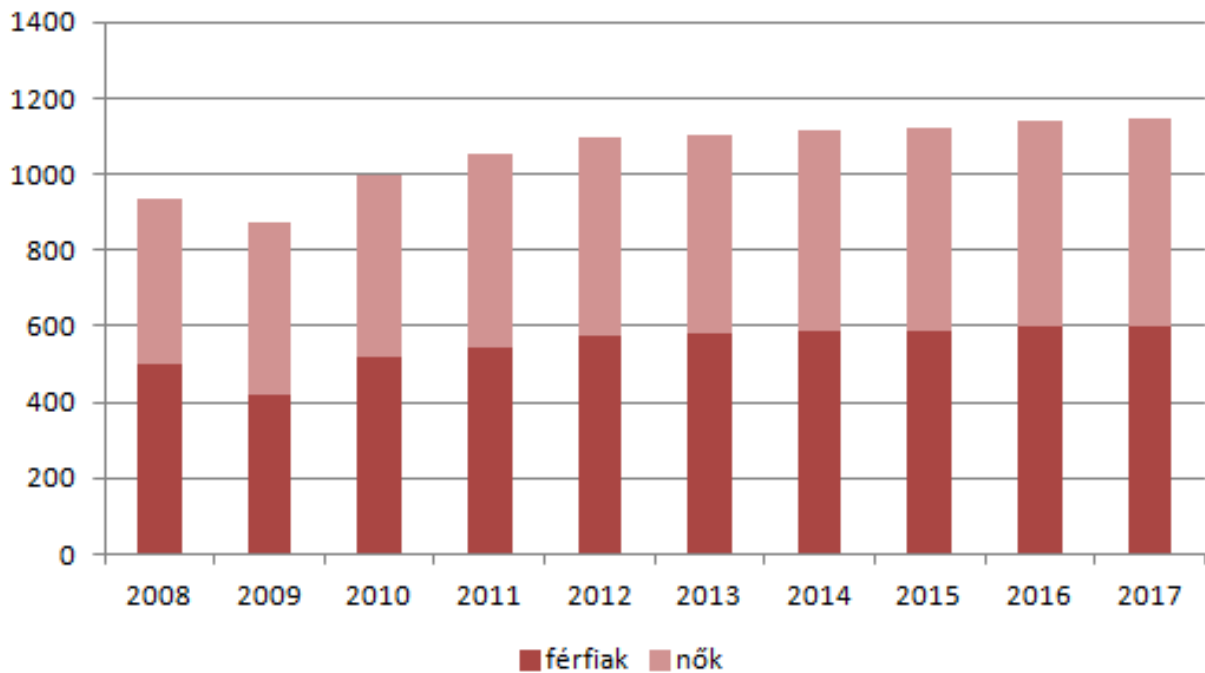
Nők foglalkoztatási helyzete (fő)

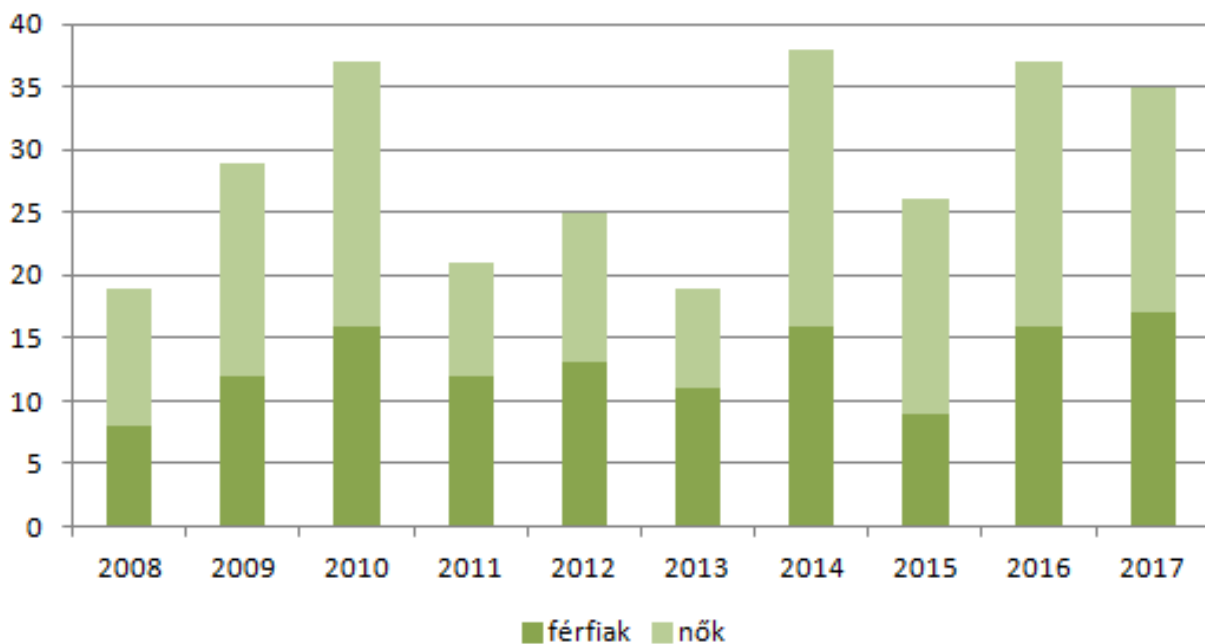
Munkavállalási korúak száma (fő)

Foglalkoztatottak (fő)

Munkanélküliek (fő)

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások körében Csomádon nem túl széles a kínálat. A bölcsődei ellátás 2015-től megoldott, családi napközi még nincs a településen, az óvodai férőhely teljes kihasználtsággal működik, nyitva tartásával, ügyeletbiztosítással igyekszik megfelelni a szülők igényének. A helyben foglalkoztatott nők a munkahelyek jellegéből adódóan korlátozottan tudják igénybe venni a rugalmas munkaidő beosztást, távmunkát, mely a nők családban betöltött szerepének gyakorlását támogatná.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	84	84
2009	1	81	81
2010	1	83	83
2011	1	93	93
2012	1	97	97
2013	1	98	98
2014	1	103	103
2015	1	105	105
2016	1	107	107
2017	1	108	108

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

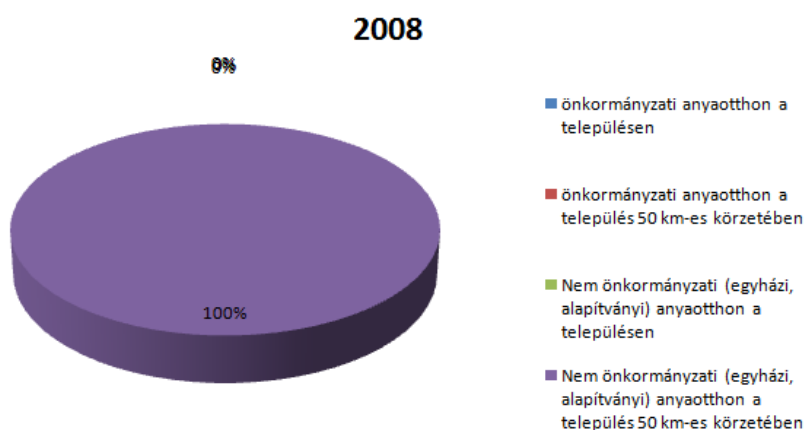
Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői

hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért országos szinten. Községünkben 2012.-ben nem jeleztek családon belüli erőszakos cselekményt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Csomádon nincs anyaoththon, családok átmeneti otthona és egyéb krízishelyzetben segítséget nyújtó intézmény. Anyaoththon Erdőkereszen található.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások				
év	önkormányzati anyaoththon a településen	önkormányzati anyaoththon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaoththon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaoththon a település 50 km-es körzetében
2008	0	0	0	1
2009	0	0	0	1
2010	0	0	0	1
2011	0	0	0	1
2012	0	0	0	1
2013	0	0	0	1
2014	0	0	0	1
2015	0	0	0	1
2016	0	0	0	1
2017	0	0	0	1
Forrás: Helyi adatgyűjtés				

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A Hivatal középvezetőinek közel 50 %-a nő, a Hivatal dolgozóinak 80%-a nő. Ha az önkormányzati intézmény hálózat felső vezetését vizsgáljuk, akkor 80 %-a nő.

Megállapítható, hogy településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

A Képviselő-testületnek jelenleg nincs női tagja.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben						
év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	7	0	0	0	0	0
2009	7	0	0	0	0	0
2010	7	0	0	0	0	0
2011	7	0	0	0	0	0
2012	7	0	0	0	0	0
2013	7	0	0	0	0	0
2014	6	1	0	0	0	0
2015	6	1	0	0	0	0
2016	6	1	0	0	0	0
2017	6	1	0	0	0	0

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Roma nő a településünkön nincs, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

A helyi Művelődési Házban Baba-Mama Klub, női kondicionáló torna és egyéb szabadidős tevékenységek várják az érdeklődőket.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bölcsődés korú gyerekek elhelyezése	Intézményrendszer fejlesztése
Háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretterjesztés	Előadások, oktatások szervezésével csökken a családsegítésben gondozottak száma
Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése, játszóterek, zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya.

2011-es adatok alapján a népesség 20%-a nyugdíjas, melynek nagyobb része nő. Idősek nappali ellátásában a statisztikai nyilvántartás alapján senki sem részesül.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- a nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A község lakosságának 13%-a 65 év feletti., a regisztrált munkanélküliek 15%-a 56 év fölötti és nincs regisztrált 61 év felett.

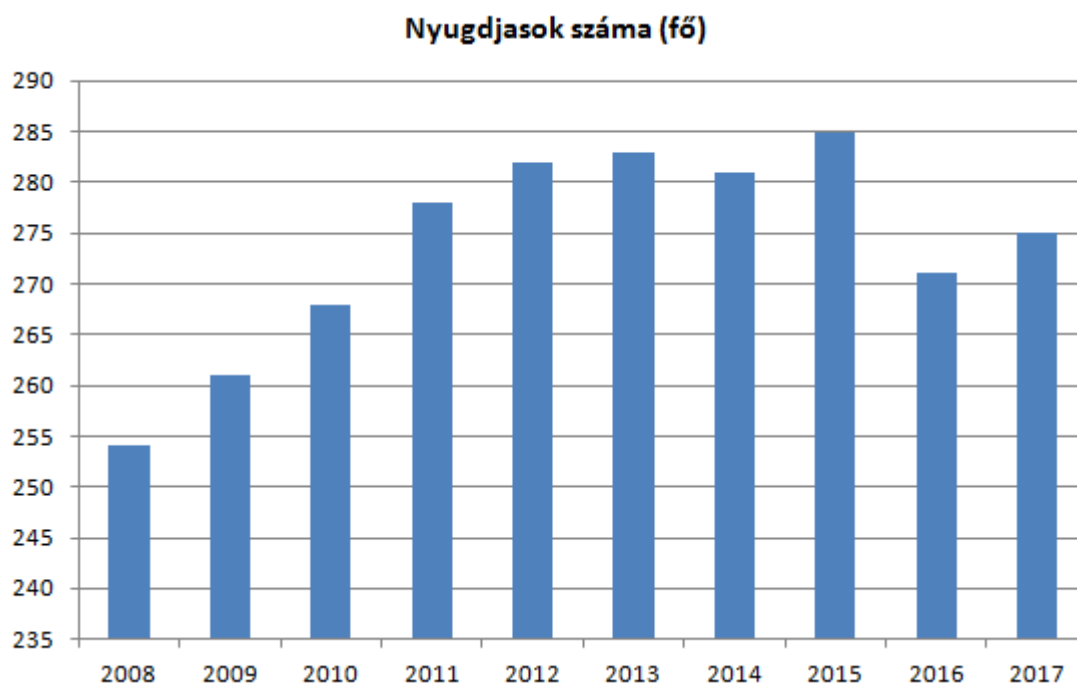
Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel akiknek közülük az egészsége engedi, szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre lehetőségük a munkaerő-piacon egyre kevesebb, kivételt képez, ha speciális tudással rendelkeznek.

A Képviselő-testület kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe. A község programjain aktívan részt vesznek, ilyen a Szüreti felvonulás Falunapi rendezvénysorozat, Augusztus 20. rendezvény, fesztiválok és egyéb programok.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	107	147	254
2009	110	151	261
2010	113	155	268
2011	115	163	278
2012	117	165	282
2013	120	163	283
2014	117	164	281
2015	121	164	285
2016	115	156	271
2017	117	158	275

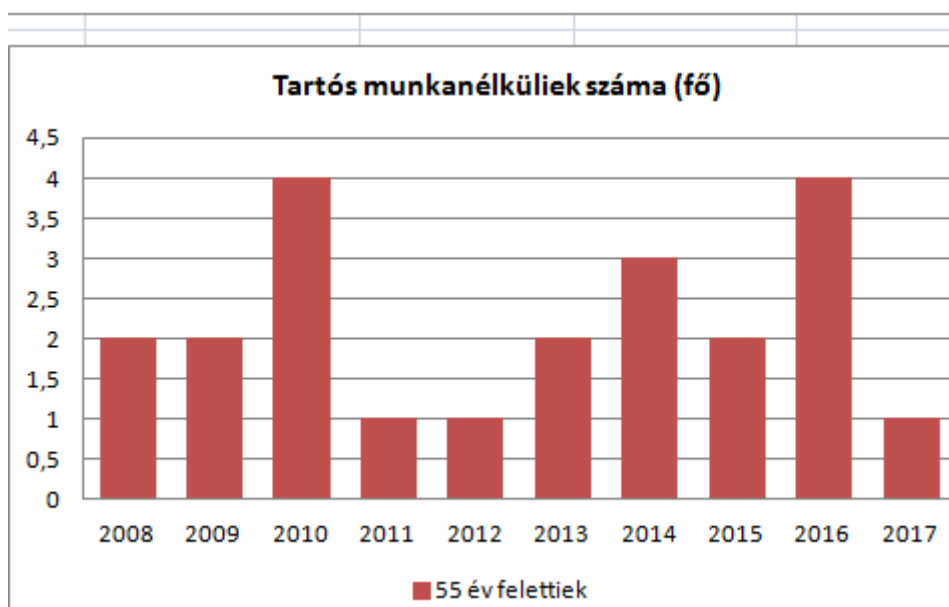
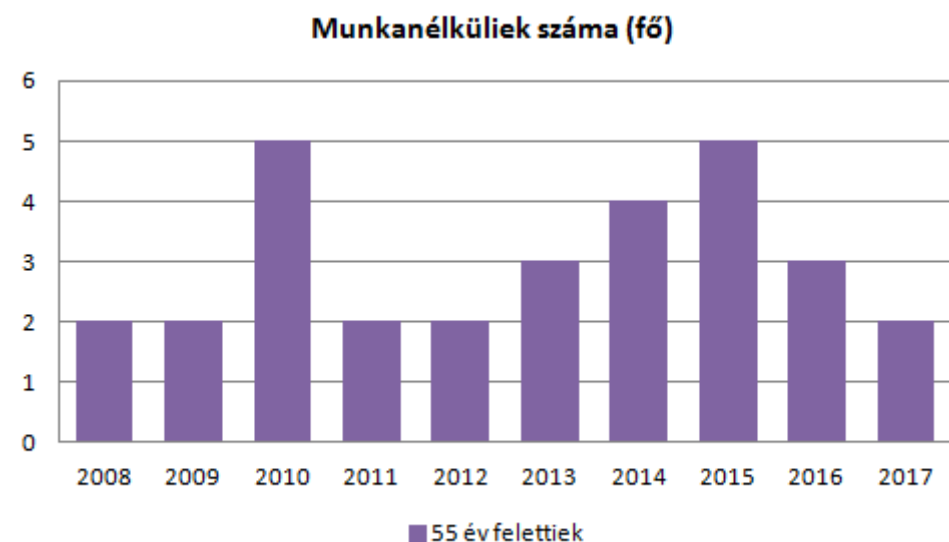
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	17	2	12%	4	2	50%
2009	25	2	8%	4	2	50%
2010	40	5	13%	6	4	67%
2011	22	2	9%	9	1	11%
2012	40	2	5%	7	1	14%
2013	21	3	14%	8	2	25%
2014	24	4	17%	6	3	50%
2015	31	5	16%	5	2	40%
2016	35	3	9%	6	4	67%
2017	21	2	10%	3	1	33%

Forrás: Helyi adatgyűjtés,
TeIR

Az időskorban jellemző megbetegedések – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a települést minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezetek is több szociális intézményt hoztak létre és működtetnek.

Helyi programunk alapelvei az alábbi célokat és intézkedéseket fogalmazza meg:

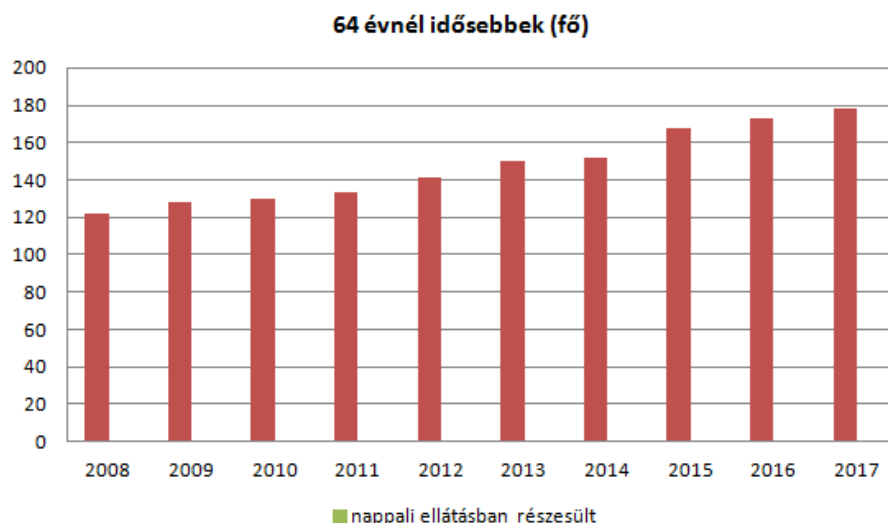
- Az emberek a korral mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.
- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.
- Az idősödéssel mindinkább az „öt I”-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: Immobilitás (mozgásképtelenség), Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma), Intellektuális hanyatlás és az latrogénia (az egészségügyi ártalmak) Inkontinencia (vizelet-, széklettartási problémák).

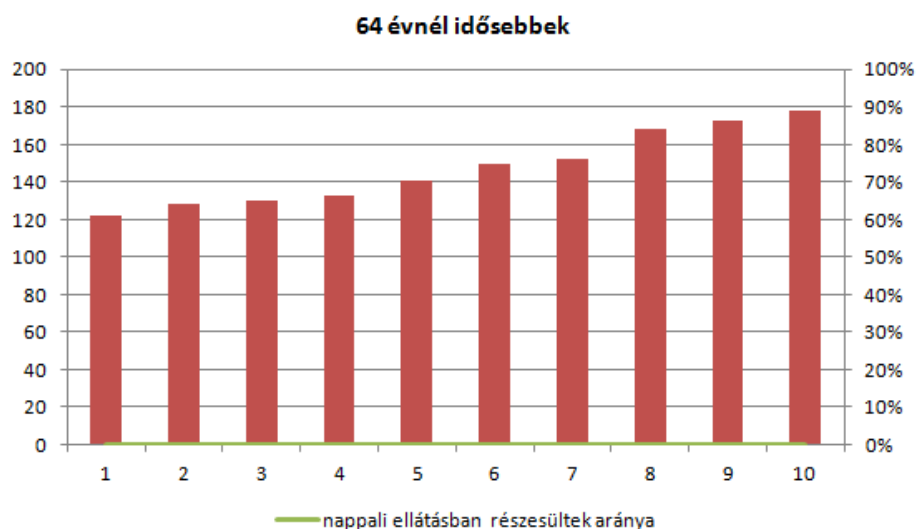
Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a körüket érintő stratégia speciális, körültekintő és gondos munkát igényel, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
		fő	%
2008	122	0	0%
2009	128	0	0%
2010	130	0	0%
2011	133	0	0%
2012	141	0	0%
2013	150	0	0%
2014	152	0	0%
2015	168	0	0%
2016	173	0	0%
2017	178	0	0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Művelődési Ház és Könyvtáron belül a Községi Ház otthont ad a Harmadik Életkezdet Klub működésének, a Fialka Hagyományőrző Csoport tagjainak. Teleházban időskorúak számítógépes tudásának bővítésére és internetkezelésre nyílik lehetőség.

18 szakkör, 5 tanfolyam működik, ahol a generációk közti távolság mérséklődik, hiszen minden korosztály részt vehet.

A házi segítségnyújtás keretein belül is biztosítják a megfelelő egészségügyi ellátáshoz való hozzájutást. Ezen kívül havi rendszerességgel az ESZEI szervezésében prevenciós jelleggel ingyenes szűrőnapot rendeznek a településen élők számára.

A szakellátáshoz való hozzájutás az idősebb emberek számára főképpen a közlekedés miatt kissé nehezebb. A Volán busz és a helyi közlekedés összehangolása nem rugalmas.

A programok célja a fizikai és szellemi aktivitást megőrzése, az izoláció elkerülése, az önálló életvitel fenntartása. A Művelődési Ház biztosítja a klubok működéséhez a helyet, a könyvtár szerevezésében lehetőség van író-olvasó találkozókon való részvételre.

Rendszeresen megrendezésre kerülnek az Önkormányzat támogatásával az évenkénti Nőnap, Idősek Világnapja, és a Karácsonyi ünnepség.

A Nyugdíjas Klub aktívan működik, kb. 15-20 taggal.

Az egyház is szerepet vállal saját keretein belül az időseket célzó programmal

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek aktivitásának megőrzéséhez a támogatások biztosítása továbbra is elengedhetetlen.

- foglalkoztatásuk megszervezése
- önkéntes munkába való bevonás, (szociális intézmény, civil szervezet stb.)
- élethosszig tartó tanulás biztosítása
- prevenció (szűrőprogramok, életmód programok, védőoltások, oltóanyag költségek átvállalása)

- kulturális és sport programok szervezése (esetenként ingyenes hozzáférés az idősök részéről, jeles napok megünneplése, megemlékezések, évente Idősök Sportjátékának megszervezése, pályázatok kiírása-(fotó, próza, vers, grafika stb.)
- generációk közötti átjárás előmozdítása
- pozitív diszkrimináció (kedvezmények és ingyenesség biztosítása bizonyos szolgáltatások és rendezvények esetében)
- akut és átmeneti problémák hatásos kezelése önkéntes és intézményi szinten történő megszervezésével
- internet használatának ingyenes biztosítása az információ szerzés érdekében (pl. Nyugdíjas klub számára)
- előadások szervezése (egészségügyi, biztonsági, életvezetési stb.)
- az intézményi, civil és egyházi kapcsolatok erősítése, egymásra épülésük és egymás kiegészítésére való törekvés
- hatásosabb információáramlás az idősök felé, az egyszerű és közérthető „első kézből” történő tájékoztatás biztosítása (előadások, újság, honlap)
- anyagi problémák esetén gyors és hatékony intézkedések (intézményi, civil, egyházi)
- helyi újságban az idősökkel kapcsolatos témák, közlemények, programok megjelentetése
- bűncselekmények áldozatává válásának megelőzése (idősök lakta ingatlanok gyakori ellenőrzése a polgárőrség részéről, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás nagyobb körű elterjesztése, rendőrség által szervezett bűnmegelőzési előadások biztosítása)
- elismerések alapítása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élő idősök segítése	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések indítása, igény szerinti bővítése.
Számítástechnikai képzések, internet használat	Képzések, programok szervezése. Igény bővítése, érdeklődés felélénkítése.
A gyermekek magukra hagyják szüleiket	Generációs programok szervezése, családi programok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

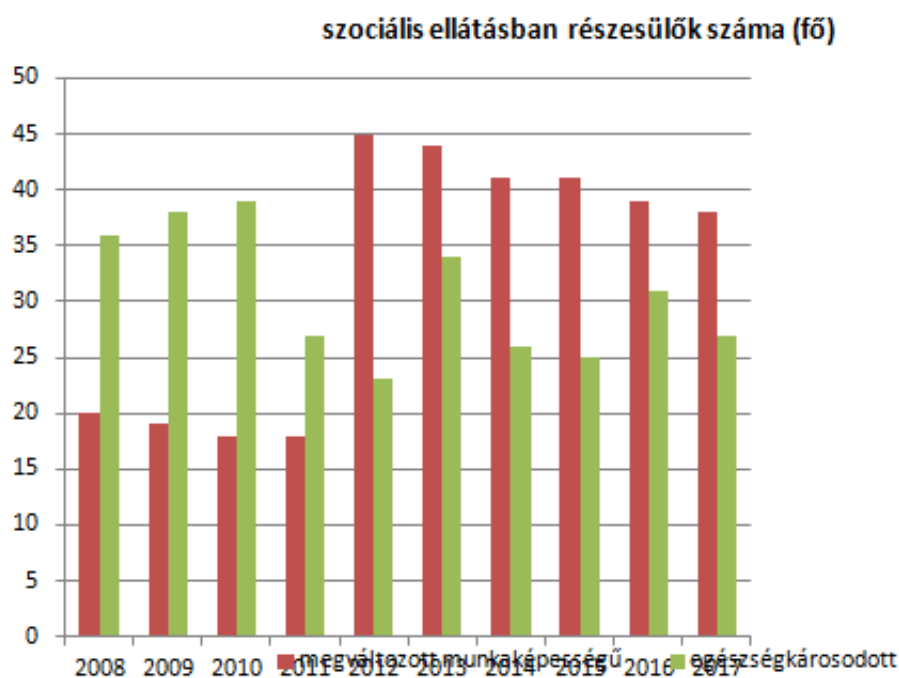
A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossg esetén még jelentősebb.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az Önkormányzat a fogyatékosokat átmeneti segéllyel nem támogatja. 2012.-ben 3 eset volt, amikor a család jelezte, hogy a fogyatékos családtag ápolására, orvosi ellátására, rehabilitációra segítséget kér. Fogyatékosok lakosságon belüli számára nincs adat, a 2011-es népszámlálás adatai szerint fogyatékosok nappali ellátásában részesülők száma nulla.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	20	36
2009	19	38
2010	18	39
2011	18	27
2012	45	23
2013	44	34
2014	41	26
2015	41	25
2016	39	31
2017	38	27

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az EU-s pályázat nyomán megvalósult Esztergály Mihály Általános Iskola, a Napsugár Óvoda II. üteme, a Művelődési Ház felújítása teljes körűen akadálymentesítettek. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Akadályok folyamatos, ütemezett megszüntetése.
Az elszigeteltség hatásainak enyhítése	A célcsoport kommunikáció színterének bővítése, számítógépes ismeretek szélesítése
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatások, szűrővizsgálatok igénybevételének segítése, a mozgásukban erősen korlátozott személyek támogatása a szűrőprogramokra történő eljutásuk terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön a jogszabályok által előírt kötelezően ellátandó szolgáltatásokon és intézményeken túl szerepet kapnak a civil és egyházi szervezetek, csoportok lakosokat érintő tevékenységei. A lakosok kétharmada a három történelmi egyházközösséghez tartozik. A térségi katolikus, a református egyház és a helyben legnagyobb számú evangélikus egyházközösség számos alkalmat biztosít hitük gyakorlásához az egészen kicsiny gyermekektől az idős korosztályig. Hetente több lehetőség nyílik hitünk gyakorlásához, lelki gyakorlatok megéléséhez, közösségi kapcsolatok alakításához.

Az evangélikus egyház jó kapcsolatot ápol az Önkormányzattal, intézményekkel. Az Önkormányzat lehetőségétől függően évről évre anyagi támogatást nyújt a templom épületek felújításához, építéséhez, infrastrukturális fejlesztéséhez.

A templom részben akadálymentesítették, esélyt adva ezzel a mozgásukban korlátozott hívők bejutásának.

Internetes megjelenésük fejlesztése folyamatban van, alkalmazkodva a kor kihívásaihoz és ezzel még nyitottabbak lesznek az őket keresők felé.

A közösségek tagjai települési rendezvényeken, közösségi programokon, szervezőként vagy lebonyolítóként is részt vesznek. Önkénteseik számos lakosokat érintő szolgálatot teljesítenek, mely lelki gyakorlatokon keresztül a beteglátogató csoporton át a táborokig minden korosztály részére nyújt programot.

A lakosságszámhoz viszonyítva jelentős a hitüket rendszeresen gyakorló lakosok száma. 100–an református, 350 fő katolikus vallást gyakorolja, mintegy 410 lélekszámot tesz ki az evangélikus gyülekezet. (2011-es népszámlálási adatok)

A lakosság, hitének gyakorlásán túl további közösségi rendezvényeken, programokon, szűrőnapokon, sportrendezvényeken stb... vehet részt. Ezek az Művelődési Ház és Könyvtár, a Csomádi KSK, a Veresegyház Kistérség ESÉLY Szociális Alapellátási Központ (továbbiakban ESZAK), az Esztergály Mihály Általános Iskola (továbbiakban iskola), a Napsugár Óvoda (továbbiakban Óvoda) és az Önkormányzat szervezésében valósulnak meg.

Az említett intézmények és szervezetek a település különböző életkorú lakosságának biztosítanak tartalmas programokat. Az év szinte minden napján lehetőség nyílik kulturális vagy sport rendezvényen, egészségügyi szűrőnapon, vagy a gyermekek részére szervezett programokon részt venni. A paletta széles, az elmúlt években egyre többen élnek ezekkel a lehetőséggel.

Az ingyenes programok, mint pl. falunapok, nagy sikernek örvendnek, az Önkormányzat pénzügyi lehetőségétől függ azok programja, színvonala.

Közösségi élet színterei:

Egyházi programok (az Evangélikus Egyház szervezésében)

- misék, istentiszteletek
- lelki gyakorlatok,
- gyermekeknek szóló programok
- önkéntes csoportok

Kulturális programok (Művelődési Ház, Iskola, Óvoda, ESZEI, Egyház, Önkormányzat szervezésében)

- kiállítások, színházi esték, felolvasások, író-olvasó találkozók, könyvismertető
- táborok, kézműves foglalkozások, ünnepekre való készülődés, gyermeknapok, falunap, majális, fesztiválok, nyugdíjas találkozók, kirándulások, önvédelmi sportok, testépítés, aerobic,
- gyermek és idős Ki-Mit-Tud versenyek
- jótékonyági rendezvények
- komoly és könnyű zenei koncertek

Sport rendezvények (Sport Egyesület, Iskola, szervezésében)

- labdarúgás,
- sport rendezvények, mérkőzések
- ping-pong versenyek,
- tömegsport, családi sport napok

Prevenációs programok (ESZEI, Védőnői Szolgálat, Művelődési Ház szervezésében)

- szűrőnapok, egészségnapok, felvilágosító előadások

Közösségi együttélés jellemzői:

A településen békében él együtt a magyar és szlovák nemzetiségű közösség. Az iskolában és óvodában együtt tanulnak a gyermekek, közös programokon vesznek részt, közösen sportolnak, stb... Jellemző, hogy a generációk közötti kapcsolat gyér, nincsenek közös programok, rendezvények, így a fiatalok nem látnak az idősebb, tapasztaltabb korosztálytól sem etikai, sem morális, sem gyakorlati és legfőképp érzelmi követendő példát.

Büszkén mondható, hogy Csomádon egyre több olyan lakos él, akik adományozók, odafigyelnek embertársaikra, önkéntes munkájukkal segítik, támogatják a rászorulókat, részt vesznek a település szépítésében, fejlesztésében, részt vállalnak az önkormányzat döntés előkészítő és döntést hozó munkájában, szabadidejüket áldozzák embertársaik részére szervezendő programok előkészítésében és lebonyolításában.

Az elmúlt években, évente több mint 20 fő kapott elismerést önzetlen tevékenységéért.

Önkéntesek segítségével mozdítják az egyház, az ESZEI, a Sport Egyesület, az Iskola, Óvoda által szervezett programokat.

Közzolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés jellemzői

Az intézmények jól megközelíthető helyen, többségében akadálymentesen vagy részben akadálymentesen közelíthetők meg. A lakosokat ellátó intézményi és szolgáltatói hálózat a település központjában található, mely megkönnyíti a gyors és hatékony ügyintézés. Az alapvető igényeket kielégítő üzlet megtalálható Csomádon, a közelben Veresegyház heti két piaca, ruházati és szerszám üzletei is könnyedén elérhetők.

A helyközi, távolsági buszok lehetőséget biztosítanak az Újpest központi üzletek felkeresésére, azonban az utazási költségek olykor meghaladhatják a beszerzendő áru értékét.

A közösségi közlekedés a Budapest-Galgamácsa vonalon, mint helyközi közlekedéssel és helyi közlekedéssel oldható meg. A buszok menetrendje nem igazodik a vonatok indulási vagy érkezési idejéhez, megnehezítve ezzel az ingázó dolgozók és a diákok életét. A Budapestre tartó buszok zsúfoltak, a Gödöllőre tartó buszok járata pedig ritka. A szakellátást biztosító Misszió Egészségügyi Központ megközelítése annak ellenére, hogy a szomszédos településen működik nehézkes.

A lakosok információhoz való jutása a helyi két újságon – Csomádi Tükör, Csomádi Hírharang, az intézmények és szervezetek honlapján, a Facebook-on, levelező listákon és szórólapokon keresztül valósul meg. Kistérségi és az agglomerációban szervezett programokról, eseményekről több ingyenes lapból tájékozódhat az érdeklődő. Az Internet már rengeteg családnál jelen van, ha valaki azonban nem rendelkezik elérhetőséggel, a Teleházban, Művelődési Házban hozzáférhet.

Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A településen néhány jelenleg is működő és tevékeny civil szervezet található, mely saját bevételeiből tartja fenn önmagát és szervezi mindennapjait, programjait, és nyújtja szolgáltatásait.

Ezek a szervezetek a következők:

- **Esztergály Mihály Alapítvány:** Az általános iskolás korú gyermekek segítésére, tanulmányi munkájuk ösztönzésére, táboroztatás, sport programok támogatására alakult
- **Csomádi Polgárőrség:** A falu közbiztonságának erősítésére szerveződött, 25 fő tagsággal. Pályázaton nyertek szolgálati gépjárművet.
- **Fialka Hagyományőrző Csoport:** A falu hagyományainak ápolása, megőrzése a fő célkitűzésük, 30 fő aktív tagsággal.
- **Csomádi Polgárokért Közhasznú Egyesület:** Fő célja az újjonnan betelepülő és az őslakosság összefogása a közös célok megvalósítása érdekében, tagsága 48 fő.
- **Sport Egyesület:** A fiatalok egészséges életmódjának, mozgásigényének, tartalmas szórakozási programok biztosítása a nem aktív lakosok részére 115 fő.
- **Evangélikus Egyház Csomádi Közössége:** 400 tagja van.

Az önkormányzat szoros és támogató kapcsolatot ápol a településen tevékenykedő szervezetekkel, csoportokkal. Az elmúlt években lehetőségétől függően támogatta az egyházat feladatai ellátása vagy fejlesztési szándékai megvalósítása érdekében.

Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Csomád, a Veresegyházi Kistérségbe tartozik, azonban a közigazgatási reform nyomán a Dunakeszi járásba került. Itt a lakosságszáma miatt közös polgármesteri hivatallá szerveződött Fóttal.

A Kistérségben lévő települések társulási formában közösen tartottak fenn az elmúlt években Idősek Otthonát, Pedagógiai Szakszolgálatot, Szó-Fogadó Általános Iskolát, Korai Fejlesztő Központot, Nevelési Tanácsadót, és az ESZAK-ot. Közös szerződést kötöttek a belső ellenőrzés ellátására. Közös járultak hozzá a szakellátást végző Misszió Egészségügyi Központot, mely rendkívül magas színvonalon látja el a térség lakosait. Közös jelentettnek meg egy a Kistérség összes lakosához eljutó havi lapot, a lakosok térséget érintő eseményeiről, programjairól, fejlesztések és lehetőségekről. Ezek nagy része már ebben a formában nem működhet tovább.

2013 törvényi változásai, több közösen fenntartott intézményt állami vagy önkormányzati fenntartás felé sodortak, mely az eddig jól működő térségi együttműködés gyakorlatát bizonytalanná teszi. A járások kialakításával a Kistérség települései négy járáshoz tartoznak, mely nehezíti a térségi gondolkodás és együttműködés lehetőségét.

Problémák a helyi partnerségi kapcsolatok, közösségi szintek, szolgáltatások és elérhetőségeik terén

- A helyi és helyközi buszjáratok nem mindig igazodik a lakosság igényeihez
- A település peremén nehézkes a napi bevásárlást lebonyolítani az ott lakóknak
- Vannak olyan intézmények, közösségek által használt épületek ahol még nem teljes az akadálymentesítés

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az Önkormányzat honlapján, www.csomad.hu közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményezhetik azt. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	Intézkedés címe Problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	Fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Mély- szegény- ségben élők	A foglalkoztatási helyzet javítása, a szakképzetlenek számának csökkentése	Képzés Munkahelyteremtés helyben
	Egészségügyi problémák fokozott jelenléte	Felvilágosítás, szűrés
	Adósságrendezés, az eladósodás kiútjai, a megelőzés lehetőségei	Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése
Gyermekek	Szülők tájékoztatása, szakmai konzultációk szervezése	Szemléletformálás, fokozott odafigyelés
	Iskola támogatása, az óvoda és bölcsőde fenntartása, fejlesztése	Az oktatási-nevelési intézményekbe járó gyermekek életkörülményeinek javítása
	Jelzőrendszer működésének támogatása	Résztvevők együttműködjenek, egymást kölcsönösen tájékoztatják
Idősek	Egyedül élő idősek segítése	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések indítása, igény szerinti bővítése.
	Számítástechnikai képzések, internet használat	Képzések, programok szervezése. Igény bővítése, érdeklődés felélénkítése.
	A gyermekek magukra hagyják szüleiket	Generációs programok szervezése, családi programok szervezése
Nők	Bölcsődés korú gyerekek elhelyezése	Intézményrendszer fejlesztése
	Háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretterjesztés	Előadások, oktatások szervezésével csökken a családsegítésben gondozottak száma
	Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése, játszóterek, zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.

Fogyatékkal élők	Az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Akadályok folyamatos, ütemezett megszüntetése.
	Az elszigeteltség hatásainak enyhítése	A célcsoport kommunikáció színterének bővítése, számítógépes ismeretek szélesítése
	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatások, szűrővizsgálatok igénybevételének segítése, a mozgásukban erősen korlátozott személyek támogatása a szűrőprogramokra történő eljutásuk terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Mélyszegénységben élők	1.Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása.	Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény Munkaügyi Központ kerületi Kirendeltsége Szociális Kerekasztal tagjai Intézményvezetők
	2.Egészségügyi, Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése.	Háziorvos Munkaügyi Központ, Szociális Bizottság
	3.Szociális és pénzügyi szakemberek együttműködése.	Szociális Bizottság vezetője Szociális Kerekasztal tagjai ESZEI
Gyermekek	1.Rendszeres szakmai találkozók.	ESZEI vezetője, az iskola és az óvoda vezetője
	2.Új módszerek, eljárások, intézményvezetők és településvezetés.	Önkormányzat - Polgármester Óvoda-Bölcsőde vezetés, KLIK
	3.Programok szervezése, szülők és szakemberek képzése.	Köznevelési intézmények intézményvezetői, Polgárőr Egyesület ESZEI vezetője
Idősek	1.Szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése.	Idősekkel foglalkozó civil szervezetek ESZAK Művelődési Ház és Könyvtár

	2.Képzések szervezése Internet használat.	Művelődési Ház Könyvtár Teleház ESZAK vezetője
	3.Generációs programok szervezése.	Művelődési Ház Könyvtár Szociális Bizottság vezetője ESZAK vezetője
Nők	1.Az óvoda és bölcsőde fejlesztése.	Óvodavezetés Önkormányzat - Polgármester
	2.Ismeretterjesztés a nők körében.	Szociális Bizottság vezetője NOE, CSÓNAK ESZAK
	3.Kismamák, GYES-en lévő életkörülményeinek javítása.	ESZEI Védőnői szolgálat ESZAK
Fogyatékkal élők	1.Akadályok megszüntetése.	Gazdasági és Ügyrendi Bizottság vezetője Fogyatékkal élők egyesületei, ESZEI
	2. Az elszigeteltség hatásainak enyhítése problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.	Szociális Bizottság vezetője Védőnő, Háziorvos Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény
	3. az egészségügyi prevenció szolgáltatások, szűrővizsgálatokon való részvétel segítése.	Védőnői szolgálat, Háziorvosi szolgálat, ESZEI

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők egymásba fonódó területi és társadalmi hátrányok következményeinek, a szegénység mélyülésének, újratermelődésének és területi terjedésének mérséklése, továbbá a mélyszegénységben élők integrációjának előmozdítása azzal az eszközrendszerrel, amelyet a szociális és közösségi munka, a lakosság aktív részvételén alapuló tervezés együtt nyújthat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségét, hogy intézkedéseink eredménye csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök körében az aktív életvitel biztosítására, a generáció közti távolság csökkentésére, a rászorulóknak mindennapjainak könnyítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén gazdasági és szociális szférában az egyenlő bánásmód érvényesítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I./1 A mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	A foglalkoztatási helyzet javítása, szakképzetlenek számának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkanélküliek számára képzési lehetőség biztosítása, helyi munkahelyteremtés.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon. Kapcsolatfelvétel adatszolgáltató intézményekkel, Adatgyűjtés Közép távon: Valós kép a mélyszegénységben élők munkanélküliségi helyzetéről. Aktualizálások. Hosszú távon: Minél többen regisztrálják magukat, így segítve a munkába állásukat és járadékokra is jogosultakká válnak. Feketemunka visszaszorítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel intézményekkel. 2. Adatgyűjtés, a célcsoport feltérképezése 3. Aktualizálás, képzések indítása, csatlakozás a folyó képzésekhez
Résztvevők és felelős	Szociális Kerekasztal , Munkaügyi Központ Kirendeltsége, ESZEI vezetője
Partnerek	Munkaügyi Központ Kirendeltsége, ESZEI
Határidő(k) pontokba szedve	1. Rövid táv: 3 hónap 2. Közép táv: 6 hónap 3. Hosszú táv: 2023. 06. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Szakképzetlen regisztráltak száma, Fenntarthatóság: Kapcsolattartás, tájékoztatás, folyamatos adatfrissítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Nem közreműködők az adatszolgáltatásban, képzéseken történő folyamatos részvételben. Csökkentésük eszközei: Tájékoztatás. Célcsoport ösztönzése a tanfolyamon történő részvételre.
Szükséges erőforrások	Humán, technikai

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I./2 A mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Egészségügyi problémák fokozott jelenléte
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egészséges életmód hiánya, korai gyermekvállalás
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Adatgyűjtés. Helyzetelemzés Közép távon: Mélyszegénységben élők helyzetének ismerete. Hosszú távon: A célcsoport magasabb életkorának elérése, egészségügyi felvilágosítás. Adatfrissítés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés a célcsoporttal foglalkozó intézményeken keresztül. 2. Következtetések, javaslatok 3. Lehetőségek számbavétele 4. Tájékoztatás, kapcsolattartás
Résztvevők és felelős	Háziorvos Munkaügyi Központ, Szociális Bizottság
Partnerek	ESZEI Munkaügyi Központ, Polgármesteri Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	1 Rövid táv: 2019.08.30 2. Közép táv: 2021.01.31 3. Hosszú táv: 2023.06.30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató és dokumentáltsága: Valós adatok megléte mélyszegénységben élők egészségi helyzetének alakulásáról. Fenntarthatósága: Adatfrissítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Tájékoztatás megtagadása, elutasító magatartás Csökkentésük eszközei: Kapcsolattartás, tájékoztatás, tanácsadás
Szükséges erőforrások	Humán, technikai, egészségügyi

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I./5 A mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Adósságrendezés, az eladósodás kiútjai, a megelőzés lehetőségei
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Elszegényedés, a lakossági adósságállomány újratermelődése. Pályázati lehetőségek ismeretének hiánya; kevésbé ismerik az energiahatékony megoldásokat, a megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségét.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Fellelni azokat, akiket érint a probléma. Közép távon: Megoldási lehetőségek, szakemberek segítsége, beinduljon az adósságrendezés, a fenntarthatóság Hosszú távon: Csökkenjen az eladósodottak száma a településen, csökkenjenek a rezsiköltségek
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Tájékoztató adatgyűjtés, helyzetfelmérés 2. A lakosság tájékoztatása a lehetőségekről. 3. Foglalkoztatás érdekében kapcsolattartás Munkaügyi Központtal. 4. Programok szervezése, ahol szakemberek segítik és ismertetik a megoldási lehetőségeket
Résztevők és felelős	Szociális Bizottság vezetője , Szociális Kerekasztal tagjai , ESZEI
Partnerek	Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény, Polgármesteri Hivatal, Művelődési Ház és Könyvtár, Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1. Rövid táv: 1 év 2. Közép táv: 2 év 3. Hosszú táv: 2023.06.30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató. Lakosságból az eladósodottak számának csökkenése (munkanélküliség miatt, hitelfelvétel miatt) Fenntarthatóság: Szakemberek bevonása, tájékoztatás, információáramlás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Elzárkóznak a segítségtől az érintettek Csökkentés eszközei: Tájékoztatás, információáramlás
Szükséges erőforrások	Pénzügyi, humán, technikai

Az intézkedési területek részletes kifejtése

II/1. A gyermekek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Szülők tájékoztatása, szakmai konzultációk szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek oktatási-nevelési intézményei folyamatos állapotmegőrzést, eszközfejlesztést igényelnek az életkörülmények javítása céljából. a dolgozók szakmai képzéséről gondoskodni kell.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Szülőkkel kapcsolatfelvétel, tájékoztatás Közép távon :Szakemberek- Szülők partnerségre törekvés Hosszú távon: Csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek száma, javuljanak a működési feltételek
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Környezettanulmány az érintett családoknál 2. Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. 3. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése 4.a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Résztvevők és felelős	Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény, Szociális Bizottság vezetője, Esztergály Mihály Általános Iskola, Napsugár Óvoda
Partnerek	Szociális Alapellátó és Gyermekjóléti Központ, Polgármesteri Hivatal, Esztergály Mihály Általános Iskola, Napsugár Óvoda
Határidő(k) pontokba szedve	1.Rövid táv: 3 hónap 2:Közép táv: 6 hónap 3.Hosszú táv: 2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató. A hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkenése. Fenntarthatóság: Szakemberek bevonása, tájékoztatás, információáramlás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Nem fogadják el a szülők a segítséget Csökkentés eszközei: Szakemberek bevonásával a család érzékenyítése a problémára
Szükséges erőforrások	Pénzügyi, humán, technikai

Az intézkedési területek részletes kifejtése

II./2 A gyermekek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Az Iskola támogatása, az Óvoda és Bölcsőde fenntartása, fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Települési demográfiai mutatók alapján nő a gyermekek száma. Elhelyezés probléma. Egyre nagyobb az igény az óvodai- bölcsődei férőhelyek iránt.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon:: A pénzügyi háttér megteremtése. Közép távon: Minél több óvodás és bölcsődés korú elhelyezése biztosított legyen. Hosszú távon: Bölcsődei kapacitásbővítés, ahogy nő a lakosságszám.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Helyzetfelmérés. 2.Pályázatfigyelés, pályázat- követés. 4.Kapacitás bővítés, eszközfejlesztés
Résztvevők és felelős	Önkormányzat- polgármester , Napsugár Óvoda
Partnerek	Napsugár Óvoda, Polgárőr Egyesület, Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény
Határidő(k) pontokba szedve	1.Rövid táv: 6 hónap 2:Közép táv: 1 év 3.Hosszú táv: 2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Az óvodai, bölcsődei férőhelyek száma növekszik, a beíratott gyerekek száma növekszik Fenntarthatóság: Önkormányzati önerő és finanszírozás, pályázatból finanszírozás.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Nem sikerül megvalósítani pénzügyi fedezet hiányában. Csökkentésük eszköze. Forrásbevonás
Szükséges erőforrások	Pénzügyi, humán, technikai

Az intézkedési területek részletes kifejtése

II./3 A gyermekek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Jelzőrendszer működésének támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szociális jelzőrendszer működik a településen, de lehetne tökéletesíteni, hatékonyabbá tenni.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Jelzőrendszer tagjainak bővítése.: Információáramlás. Közép távon: Jelző rendszer maximálisan működjön Hosszú távon: A rászorulókat támogatása, segítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Tájékoztatás a jelzőrendszer tagjainak. 2. Információáramlás könnyítésére egyeztetések. 3. Esetleg bevonni más szervezeteket is a rendszerbe.
Résztvevők és felelős	Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény vezetője Polgárőr Egyesület, Napsugár Óvoda, Esztergály Mihály Iskola
Partnerek	Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény vezetője Polgárőr Egyesület, Rendőrség- Körzeti megbízott, Napsugár Óvoda, Esztergály Mihály Iskola
Határidő(k) pontokba szedve	1. Rövid táv: 3 hónap 2. Közép táv: 6 hónap 3. Hosszú táv: 2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Bejelentett esetek gyakorisága. Jelzőrendszer tagjainak száma. Fenntarthatósága: Kapcsolattartás, kommunikáció
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: A jelzőrendszer valamely tagja passzív Csökkentésük eszközei: Tájékoztatás a fontosságról, érzékenyítés a problémára
Szükséges erőforrások	humán, technikai

Az intézkedési területek részletes kifejtése

III./1 A nők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Bölcsődés korú gyermekek elhelyezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Csak a szomszédos településeken van bölcsőde, ott is várólista, túljelentkezés van. A 0-3 éves korosztállyal muszáj óvodás korig otthon maradni, nem tudnak a nők hamarabb munkába állni.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Igényfelmérés. Konkrét adatok, mennyi gyermek elhelyezését kell biztosítani. Közép távon: Alternatív megoldási lehetőségek számbavétele. Hosszú távon: Megoldást találni a korosztály egy részének elhelyezésére.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Igényfelmérés, adatgyűjtés 2. Kapcsolatfelvétel az óvodával, egyeztetés 3. 3 év alattiak helyét, körülményeit biztosítani. 4. Adatok aktualizálása, fejlesztési lehetőségek folyamatos számbavétele.
Résztvevők és felelős	Szociális Alapszolgáltató és Gyermejjóléti Központ, Védőnői Szolgálat, Napsugár Óvoda, Önkormányzat- polgármester
Partnerek	Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény, Védőnői Szolgálat, Napsugár Óvoda
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid táv: 6 hónap Közép táv. 1 év Hosszú táv: 2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Elhelyezett gyermekek száma 0-3 év között. A gyermek 3 éves kora előtt munkába visszatért anyák számának növekedése. Fenntarthatóság: Igényfelmérés, lehetőségek kiaknázása, pályázat.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Nehéz alternatív megoldást találni. Csökkentésük eszközei: Pályázat, összefogás a településen
Szükséges erőforrások	Humán, technikai, pénzügyi

Az intézkedési területek részletes kifejtése

III./2 A nők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Háztartási gyermeknevelési, életvezetési ismeretterjesztés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekeit egyedül nevelő nő vagy többgyermekes családnál az elszegényedés kockázata magas
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Feltérképezni egyáltalán milyen igény jelentkezik. Megtudni kik küzdenek a problémával. Közép távon: Átmeneti segítség, támogatásokkal felkutatni egyéb megoldási lehetőséget. Hosszú távon: Elszegényedés megállítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felvenni a kapcsolatot óvodával, iskolával és kiszűrni a rászorulókat. 2. Igényfelmérés 3. Szociálisan rászorultak támogatása 4. Elszegényedés megállítására további alternatív lehetőségeinek számbavétele.
Résztevők és felelős	Szociális Bizottság vezetője , Szociális Alapszolgáltató és Gyermekjóléti Központ,
Partnerek	Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény, Esztergály Mihály Általános Iskola, Napsugár Óvoda
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid táv: fél év Közép táv: 1 év Hosszú táv: 2023. 06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Támogatottak számának növekedése, igénylők számának csökkenése Fenntarthatóság: Önkormányzati finanszírozás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Vannak rászorulókat, de nem tudunk róluk vagy nem igénylik a támogatást. Csökkentésük eszközei: Tájékoztatás, információáramlás
Szükséges erőforrások	Humán, technikai ,pénzügyi

Az intézkedési területek részletes kifejtése

III./3 A nők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szülés után a tartósan otthonmaradó kismamáknál magányérzet, depresszió alakulhat ki. A mozgástér beszűkül.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Rátalálni a rászorulókra, helyzetfelmérés Közép távon :Baba.-Mama Klub működése, tanácsadások, programok a célcsoportnak Hosszú távon: Csökkenjen azon kismamák száma, kiknek a tartós otthonlét alatt magányérzet, depresszió alakul ki. Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése, játszóterek, zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.Feltérképezni hány ilyen kismama lehet településünkön 2.Kapcsolatfelvétel 3.Közösségek, egyesületek számbavétele. 4.Tanácsadás szakemberek bevonásával.
Résztvevők és felelős	Védőnői Szolgálat , Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény, Civil szervezetek
Partnerek	Védőnői Szolgálat, Szociális Alapellátó és Gyermejkölési Központ, Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid táv: 6 hónap Közép táv. 1 év Hosszú táv: 2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: védőnői szolgálat jelzései, depresszív tünetekkel rendelkező kismamák számának csökkenése Fenntarthatóság: Baba-Mama Klub működtetése, rendezvények beszélgetések szakemberek bevonása a problémakezelésben.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Nem partnerek a segítségnyújtásban az érintettek Csökkentésük eszközei: Tájékoztatás, tanácsadás szakemberek bevonása, ha szükséges
Szükséges erőforrások	Humán, technikai

Az intézkedési területek részletes kifejtése

IV./1 Az idősek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Egyedül élő idősek segítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Időskori egyedüllét, magányosodás depresszív hatása jelentős probléma.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon. A családtagok szemléletformálása a korosztály törődésével kapcsolatban. Közép távon: Bevonni a korosztályt településünkön a közösségi életbe, „aktív időskor” támogatása Hosszú távon: Idősek elmagányosodásának visszaszorítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.Helyzetfelmérés. 2. Szemléletformálása, kapcsolatfelvétel családdal és az érintettekkel. 3. Programok szervezése települési szinten. Aktív időskor segítése, bevonásuk közösségi munkába. Helyi rendezvényeken való közös főzés-sütés, vásárolás.
Résztvevők és felelős	ESZAK vezetője , Művelődési Ház és Könyvtár
Partnerek	Szociális Alapszolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Művelődési Ház és Könyvtár,
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid táv:1 év Közép táv:3 év Hosszú táv: 2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók. Elszigetelten, magányban élők arányának csökkenése az időkorúak számából. Fenntarthatóság: Közöségi élet, Kapcsolattartás a célcsoport tagjaival
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Befordulás, elzárkózás az időskorúak irányából Csökkentés eszköze: Kapcsolatteremtés, folyamatos megkeresés, kommunikáció
Szükséges erőforrások	Humán, technikai

Az intézkedési területek részletes kifejtése

IV./2 Az idők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Számítástechnikai képzések, Internet használat
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Elektronikus írástudás, számítógép kezelői tudás hiánya, internet minimális igénybevétele
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Ismerkedés a nettel, foglalkozások (képzések) a Teleházban Közép távon: Internetezni, számítógépet használni akarók száma növekedjen Hosszú távon: Idősebb korosztály jelentős része boldoguljon a számítógéppel, használja az internet lehetőségeit.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Helyzetfelmérés. Igények feltérképezése. 2. Az idősebb korosztály ismertetése a számítástechnikával 3. Számítógép, internet biztosítása. 4. Számítástechnikai eszközök fejlesztése, bővítése
Résztvevők és felelős	ESZAK , Művelődési Ház és Könyvtár, Teleház vezetője, Harmadik Életkezdet Alapítvány
Partnerek	Szociális Alapszolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Művelődési Ház és Könyvtár, Harmadik Életkezdet Alapítvány, Teleház
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid táv: 6 hó Közép táv: 1 év Hosszú táv: 2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Internetező, számítógépet használó idők száma nő a Teleházban és otthon. Fenntarthatóság: Teleház működtetése, tájékoztatás, kapcsolattartás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Kevés érdeklődő. Forráshiány miatt nem biztosítható a számítógép, internet Csökkentésük eszközei: Tájékoztatás, elegendő forrás a működtetésre
Szükséges erőforrások	Humán, pénzügyi technikai

Az intézkedési területek részletes kifejtése

IV./3 Az idősek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	A gyermekek magukra hagyják szüleiket
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A különböző korosztályok között kialakult távolság miatt, a családon belül nehézségek adódnak. Hiányzik a kölcsönös együttműködésen alapuló kapcsolat a fiatal és az idős korosztály között
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Közeledés, közös programokon való részvétel. Közép távon: Generációk közti közeledés, összetartás a családokban Hosszú távon: Együttműködés, kölcsönös segítségnyújtás a különböző korosztályok között.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.Helyzetfelmérés. 2.Fiatalok, idősek közös programok, rendezvények szervezése. 3.A helyi idősklub és óvoda, iskola közötti társadalmi érintkezést szolgáló tevékenységek megszervezése. Lehetőség teremtése a két korcsoport számára a közös időtöltésre és az egymástól való tanulásra
Résztvevők és felelős	ESZAK , Művelődési Ház és Könyvtár, Nyugdíjas Klub, Óvoda és Iskola, Szociális Bizottság vezetője
Partnerek	Szociális Alapszolgáltató Központ, Művelődési Ház és Könyvtár, , Óvoda és Iskola
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid táv. 6 hó Közép táv:1 év Hosszú táv: 2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Településen lévő közös programok száma, Résztvevő idősek, fiatalok száma Fenntarthatóság: Községi közösségi rendezvények, programok, a programok finanszírozásának biztosítása. Kapcsolattartás az érintettekkel
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Igyekezet ellenére sem csökken a távolság fiatal-idős korosztály között Csökkentésük eszközei: Célcsoporttal felvenni a kapcsolatot (iskolások érzékenyítése például), A programok finanszírozásának biztosítása. Kapcsolattartás az érintettekkel
Szükséges erőforrások	Humán, technikai

Az intézkedési területek részletes kifejtése

V/1. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Akadálymentesítés a településen
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az akadálymentesítés nem 100%-os a településen. A Fogyatékosok számára is elérhetővé kell tenni minden közintézményt, szolgáltató egységet
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Közintézmények akadálymentesítése Közép távon: Közterületek akadálymentesítése Hosszú távon: Szolgáltató intézmények akadálymentesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felmérés, Környezettanulmány 2. Figyelemfelhívás szolgáltatóknál 3. Érzékenyítő tréningek tartása intézményeknek 4. Forrás bevonás ha szükséges 5. Akadálymentesítés közintézményeknél, közterületeken
Résztvevők és felelős	Gazdasági és Ügyrendi Bizottság vezetője Fogyatékkal élők egyesületei, Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény
Partnerek	Gazdasági és Ügyrendi Bizottság, Fogyatékkal élők egyesületei, Szociális Alapszolgáltató és Gyermekjóléti Központ,
Határidő(k) pontokba szedve	1.Rövid táv: 1 év 2:Közép táv: 3 év 3.Hosszú táv: 2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Akadálymentesítés aránya a településen javul Fenntarthatóság: Építésügyi előírások betartása, mert már előírás az akadálymentes bejárat biztosítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Szolgáltató intézmények nem érzékenyek a problémára. Költséges az akadálymentesítés Csökkentésük eszközei: Tréningek az Egyesületek bevonásával, ösztönzők alkalmazása, tájékoztatás
Szükséges erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai

Az intézkedési területek részletes kifejtése

V/2. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Az elszigeteltség hatásainak enyhítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Adathiány. Nincs információ a fogyatékosok valós számáról, fogyatékoságuk fokáról, milyen fogyatékkal rendelkeznek.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Hiányzó adatok begyűjtése Közép távon: Intézményekkel, egyesületekkel kapcsolatba lépő fogyatékosok. Hosszú távon: A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megvalósítása, kommunikációs színterének bővítése, a számítógépes ismeretek bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.Helyzetfelmérés 2.Begyűjtött adatok feldolgozása 3. Tájékoztatni a célcsoportot a segítő szervezetekről, lehetőségekről 4.Kapcsolatfelvétel fogyatékkal élőket segítő szervezetekkel
Résztvevők és felelős	Szociális Bizottság vezetője, Védőnő, Háziorvosi szolgálat, Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény
Partnerek	Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény, Védőnő, Háziorvosi szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	1.Rövid táv: 1 év 2.Közép táv: 3 év 3.Hosszú táv: 2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Fogyatékosok száma, különböző fogyatékosági kategóriákba sorolás ismerete, Háziorvosi nyilvántartás Fenntarthatóság: Adatfrissítés, aktualizálás, kapcsolattartás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Nem lehet felderíteni minden fogyatékkal élő a településen. Csökkentésük eszközei: Kapcsolattartás a célcsoporttal foglalkozó intézményekkel, szervezetekkel, egészségügyi szolgáltatókkal.
Szükséges erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai

Az intézkedési területek részletes kifejtése

V./3 A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Egészségügyi, prevenciós szolgáltatások, szűrővizsgálatok igénybevételének segítése, a mozgásukban erősen korlátozott személyek támogatása a szűrőprogramokra történő eljutásuk terén.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat kevesen veszik igénybe, részben azért mert nehezen megközelíthető, részben azért mert nem törődnek vele.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: Elérhetőek legyenek az egészségügyi szolgáltatások, igénybevétel nő. Közép távon: Egyre többen jelenjenek meg szűréseken, egészségmegőrzés Hosszú távon: Egészségesebb életmód, preventív szolgáltatások kihasználása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés, 2. Mozgó szűrőállomások szervezése 3. Fogyatékosok tájékoztatása 4. A fogyatékosok eljuttatása egészségügyi intézményekbe időközönként.
Résztvevők és felelős	Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény, Védőnői Szolgálat , Háziorvosi szolgálat
Partnerek	Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény, Védőnői Szolgálat, Háziorvosi szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	1. Rövid táv: fél év 2. Közép táv: 1 év 3. Hosszú táv: 2023.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: Szűréseken megjelentek száma, Mozgó szűrőállomáson megjelentek száma Fenntarthatóság: Eljuttatásuk folyamatos szervezése, finanszírozása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Nem jelennek meg szűréseken, elfordulnak a segítő szándéktól Csökkentésük eszköze: Tájékoztatás a prevenció fontosságáról esetleg előadások szervezése kapcsolódóan.
Szükséges erőforrások	Humán, technikai, pénzügyi

ÖSSZEGZÉS – A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők esélyegyenlősége										
1	A foglalkoztatási helyzet javítása, a szakképzetlenek számának csökkentése	Körükben jóval magasabb a munkanélküliek száma, ennek fő oka a szakképzettség hiánya	Valós kép a mélyszegénységben élők munkanélküliségi helyzetéről. Minél többen regisztrálják magukat, így segítve munkába állásukat és járadékokra is jogosultakká válnak. Cél a foglalkoztatottság növelése.	Fenntartható fejlődés stratégiája	Adatgyűjtés Tájékoztatás. Regisztrációra való ösztönzés. Munkahelyteremtés helyben, szakképzéssel összekapcsolva.	Szociális kerekasztal tagjai	2023.06.30.	Csökken a munkanélküliség, nő a regisztráltak száma, nő a szakképzettség	humán, technikai	Piacképes termék előállítás a vállalkozásban
2	Egészségügyi problémák fokozott jelenléte	Egészséges életmód hiánya, korai gyermekvállalás.	Növekszik az átlagos életkor, csökken a korai gyermekvállalások száma	Fenntartható fejlődés stratégiája	Felvilágosító előadások, életmód tanácsadás	Háziorvos	2023.06.30.	A magasabb életkort egészségesebben elérő népesség.	humán, technikai	Kapcsolattartás, tájékoztatás, folyamatos adatfrissítés

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
3	Adósságrende- zés, az eladósodás kiútjai, a megelőzés lehetőségei	Elszegényedés, a lakossági adósságállomán- y újra- termelődése Takarékosságra nevelés – „Addig nyújtózkodj, amíg a takaród- ér!”	A lakosság eladósodottságá- nak visszaszorítása	Fenntartható Fejlődés Stratégia Közmunka Program	Tájékoztodás adatgyűjtés, helyzetfelmérés A lakosság tájékoztatása adósságkezelési lehetőségekről. Foglalkoztatás érdekében kapcsolattartás Munkaügyi Központtal. Programok szervezése, ahol szakemberek segítik és ismertetik az eladósodás megoldási lehetőségeit.	Szociális Bizottság vezetője	2023.06.30.	Lakosságból az eladósodottak száma (munkanélkülisé- g miatt, hitelfelvétel miatt)	Pénzügyi, humán, technikai	Szakemberek bevonása, tájékoztatás, információáraml- ás
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Szülők tájékoztatása nem elégletes, szakmai konzultációk hiánya	Megnővekedhet a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek száma.	Kevesebb legyen hátrányos helyzetű kiskorú.	Fenntartható Fejlődés Stratégiája	Adatgyűjtés, helyzetfelmérés. Szülők tájékoztatása, szakemberek bevonása a problémák enyhítésére.	ESZEI vezetője	2023.06.30.	Hátrányos helyzetű gyerekek száma a településen.	humán, technikai, pénzügyi	Szakemberek bevonása, tájékoztatás, információáraml- ás, beépítése szakmai programba

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Iskola támogatása, az óvoda és bölcsőde fenntartása, fejlesztése	Települési demográfiai mutatók alapján nő a gyermekek száma. Elhelyezés probléma. Egyre nagyobb az igény az óvodai és bölcsődei férőhelyek iránt.	Bölcsődei – óvodai kapacitásbővítés, ahogy nő a lakosságszám. Minél több bölcsődés-óvodáskorú elhelyezése biztosított legyen.	Fenntartható Fejlődés Stratégia	Helyzetfelmérés. Pályázatfigyelés, pályázatkövetés. Bölcsőd- és óvoda fejlesztés	Önkormányzat Polgármester Óvoda vezetője	2023.06.30.	Bölcsődébe beíratott gyermekek száma.	Pénzügyi, humán, technikai	Önkormányzati önerő és finanszírozás, pályázatból finanszírozás.
3	Jelzőrendszer működésének támogatása	A szociális jelzőrendszer működik a településen, de lehetne tökéletesíteni, hatékonyabbá tenni.	A jelzőrendszer hibátlanul működik.	Fenntartható Fejlődés Stratégia	Tájékoztatás a jelzőrendszer tagjainak. Információáramlás könnyítésére egyeztetések. Esetleg bevonni más szervezeteket is a rendszerbe.	Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény vezetője	2023.06.30.	Esetek, jelzések száma	humán, technikai	Kapcsolattartás, tájékoztatás, kommunikáció
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Bölcsődés korú gyermekek elhelyezése	Bölcsődés korúak elhelyezése körülményeinek fejlesztése.	0-3 éves korú gyermekek elhelyezése helyben	Fenntartható Fejlődés stratégiája, Intézményfejlesztési Program	Helyzetfelmérés, igények felmérése. A lehetőségek számbavétele.	Önkormányzat-polgármester	2023.06.30.	Férőhelyek száma, beíratott gyerekek száma	pénzügyi, humán, technikai	Pályázat, önkormányzati finanszírozás

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretterjesztés	Gyermekeit egyedül nevelő nő vagy többgyermekes családnál az elszegényedés kockázata magas	Visszaszorítani az elszegényedést	Fenntartható Fejlődés Stratégiája. Szociális Program	Igényfelmérés. Szociálisan rászorultak támogatása.	Szociális Bizottság vezetője	2023.06.30.	Rászorultak száma, támogatottak száma	pénzügyi, humán	Önkormányzati finanszírozás
3	Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	A szülés után a tartósan otthonmaradó kismamáknál magányérzet, depresszió alakulhat ki. A mozgástér beszűkül.	Harmonikusabb családi élet, problémakezelés javítása.	Fenntarthatósági Fejlődés Stratégia	Szabadidős programok szervezése, játszóterek, zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.	Védőnői Szolgálat	2023.06.30.	Védőnői tapasztalatok, helyi adatok.	humán, technikai	védőnői szolgálat jelzései, kapcsolattartás
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Egyedül élő idősek segítése	Időskori egyedüllét, magányosodás depresszív hatása jelentős probléma.	Idősek elmagányosodásának visszaszorítása. A családtagok szemléletformálása a korosztály törődésével kapcsolatban.	Fenntartható Fejlődés Stratégiája	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések indítása, igény szerinti bővítése.	ESZAK vezetője	2023.06.30.	Elszigetelten, magányban élők aránya az időkorúak számából.	humán, technikai	Kapcsolattartás, folyamatos helyzetfelmérés

Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Számítástechnikai képzések, internet használat	Elektronikus írástudás, számítógép kezelői tudás hiánya, internet minimális igénybevétele	Idősek számítógép és internethasználata.	Fenntartható Fejlődés. Intézményfejlesztési Terv	Helyzetfelmérés. Számítógép, internet biztosítása. Az idősebb korosztály ismertetése a számítástechnikával.	ESZAK vezetője, Teleház vezetője, Művelődési Ház vezetője	2023.06.30.	Internetező, számítógépet használó idősök száma a Teleházban és otthon.	humán, pénzügyi, technikai	Teleház működtetése. Tájékoztatás, kapcsolattartás
3	A gyermekek magukra hagyják szüleiket	A különböző korosztályok között kialakult távolság miatt, a családon belül nehézségek adódnak. Hiányzik a kölcsönös együttműködésen alapuló kapcsolat a fiatal és az idős korosztály között	generációk közti közeledés, összetartás a családokban	Fenntarthatósági Fejlődési Stratégia	Közös programok, rendezvények szervezése. A helyi idősklub és óvoda közötti társadalmi érintkezést szolgáló tevékenységek megszervezése. Lehetőség teremtése a korcsoportok számára a közös időtöltésre és az egymástól való tanulásra.	ESZAK vezetője, Szociális Bizottság vezetője	2023.06.30.	Településen lévő közös programok száma.	humán, technikai, pénzügyi	A programok finanszírozásának biztosítása. Kapcsolattartás az érintettekkel.

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
1	Akadálymentesítés a településen még nem 100%-os	A Fogyatékosok számára is elérhetővé kell tenni minden közintézményt, szolgáltató egységet.	Akadálymentes környezet kialakítása, a lehető legtöbb intézmény elérhető legyen a fogyatékosok számára is.	Fenntartható fejlődés, Csomád Településfejlesztési terve	Helyzetelmérések, környezettanulmány, pályázatfigyelés, forrásbevonás, fizikai-gyakorlati megvalósítás	Gazdasági és Ügyrendi Bizottság vezetője	2023.06.30.	A nem akadálymentes intézmények száma csökken.	pénzügyi, humán, technikai	Pályázat, forrásbevonás
2	Az elszigeteltség hatásainak enyhítése	A kommunikáció színterének bővítése, számítógépes ismeretek szélesítése	Információ a fogyatékosokról. Adatok megléte.	Fenntartható Fejlődés Stratégiája	Háziorvosoknál nyilvántartott fogyatékosok számbavétele. Számítógépes ismeretek terjesztése körükben, az akadálymentesítés és szélesítése	Szociális Bizottság vezetője		Fogyatékosok száma.	humán, technikai	Kapcsolattartás, adatfrissítés, aktualizálás.
3	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatások, szűrővizsgálatok igénybevételének segítése, a mozgásukban erősen korlátozott személyek támogatása.	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat kevesen veszik igénybe részben azért mert nehezen megközelíthető, részben azért mert nem törődnek vele.	Egyre többen jelennek meg szűréseken, elérhetőek legyenek az egészségügyi szolgáltatások	Fenntartható Fejlődés, Településfejlesztési Terv,	A fogyatékosok eljuttatása egészségügyi intézményekbe időközönként.	Védőnői Szolgálat	2023.06.30.	Résztvevők száma	humán, technikai, pénzügyi	Kapcsolattartás. Önkormányzati vagy egyéb finanszírozás a szervezéshez.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

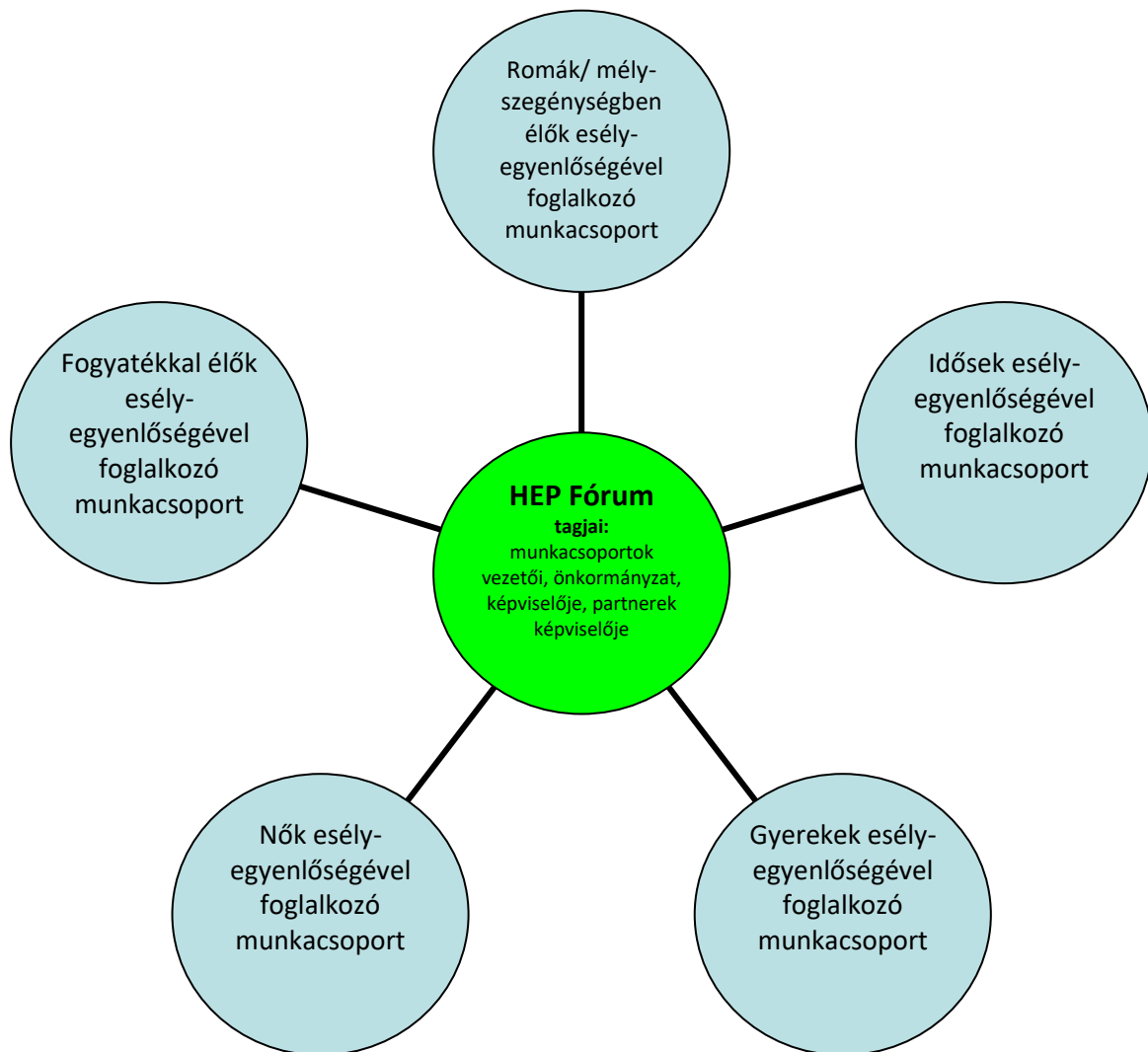
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is,

a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelőseitől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

Csomád Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Csomád Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **52/2013. (VI. 28.)** számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: Megállapodás Helyi Esélyegyenlőségi Program készítésére és működtetésére:

1.) Napsugár Óvoda 2.) Esztergály Mihály Iskola 3.) Esztergály Mihály Alapítvány 4.) FÓT VÁROS ESZEI 5.) Csomádi Teleház 6.) Evangélikus Egyházközség 7.) Művelődési Ház és Könyvtár 8.) Védőnői Szolgálat 9.) Csomádi Polgárőr Egyesület 10.) Fialka Hagyományőrző Egyesület 11.) Csomádi KSK 12.) Csomádi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat

Csomád, 2018. június

Klement János
polgármester

Csomád Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Csomád, 2018. június

Sinkó Mihályné
Napsugár Óvoda

Salamonné S. Mária
Művelődési Ház és Könyvtár

Kelemen Ildikó
Esztergály Mihály Iskola

Nagy Anikó
Védőnői Szolgálat

Lajtos János
Esztergály Mihály Alapítvány

Salamon András
Csomádi Polgárőr Egyesület

Virághné Apjok Anna Mária
FÓT ESZEI

Peja Győző
Fialka Hagyományőrző Egyesület

Tompa János
Csomádi Teleház

Mészáros István
Csomádi KSK

Lajtos János
Evangélikus Egyházközség

Sinkó Lászlóné
Csomádi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Napsugár Óvoda	É T	É T	R É T	R É T	É T	T	É T	R É T	R É T	R É T	
Esztergály Mihály Iskola	É T	É T	R É T	R É T	É T	É T	É T	R É T	R É T	R É T	
Esztergály Mihály Alapítvány	T	T	R T	R É T	R É T	É T	É T	É T	É T	É T	
FÓT ESZEI	É T	É T	É T	R É T	É T	R É T	R É T	T	T	É T	
Csomádi Teleház	É T	É T	É T	É T	É T	T	T	R É T	R É T	É T	
Evangélikus Egyházközség	É T	É T	É T	É T	T	T	T	É T	É T	É T	
Művelődési Ház és Könyvtár	É T	É T	É T	É T	R É T	R É T	R É T	É T	É T	É T	

Védőnői Szolgálat	T	T	R T	R É T	R É T	É T	É T	É T	É T	É T	
Csomádi Polgárőr Egyesület	T	T	R T	É T	É T	É T	É T	É T	É	É	
Fialka Hagyományőrző Egyesület	É T	É T	É T	É T	R É T	R É T	R É T	É T	É T	É T	
Csomádi KSK	R É T	T	R É T	É T	T	R É T	R É T	T	T	T	
Csomádi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat	R É T	É T	T	T	T	R É T	T	É T	T	T	

Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.